

BUDAPESTI NAPLÓ

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Budapest, V. kerület, Honvéd-utca 10. szám.

Főszerkesztő: **VÉSZI JÓZSEF**
Igazgató: **HERTZKA LOTHÁR**
Feloldó szerkesztő: **KABOS EDE**

Egész évre 14 kor., 1/3 évre 7 kor., 1/4 évre 3 kor.
50 fillér, egy hónapra 1 kor., 20 fillér.
Egyes szám Budapesten és a vidéken 4 fillér.

Pofonok járványa.

Budapest, november 5.

(v.) A csendes és komoly gyülekezeten hirtelen végigmorajlik valamely izgalom. Az emberek felugrának helyükről, rikoltani kezdenek, egymásnak rontanak, becsmerlő szavakat harsognak egymás felé, ami kemény tárgy a kezük ügyébe akad, azt egymásnak a fejéhez vágják, majd ököllel rontanak egymásra, dülakodnak, birokra kelnek, megtépi egymás haját és szakállát s rekedt rivalgás közben dühtől tajtékzó szájjal, villamló szemekkel véresre verik egymást.

Őnök azt hiszik ugyebár, hogy a bolondokházából való jelenetet irtunk le, ahol a dühöngő örültek, felhasználva ápolóik pillanatnyi távollétét, agybafozba verik egymást? Dehogy! A különböző európai parlamentek mult heti krónikája ez. Így dolgoznak a törvényhozások néhány nap óta Madridban, Párisban és Bécsben. Ha ez tovább is így megy, akkor a parlamentárizmussal nem a politikai közvéleménynek kell majd foglalkoznia, hanem az elmeorvosoknak. Valamikor, nem is olyan régen, a nemzetek méltóságát és eszét, a népek érdekét és önértékét képviselték a parlamentek. Imhol oda jutunk, hogy e testületek csupán a nyers tömegek legdurvább indulatait fogják képviselni. Volt idő, amikor a civilizált Nyugat megvető mosolygással

fogadta a szkupstina és a görög kamara termében időről-időre ismétlődő zenebonák bizarr hiteit. Fitymáló kémozdulattal azt mondták róluk a nyugati előkelőség szóvivői, hogy, hja, ilyen a Kelet: durva, kiforratlan, barbár, bárdolatlan. És most ez a bárdolatlan, barbár, kiforratlan, durva, keleti stíl betódult ime a nyugati parlamentekbe is. A madridi cortezben éppúgy pökdösik le egymást az emberek, mint hajdanta a szkupstinában. S a párisi Bourbon-palota márványcarnoka közepén egy felpofozott miniszter körül verekedő és egymást tépázó képviselő véres gomolyaga hentereg a földön, akár a görög kamarában. Hova lett a nyugati előkelőség? Avagy csak gyöngye máz az ugynevezett európai civilizáció, amelynek vékony kérge mindjárt lerepedez a kultüremberről, mihelyt lelkében felforr a politikai indulat?

A mi magyar parlamentünk még nem tart itt. Nálunk még egyetlen tintatartó sem repült az elnöki fej felé, egyetlen nyakleves sem csattant el, egyetlen szakáll sem tépődött ki az ország tanácstermében. Az esztét és a méltóságot a magyar nemzetnek már rég nem képviseli ez a parlament, de némi mértékben a társadalmi jobb izlését még igen. Siessünk ezt feljegyezni, mert mához egy hétre — úgy lehet — már nálunk is amolyan világ fogja járni. A tomboló téboly — úgy látszik — világszerte dúló epidémiája a törvényhozó-testületek-

nek: s ha a mi embereinknek nem kell attól tartaniok, hogy szenvedélyeik vad viharásaival disszonanciát okoznak a parlamentárizmus európai koncertjében, akkor csodának kellene történnie, ha a nyugati rossz példa nem ragadna magával a mi képviselőházunkat is. A világért sem jóslatul iktatjuk ide e zord véleményünket. Isten látja lelkünket, hogy csupán egy szorongó aggodalomnak akartunk hangot adni, nem pedig profétáskodni. Mert ha van a világon fényezés, amit ez a mi nemzetünk sehogysem engedhet meg magának, hát akkor a tomboló örület parlamenti járványának befogadása az. A spanyol nemzet az abszolutizmus kényszerzubbonyában is spanyol marad. A francia nép eldobhatja magától mostani alkotmányát, de franciaságát semmifele földi hatalom róla le nem háríthatja. Egészen más a mi esetünk. Az a kényszerzubbony, amibe minket dughatnának, csakis az idegen erőszak lehet. S ha összeomlik a magyar parlamentárizmus, hát multhatatlanul és menthetetlenül eltemeti omladéka alá a magyar államiságot, vagy legalább emennek nemzeti jellegét.

Jól gondolja meg hát mindenki, akármelyik oldalán üljön a magyar képviselőháznak, hogy a ma kezdődött harcban mekkora mértékig ereszsze meg a politikai indulat gyeploát. Nincs kifogás az ellen, hogy harc legyen. Gyáva volna az ellenzék, ha legjobb erejével meg nem védené az eddig élvezett sza-

TÁRCA

Causerie.

(Baudelaire.)

Buvós, szép ősz éj vagy, tündöklés, rózsaszírom...

... Bennem a szomorúság tengere sirva árad
S ha visszafut, otthagya fanyar, bus ajkaimon
Maró emlékezetét keserű iszapjának.

Kezed hiába csuszik alélt koblemen tova,
Ámit keres, barátom, marcangolt hely, üres
rég,
Széttépte azt az asszony vad karma, éhes foga,
Oh ne kered a szívem, az állatok megették.

Palota volt a szívem s a tömeg befertőzte,
Most benne orgiáznak, gyilkolnak, civódnak
ott...

... Meztelen nyakad körül parfüm szállidos
folhözve.

Lelkek kemény korbácsa, oh Szépség! Te akarod!
Lobbant fel ünneppiros lángjával tüzzemednek

A rongyokat, amiket a rablók ittfeledtek...

Ady Endre.

A gyógyulás.

— 'A Budapesti Napló' eredeti tárcája. —

Írta: **Biró Lajos.**

Mikor olyan fiatal voltam, mint ön — mondta az öreg Hell doktor — én is tagadó voltam, hitetlen és vallásgyűlölő.

Azóta megtanultam, hogy a tagadásban is kételkedni kell. De akkor hittem benne, Ez a komor hit lassanként fájni kezdett, hogy egyszer csak otthagytam az egetemet, a boncoló-termet, a laboratóriumot és hazaszöktem. A gyermekkorom emlékeitől, a Kékes-hegytől, a Sötét-erdőtől vártam a gyógyulást.

Itthon sokat nevettek rajtam, hogy puszkával a vállamon naphosszat kőszálak a Kékesen, anélkül, hogy egyet is lőnék. De én nem vadászni mentem a hegyre. Kimondhatatlanul fájt a szívem és a hágy tisztá, csendes ősz jól esett. Lehevertem az avarra és beléfundul a szememet a bársonyos levegőbe. Mint egyetlen nagy sajgó sebet, úgy adtam át magam a csendnek, a hegynek, a halvány ősznek: te csendes, nagy, jó, öreg hegy, gyógyíts meg. Készáltam a réteken, az erdőkben és ha vad ugrott fel előtem, szinte könnyeztem: hát azt hiszi ez, hogy én tudnék ölni?

Ha megéheztem kinn, bementem az öreg Vashoz, a kerülőhöz. Kis háza volt a hegyoldalon; ha mást nem, egy pohár tejet mindig tudott adni a feleségem.

November elején már hideg lett egy nap. A reggel deres volt, a Kékes tetejét köd szántotta és korán megéheztem. Tíz óra tájban

elfindultam a kis Vas-ház felé.

Az ajtóban találkoztam az öreggel.

— Éhes vagyok, öregem, — mondtam neki.

— Az öreg ember végtelen kegyetlenséggel huzta össze a száját.

— Most az egyezzer tessék megbocsátani, de semmivel se szolgálhatok. Nagye beteg az asszony.

A szeme gyorsan pislogott, gyanúsán nedves volt és összeszorított ajka remegett. Az öreg parasztember megindító volt ebben a faldalomban, amely oly ritka a hozzá hasonló sorsuak között.

A magam módja szerint vigasztalni próbáltam, ajánlottam, hogy majd orvost küldök, és az öreg ezt mondta:

— Nem orvos kellene ide uram, hanem pap. Negyven esztendeje, hogy együtt élünk és ha ez az asszony ágyának esett, akkor meg is hal. De az asszony katolikus, Hevesből hoztam, itt meg mesze földön csupa kalvinisták lakunk. Hát huszonöt éve már, hogy nem gyónt és most nem tud nyugodtan meghalni. Elkárhozik; azzal van tegnap óta.

A szobából jászó hallatszott ki. Egy esendes, állandó, visszatérő nyögés, egy rettenetes félelem ijedt, kínos panasza. Megdöbbenve hallgattam; a szobából állhatatosan, bánatosan, máksácul — mintha élne és külföldi és egyéni valami volna — tört ki a jajgató panasz.

Az öreg paraszttal egymásra tekintettünk.

— En nem bírom tovább hallgatni, — mondta eszvedten. — Elmegeyek. Eszogatok. Papot hozok. Fél napi járás innen Nagy-csallás, tán nem hal meg addig.

hadságokat. És kötelességet mulasztana a többség, ha szintén legjobb erejével nem törekedne arra, hogy a szólás-szabadság sérelme nélkül szert tegyen valahára akarata érvényesülésének biztos feltételeire. Mindakét törekvés jogosult és két törekvés nélkülözhetetlen az eredő-vonal irányában kell kialakulnia a közéletben mozgó helyes megoldásnak. De a legjobb erejét küldje a porondra mindenik tábor; s óvakodjék gondosan a legrosszabb erejének harcba vitelétől. Legyen küzdelem, de ne legyen dulakodás. Ne egymásnak a kárára törekedjenek a küzdő felek, hanem a nemzet hasznára. Ne feledjék el, hogy a népképviselői rendszer nálunk nem lehet divat, mely idejét multhatná, mert a mi sajátos viszonyaink között a parlamentarizmus az egyetlen kormányzati forma, mely állami különállásunkat és a magyar állameszmének nemzeti tartalmát biztosítja. Nálunknál kisebb népek is könnyeben tehetik kockára népképviselői alkotmányukat, mert akár mely más kormányforma váltja azt fel, nemzeti mivoltuk a módosult alkotmányos alapon is változatlan marad. E széles világon mi vagyunk az egyetlen állam, ahol egyedül a parlamentarizmus levegőjében tud a nemzeti élet folyamata zavartalanul végbemenni s ahol az abszolút uralom egyuttal mindig az idegen erőszak uralmát is jelentette.

Kell-e mondanunk, hányféle és mekkora hatalmu ellenséges indulatok ólálkodnak biztos lesből a magyar parlamentarizmus megrokkadására? Itthon a nemzetiségek állambontó törekvése; Bécsben egyfelől a klerikális és katonai reakció, másfelől az összbiróalmi hóbot, amely Ausztria végvonaglásának láttára sem akar ősi rögeszméjéről lemondani. Valameddig a magyar

parlamentarizmus saját magát nem végzi ki, e kárhozatos törekvések mukkanni sem mernek, mert jól tudják, hogy amíg helyen van az esztünk, mindaddig készek vagyunk velük szemben minden pártviszályt félretenni s a közös veszedelmekkel szemben nemzeti szolidaritásunk egységes eltökéltségét harcba vinni. Ámde különbözzünk mi csak össze úgy, hogy a kölcsönös gyűlölet vérhullámai borítsák el agyunkat s mi magunk rendíthjük meg parlamenti alkotmányunk alapját, tüstént ott teremnek velünk szemben ezek az ellenséges hatalmak s a mi testvérháborunk hadizsákmányát ók viszik el. Ez a hadizsákmány pedig nem lehet egyéb, mint állami önállóságunk és nemzeti intézményeink. Új aktuális igazsággá alakul át a rég porladó bölcsnek tanítása, hogy jobban kell szeretnünk a hazát, mint gyűlönünk politikai ellenfeleinket.

Igy legyen. Amen.

Az első összecsapás.

Budapest, november 5.

Délután egy óráig olyan színe volt az ülésnek, hogy nem érdemli meg azt a csodaszép asszonykertet, mely a karszalonon kivirágzott. Addig jóformán semmi sem történt s úgy látszott, hogy nem is fog történni semmi sem. Hivatalosan a szegény türelmes Rábát szabályozták, de voltaképpen nem esett a Rábáról egy árva szó sem, hanem Bolgár Ferenc és gróf Batthyány Tiivadar felvitták épületes eszmécskéit arról a következtetéséről, melyet mindegyikük megtagadott a -- másik viselkedésben. Bolgár Batthyányról, ez meg Bolgárról szedte le a következtetés keresztségét s a szép asszonyoknak, akik tigris és oroszlán harca kedvéért siettek a t. Háza. egy farcsa kis béka-gerégharc mérsékelt grógröfösével kellett beérniük. Olvann dühösek is voltak már az asszonyok, hogy kölcsönözhetek volna in-

dulatuk lobogásából a mosolyogva szervezkedő ellenzéknek.

Közben a folyosónak is volt valami pikantériája, ami már jobban érdekelte volna a karszalt, ha hozzájuthatott volna.

Történt ugyanis (még mindig a szabályozhatatlan Rába dolgában), hogy a névrendező szakaszhoz Rakovszky István háziorvosi javaslatot nyújtott be s az ellenzéki vitarendező úgy látták jónak, hogy ehhez a javaslathoz névszerint való szavazást kértének. Ugy gondoltok ugyan, hogy ezzel egy jó órás-két kilopnak az ülés idejéből s ilyenformán talán egészen kizsírhatják a mai ülésből a napirendre már kitűzött miniszterelnöki indítványt. Ha ez sikerül, akkor mégis Polónynak lesz igazsága s a reviziósi vita csak hirtőn indulhat meg. Hát azért *sicce ki* a Tisza-indítvány macskájaival! Beadták a névszerinti szavazásra vonatkozó ívet, az elnökek el kellett rendelnie a névszerint való szavazást s szokás szerint előbb öt percet felülvizsgált az ívet.

A szünet alatt pedig a folyosón panaszkodni kezdett gróf Apponyi Albert:

— Most már nem fogok ma beszélni. Pedig haza kell utaznom.

Szolgálatkész hírnökök futottak a vitarendezőkhöz. Apponyi ma akar beszélni, vissza kell venni a névszerint való szavazás érdekében beadott ívet. Egyik-másik vitarendező már be is adta volna a derekát, de aztán jöttek az iv aláírók, az engesztelhetetlenek és mindenképpen berzenkedtek.

— Már az első lépésnél meg kell mutatni, hogy nem tréfálunk. Nem szabad azt az ívet visszavonni. Ez nem operett, hanem az első jeleneteket kihagyjuk azért, mert a primadonna hamarabb akar a színpadra jutni. S az nem ok, hogy Apponyi el akar utazni. Maradjon itt! Mi valamennyien készen vagyunk rá, hogy akár tavaszig nem mozdulunk a helyünkön, hát kegyeskedjék Apponyinak is egy kis áldozatot hozni.

Apponyi hívei szerették volna kapacitálni az engesztelhetetleneket, de nem tudták. Apponyit is bántotta, hogy így fordult fel az ő kívánságát s maga kérte most már, hogy lát ne bántás az az ívet, csak hadd legyen meg az a névszerint való szavazás.

— Legfőképpen majd szerdán beszéljek!

De azért nagy volt a dühöség, a...

Elment. Ott hagyott engem a ház ajtajában és rohant le a hegyoldalra. Kínos ijedtséggel néztem utána. Vajjon van-e ennek a beteg öregasszonynak valakije a szobában, aki ápolja?

Nem tudtam elmenni. Hallgatóztam. A szoba egyre árszajgott a jajsztól. Mondom, mintha ez a sírás élt volna, úgy röpödött máskor, sőténen körülöttem. A jagszítás tompult és erősödött; egyszerre olyan kétségbeesett sikoltozásra vált, hogy éreztem, mint átpadok el a rémülettel; aztán tompa nyögésre vált ismét. Nem tudtam elmenni. A rettenetes jagszó a maga ismeretlen félmével, nem értett grórelmével odatáncolt az ajtóhoz. De hogy tud valaki ennyit jagszítani! Kínlódtam és mégsem tudtam elmenni. Nincs benn senki a szobában, az bizonyos. Beesteléség volna elhagyni egy haldoklót.

De nem mertem mozdulni sem. Félttem. Félttem, határozottan félttem. Olyan érthetetlen, idegen és különös volt ez a borzalmas jagszítás, hogy a hideg futott végig a hátamon és remegni kezdett a térdeim.

Egy idegen, nagy erő sejtelve áradt ki a bezárt ajtó mögül. Mi van ott? Mit lát az a haldokló asszony? Mitől reszket? A félelem hidege remegve rázott. Nem bírtam tovább. Valamit tennem kell, de itt állni az ajtóban lehetetlen.

Szívesen elmentem volna már, de szégyenkeztem a gyávaságom miatt. A félelemről dobogó szívvel, kiszáradt torokkal, elhatározottan, gyorsan, remegve kinyitottam az ajtót.

A parasztnő egy világítású szoba fenekeén ott volt az ágy. Az ágyban a haldokló. Ráncos arcán láz tüze és két öreg, bőgyadt szeme kitárgyalva csillogott.

Már nem volt tisztá eszméletén és talán félelme, reszketése, vágyakozása, delírjuma csalta meg, de mikor hirtelen befelétem, jajga-

tása elhallgatott, kintzött arca elsimult, két öreg száraz karját felém tárta és a kimondhatatlan megenyhülés hangján dadogta:

— Tisztelőm ur ...

A félelmem már eltűnt, de a szívem most egy nagyot dobbant. Ez a haldokló öreg asszony napnak néz. Mit tegyek?

Átvillant az elmémbe: nem szabad csalással vállalom ezt a szerepet. Villámgyorsan azt vállaltam magamnak, hogy egy gyöttrős lelket szabadítok meg vele. Erre új kétség válaszolt, de mielőtt még dönthettem volna, ott álltam az ágy mellett és két forró, ráncos kéz ragadta meg a kezemet és egy lázas ajak dadogta:

— Gyónom a mindeható istennek és neked, lelkj atyám ...

... Hiába volt a kétségem, a habozásom. A haldokló öreg asszony ajaka megrvilt és forró zuhogással áradt ki belőle a vallomás.

Huszonöt év minden igazi és képzelt vétke. Hogy katolikus vallását nem tartotta elegendő tisztelőben. Hogy amnyi sok esztendő óta nem gyónt. Nem hallgatott miéért. Hogy egyszer csal. Hogy egyszer Istent káromolta. Hogy egyszer rosz volt a szegény-hez. Hogy régen bűnös gondolatai voltak és hogy egyszer, egyszer — az ura nem volt itthon — megfelekezett hitvesi esküjéről ... Huszonöt év minden bűne jól emlékeztetben tartva, sorrendben, sőténen és igazán, keresztényesen és álmisan vonult fel előttem. Feltárlt egy keserves munkával teli élet, amelyet méregrel itat meg az, hogy hordozója nem gyónhatott soha, amelynek végén a pokol félelme tette kínos és ijedelmes és amely most line méris bocsánatot kap és a megtisztulás reményét.

Kábultan, riadtan, megzavarva ültem az ágy mellett. Nem, nem szabad ennek az öreg asszonynak azt mondanom, hogy nem vagyok

pap, hogy gyónása nem ér semmit, hogy elkárhozik.

Összeszedtem minden erőmet és lélekjelenlétemet. Nem tudtam milyen a bűnös szertartása, és félttem tőle, hogy hibát követelek el. De mikor az asszony lázas forró vallomása elhallgatott, mely szálamommal és megindultsággal beszélni kezdtem.

Beszéltem az Ur végtelen jóságáról, a bocsánatról, amelyet a bűnbánó bizonyos megkap, a lélek halhatatlanságáról, az üdvözülésről, amely arra vár, aki meggyónja a bűneit és tiszta lélekkel lépi át a tulvilág küszöbét és végül — ugy, amint leírásokból, hallomásból, hírből tudtam — én a zsidó, a hitetlen, az ateista, elmormogtam a feloldozás latin szavait:

— Ego te absolvo ... in nomine ... Amen.

A haldokló asszony öreg kezei görcsösen szorították a kezemet. Az arca egészen elsimult. Szemében a láz halványodni kezdett, cserepes, szegény ajka körül egy végtelenül boldog, enyhe mosoly jelent meg.

A kezemet csak durván tudtam volna kiszabadítani és ezt nem akartam. És én az értépet, érzékeny, reszkető idegeimmel ott álltam a haldokló asszony ágya mellett és néztem a haldoklást. Még egy óráig tartott. A feje nyugtalanul forgott, de mikor a szeme felém fordult, az ajka körül mindig megjelent a megkönnyebbülés mosolya. Néha szóltam hozzá, akkor még jobban mosolygott. És mire az egész véget ért, öreg, elkinzött, ráncos arca derült, megnyugodott és tiszta volt.

Akkor előttem. Azóta más ember vagyok. Hinni nem tudok, mert hinni nehéz; de egyszer éreztem a Végtelent, megsejtettem az Örökkévalóságot, érintett a nagy Isteretlen, és nem tudok tagadni sem.

azonban a tisztelt karzat sem tudott meg, mert a szünet után megindult a névsor-olvasás. S jószerenese, hogy a szavazás miatt ott maradtak az emberek, mert ha úgy tesznek, mint ahogy ilyen körülmények között rendes szokás, és eltávoznak, mert itt — se fog már történni semmi sem: akkor utóbb nagyon elröstellék volna az esetet. Az a szavazás ugyanis gyors tempóban pergett le s még — óra előtt rá lehetett térni a miniszterelnök indítványának tárgyalására.

S itt fordult aztán érdekesre az ülése. Megtörtént az első összecsapás.

Fölemelkedett Kossuth Ferenc. Rendesen időnként lázító erő nem szokott kiáradni az ő színtelen hangjából, nyugodtan kontempláló egyéniségből. De ma epigrammákat beszélt és szikrákat vetett közvetlen környezetének puskaporos hangulatába. Csak egyszer fenyegette hatásos nyilatkozatát a komikum pajkos ördöge. Mikor arról akarta biztosítani a miniszterelnököt, hogy a házszabályok szigorításának után nem lehet találkoznunk s éppen azért hiába is reménykedik Tisza az ellenzék komolyabb elemeiben — az öreg Olay Lajos felháborodva kérdezte:

— Kik azok?

Ugy kérdezte azt, mintha becsületserő volt-e volna, hogy az ellenzék „komolyabb elemei” is lehessenek. Erre aztán olyan ellenállhatatlan erővel tört ki a kacagás, hogy Olay vállai közé húzta fehér fejét, Kossuth pedig, kezeit összetéve, szinte kétségbeesve fordult hátra, hogy az Istenért ne támogassák ilyen lelkesen! Hát ez jól sikerült a komikum ördögének, aki a mai napon, ugy látszik, a komolyabb elemekhez csatlakozott, mert inkább a kormányt szolgált, mint az obstrukciónak. De azért formás, erőteljes és hatásos volt a Kossuth Ferenc tiltakozása mégis. Meztapolták a többi frakciók is.

Tisza István miniszterelnök intett a jegyzőnek, hogy ő akar Kossuth után beszélni.

Az ellenzék nem késelt az üdvözléssel.

— Hoch!

— Szíjra vissza indítványát!

— Mondjon le!

— Mit tűz a császár?

A miniszterelnök le hárta folyó a megfradt ellenzéki patakot és a jobbmező tüntetését is, aztán nyugodtan kezdett reflektálni Kossuth Ferenc szavaira, akit régi szokása szerint „tisztelt barátom”-nak nevezett.

Polónyi közbeesett:

— Jó lesz már azt a barátságot felmondani!

Ha a többség Olay elszólásán kacagott, az ellenzék viszont Polónyi elszólását honorálta. Nagyon tettség az eset, kivált a néppártiak.

De Tisza finoman és élesen válaszolt:

— Pardon! Itt tévedés látszik fennforgni. Én Kossuth Ferencről mondtam, hogy „tisztelt barátom”!

— Oh, oh! — tört ki Polónyi ajkai közül a szótlan megjegyzés, ami guny is lehetett, de felszisszenés is.

A néppárt vigasztalta:

— Légy rá büszke, hogy nem vagy az ő „tisztelt barátja”.

Es akkor Polónyi mindjárt büszke is volt rá. Tisza István pedig azontúl is tisztelt barátjának nevezte Kossuthot, de azért naevon erős és nagyon kegyetlen dolgokat mondott neki és rajta keresztül azoknak, akik a parlament lejárásán nem kis dicsőséggel fíradoznak már esztendő óta. Konstatálta, hogy a Széll-kormány mézeshehetet leszámítva, öt esztendő óta csak kétféle idők voltak: a nyílt és a langgőb obstrukciók idoszakai. És ha csakugyan az a frívól gondolat volna, hogy ezek a saját hatalmának biztosítása érdekében ráncigálja elő a parlamenti rend biztosításának kérdését, akkor joggal vádolhatnák éretlenségével. Ez bizony nem olyan ut, mely a hatalom biztosításához vezet. De ő nem magára, hanem az ország nagy érdekeire, a parlament méltóságára s a nemzet jó hírére gondol s azért nyúl az előadhatatlan kérdés megoldásához.

— Es állok vagy elbukom vele!

Taps a jobbmezőn. Balról fülsiketítő „hoch”!

A miniszterelnök ezután már eleve megküzdött azzal az ellenvetéssel, mintha házszabályokat csak a kisebbséggel egyetértve lehetne módosítani s ne volna hozzá jussa a többségnek is. És a többségi akarat érvényesülésének jogáról is újra argumentált. Mindkét irányban a divatos angol példákra hivatkozott s eközben megtörtént, hogy az egyik angol példára Vészi József csöndesen megjegyezte:

— Ez így van!

Annyi volt ez, mintha a miniszterelnök azt mondta volna „készer kettő név” s arra bólint rá valaki, hogy „ez így van”. De az ellenzék, melyet a miniszterelnök erős beszéde különben is idegessé tett, indulatba jött azon is, hogy egy minden pártköteléken kívül álló ember valamiben, akár az egyszerűen igazságában is, igazat mer adni a miniszterelnöknek. S a mindig hangosak most még hangosabbak lettek, csapván pokoli lármát és tumultust.

Összefont karokkal, meghajtott fővel állt a tumultusban Tisza István. És szólt:

— Az idegenek számára, akik nem értik talán ezt a lármát, nem lesz fölösleges konstatálni, hogy az urak most velem szemben a — szólás szabadságot védelmezik.

Ez betörta-megjegyzés volt. A tumultus most már viharra erősödött. Százfelől villogtak a miniszterelnökre, aki csak állt és mint a celőző vadász, nézett mereven a pontra.

Még egy betörta-megjegyzés:

— Szerényen megalom, hogy így én nem tudom igazolni a házszabálymegerősítést. Önök jobban argumentálnak. De azt szeretném tudni, hogy az ilyen szövegek és a leendő jelenetek csakugyan a nemzeti elendülés jelentése-e? És még valamit kell konstatálnom. Ha csakugyan kívánsi valaki, hogy kik a „komoly elemek”, most megmondhatjuk. Az arckörök lehet azt most leolvasni.

Okfejtéseiben erős, megjegyzéseiben fölényes, hadakozásában biztos volt ma a miniszterelnök s olyan tapsok, mint a beszéd egyes passzusai után és olyan bucsujárás, mint az egész beszéd után indult a gratulációkó! Tiszához, a ritkaságok közt tartotnak. Egy elszánt, fiatal, erős és acélos ember állott a torló szövevényekkel szembe s az első összecsapásnál övé volt a diadal.

Az ellenzék kórusban fujta:

— Hoch!

De az egész kórus szavát elvonta a többség hatalmas ovációja. Tisza még szerény is volt, mikor beszédében csak annyit mondott, hogy talán az egész többség nevében is beszél: — ebben az ovációban egy összeforrott, egységes többség avatta őt az induló harc vezéréül...

A képviselőház ülése november 5-én.

Feilitzsch Arthur báró elnök: Megnyitván az ülést, hitelesítik a múlt ülés jegyzőkönyvét. Bejeleníti a Háznak az összeférhetetlenségi bizottság titkét Veszter Imre ügyében.

(A Rábaszabályozás)

A Rábaszabályozásról szóló javaslat 4-ik szakaszánál felszólal:

Rakovszky István: Kéri újból határozati javaslat elfogadását.

Bolgár Ferenc személyes kérdés címén Batthyány Tivadar grófnak azt mondja, hogy legkevésbé illetékes arra, hogy öt következetlenséggel vádolja, mert Batthyány háromszor is kilépett a szabadvárpártból.

Kubik Béla: Röviden elmondja, hogy a Rábaszabályozás kérdésében mi volt az ő és a függetlenségpárt nézetváltozásának oka.

Batthyány Tivadar gróf: Azért vádolja Bolgár inkompetenciával, mert Tisza most a házszabályrevízió tervével foglalkozik s Bolgár támogatja tervét, holott akkor, mikor Tisza először beszélt ilyen tervekről, Bolgár elkeseredetten tárgyalta ezeket. Végül védi magát a következetlenség vádjával szemben.

Belitska Béni személyes kérdésében helyre-

igazítja tegnapielőtti közbeszólásának valódi értelmét.

Bolgár Ferenc: Személyes kérdésben még egyszer szól. Feleslegesnek tartja a mosakodást.

Ernst Sándor: Ni a renegát!

Bolgár Ferenc: Zsenirozza magát ily grekes közbeszólásokkal. Szóló sokasem tagadta, hogy Batthyány meggyőződéséből változtatta politikai nézetét.

Elnök: A vitát a szakasz fölött bezárja.

Tallian Béla földművelésügyi miniszter: Kéri a Rakovsky István által beadott határozati javaslat elvetését, s az eredeti szövegét elfogadni.

Elnök: Elrendeli a szavazást, amelynek névszerint való megejtését 20-nál több képviselő kérte.

A szavazás megtörténvén elnök kihirdeti az eredményt, mely szerint a Ház 151 szavazattal 31 ellenében a törvényjavaslatot eredeti szövegében fogadta el.

Az 5-ik szakaszt változatlanul elfogadják. A 6-ik szakaszról.

Rakovszky István felszólalása után a többség a szakaszt elfogadja.

A többi szakaszt változatlanul elfogadják, csak a 12-nél ajánl Rakovsky István módosítást, de Tallian Béla és Ugron Gábor hozzászólása után a többség a szakaszt változatlanul elfogadja és Rakovsky István módosítását elveti.

(A miniszterelnök indítványa.)

Kossuth Ferenc: A Ház komolyan és nyugodtan tárgyalta az előtte fekvő törvényjavaslatokat s így arra, hogy éppen most szigorítsassék a házszabály, semmi alkalom és semmi ok nem volt. A házszabályt változtatni majoritással teljességgel nem lehet, mert az így módon létrehozott házszabály nem a képviselőház tárgyalásának békje lenne előmozdítva, hanem éppen az ellenkezője. A házszabálymódosítást kormánykarral az lehet véghezvinni, bár igaz az, hogy Magyarországon a kormányok nem a többségnek, hanem a kisebbségnek a kormányának lifolyásai. A kormányok magukat magyar királyi kormányoknak szokták nevezni. Még ma rájuk a királynak sinesen joga a képviselőház házszabályait módosítani vagy bármiképpen irányítani. A házszabályrevízióknak ma nincs más célja, mint hogy az ellenzék tavalyi akcióit megtorolja. Miért? Azért, mert az országgyűlésnek, a képviselőháznak egy része igyekezett megvédeni az országot elsősorban a katonai hatalom tulakapása ellen. A házszabályokat szigorítani egy nemzeti szenvedély bármilyen hosszú kitöréseért nem szabad és nem lehet. Az 1899-ben létrejött házszabályrevízió egy evezkedésnek is volt eredménye. Az akkori ellenzéki pártok a védekezési fegyverek egy részét lefoglálni ezért hagyták, mert cserébe kaptak az ország más hathatós védekezési eszközöket. Így cserébe kaptak a kuriai bírásoknál, továbbá cserébe kaptak akkor az ország a 1899: XXX törvények feltételét, melyben az ország nagy garanciákat látott. Magyarország az ország az összeférhetetlenségi törvény létrehozását is, tehát vívmányokat kapott cserébe. Az a párt, amelyhez szölv tartozik, abba nem képes beleegyezni, hogy az országnak védekezési jogát úgy lehessen megörömiti, hogy mikor az ország legszembetűnő jogait is támasdás érhetné, az ellen ebben a Háznak a legerősebb ellenállást kifejezni ne lehessen. (Ugy van! Ugy van! a szölvbaloldalon.)

Olay Lajos: Ugy van! Most már nyílt obstrukció! (Derültég a jobboldalon.) Becsületes, nyílt obstrukció! Nemzeti ellenállás. (Zaj. Elnök csemet.)

Kossuth Ferenc: Magyarország helyzete egészen sajtzerű, a magyar parlamentben nemcsak a különböző pártfelfogások surlódásával találkozunk, hanem sokszor megtörténik, hogy külv nyomásnak engedve a többség hozzájárul olyan kislethez, amely nem a nemzet érdekében való.

A miniszterelnök egy más helyen tett egy kijelentést. Azt, hogy a házszabályokban így is csak erőlkösi erő rejlik, amely erőlkösi erő egy esetleges hazafiatlan többség a maga erőszakával bármikor romba tudna dönteni. Szólv nem hihet, hogy Magyarországon hazafiatlan többség alakuljon ki, hanem igenis létezik olyan többség, amely mindig a kormányt akarát követi és pedig oly kormányok akaratát, amely kormányok pedig viszont a királyi akaratot követik. A legnagyobb erővel ragaszkodik ahhoz, hogy érvényben tartassanak a házszabály azon rendelkezései, amelyek fegyverül szolgálhatnak arra, hogy az ország jogait megtámadó többségi akarat ellen a kisebbség megvédelmezhesse az országot.

Más helyen azt mondta a miniszterelnök, hogy ő még nem mondott le arról a reményről, hogy az ellenzéki pártok komolyabb, megfontoltabb elemei...

PFANHAUSER-féle
Perfect-separatorok.
Perfect tejgazdasági
Berendezések és eszközök.

PFANHAUSER ANTAL
BUDAPEST: V. ker., Báthory-utca 9. szám.

Olay Lajos: Kik azok? (Hosszas élénk derűtség jöbbsérel.) Olyan nincs! (Felkiáltások jöbbsérel: Hát nincsenek olyanok?)

Kossuth Ferenc: ... még találkozni fogunk vele a házszabály szigorításának után. Nem tudja, milyen elemek építette a miniszterelnök az általa használt jelzőt, de ha esetleg az ő pártja, akkor vegye tudomásul a miniszterelnök, hogy abban vele egyetron soha nem lesz az ellenék, hogy megtöreszk Magyarországnak ellentállóképessége. A parlamentben kétség volt és a legkomolyabb munkálkodási szándék. A miniszterelnök megalkotta ezt a békességet. Ugy akarja, hogy a béke helyett legyen harcz. Legyen tehát harcz. (Eljénzés a szélsőbaloldalon.) A miniszterelnök indítványát nem fogadja el. (Eljénzés a szélsőbaloldalon.) A következő határozati javaslatot nem fogadja el: „Határozza el a Ház, hogy a házszabály revíziója nem küld ki bizottságot, mert a házszabályaihoz a nemzet alkotmányos jogvédelmének és joggyógyításának érdekében várát látja, amelyen rést úgy annál kevésbé hajlandó, minél igazabb az, hogy a magyar országgyűlésen nemcsak pártállások között jön létre a sürdős, hanem, mint a multban számtalanszor volt, úgy a jövőben is lehet szükség arra, hogy a nemzet életvívó jogait alkotmányos uton megvédelmezhesse. És minthogy a jelen alkalommal is a többség jogaira történik hivatkozás, utasítsa a kormányt, hogy a jog, egyenlőség, az igazság és a nemzeti érdek intézésének engedve és azért, hogy a képviselőház a nemzet valódi és tényleges többségének legyen kifizetése, haladéktalanul terjesszen a Ház elé törvényjavaslatot a választási törvény ilyen értelemben való revíziójára vonatkozólag, mint ahogy erre néve a kormány a függetlenségi és 48-as párttal szemben kötelezettséget is vállalt.” (Hosszan tartó meg-megújuló élénk éljénzés, helyeslés és taps a bal- és szélsőbaloldalon. Szónokot számosan üvözik.)

(A miniszterelnök beszéde.)

Tisza István gróf: Azt gondolom, helyesen járok el akkor, ha mindjárt az első oly tartalmú és olyan irányú nyilatkozat után, minőt éppen most elhangzott hallottunk (Zajos éljénzés a bal- és szélsőbaloldalon) felhasználom az első alkalmat, hogy indítványomnak indoklását lehető rövidség-el előadjam. Tervezésemre szívesen fűzhetem előadomást t. barátomnak megjegyzéseire.

Polányi Géza: Köszönjük a barátságot! Jó lesz róla lemondani! (Derűtség a bal- és szélsőbaloldalon. Nagy zaj.)

Tisza István gróf miniszterelnök: Tévedés látszik fennforogni. En Kossuth Ferencet értetem. (Derűtség és élénk éljénzés a jöbbsérel.)

Polányi Géza: Arról is le kell ám most már mondani. (Zaj balfelől. Halljuk! Halljuk! a jöbbsérel.)

Tisza István gróf: Mondott, t. barátom megjegyzéseire fűzhetem észrevételeimet. Kifogásolta t. barátom azt, hogy itt a Házban tegnap csak egész rövid nyilatkozatot tettem és csak a szabadelvű pártkörben nyilatkoztam behatóbban. En tegnapelőtti nyilatkozatomban is elmondtam eljárásom okait és utaltam arra, hogy idelöttnök tartottam volna, hogy belemenjek az ügy érdemébe a tegnapi napon, mert csak egy bizottság kiküldésére vonatkozik indítványom. (Ugy van! jöbbsérel. Mozgás a baloldalon.) A javaslat érdeme napirendre tűzve nincsen. (Nagy zaj a baloldalon. Halljuk! Halljuk! jöbbsérel. Elnök csemet.) A Háznak mindössze...

Lengyel Zoltán: Fuess lett a 21-ből! (Ugy van! Derűtség a bal- és szélsőbaloldalon.)

Tisza István gróf: ... egy előzetes intézkedés keretén belül a kérdésnek és egészen szokatlan, hogy már ezen stádiumban fejlődik ki érdemleges vita. (Igaz! Ugy van! a jöbbsérel. Halljuk! Halljuk! a szélsőbaloldalon: Az a helyes! Ez az első lépés!)

Polczner Jenő: Már születésben kell megfogadni a szándékot. Miért nem jötszék nyit kártyával?

Tisza István gróf: Egyáltalán nem kártyával, különösen ott nem, ahol az ország nagy érdekei képezik a betétet. (Elénk helyeslés a jöbbsérel.)

Levászky Márton: Mindent egy kártyára! Ugron Gábor: Egy vörös kártyára tesz fel mindent. (Zaj a jöbbsérel. Halljuk! Halljuk!)

Tisza István gróf: Mindenesetre kérem, jó lesz, ha az idegeneket, akik az itt folyó eseményeket figyelemmel kísérik, figyelmeztetni fogják rá, hogy most a szőlészet védelmének védelmének. (Elénk helyeslés a jöbbsérel. Halljuk! Halljuk! a jöbbsérel.) Ezenelőre ne beszéljünk arról, hogy először is a házszabályrevízió. De mégis nagyon sajnálatos felfogás a parlamentarizmus viszonyainak és életszükségleteinek az, hogyha egy Ház kisebbsége már az előkészítő munkálkodást is igyekszik megakasztani. (Nagy zaj a bal- és szélsőbaloldalon.) meg az előkészítő munkálkodástól megtagadja a közreműködést és ezzel lehetetlenné teszi azt, hogy a javaslatok előkészítő stádiumában, mielőtt végleg állást foglalt volna, mindenütt a közönség kapacitását utja nyitva legyen. (Zaj.)

Polányi Géza: A császárt nem tudjuk kapacitálni. (Nagy zaj. Elnök csemet.)

Olay Lajos: A verpad következik! (Nagy zaj.)

Kubinyi Géza: Mi a császárral szóba em

állunk. (Derűtség és taps a bal- és szélsőbaloldalon.) Igenis, hogy nem! Nekünk nincs császáruk. (Nagy zaj a bal- és szélsőbaloldalon. Elnök csemet.) Mi királyt ismerünk. (Zaj.)

Rákosi Viktor: Kubinyi sem lehet kapacitálni, hát még a császárt.

Elnök: Kérem a jegyző urat szíveskedjék helyét elfoglalni. (Rákosi Viktor leül helyére, a szélsőbaloldalon. Zajos derűtség.)

Rákosi Viktor: Itt a helyem, kérem! (A helyére ül.)

Tisza István gróf miniszterelnök: Ha a képviselő urak most erre az utra lépnek, ezzel csak újabb fényes bizonyítást szolgáltatják annak, hogy itt mennyire fejtehető van már állítva minden (Taps a jöbbsérel. Nagy zaj balfelől.) s hogy itt a kisebbség mennyire arrogál magának oly jogokat és oly szerepet, amelyek a parlamentarizmusnak az alapelveibe ütköznek. (Nagy zaj balfelől.) Ezekkel a törekvésekkel szemben tehát oly parlament reformra, amely a Ház tárgyalási rendjében a szerepeket kellőképpen helyreállítja, csakugyan égetően szükség van. (Zajos helyeslés jöbbsérel. Nagy zaj a bal- és szélsőbaloldalon.)

Polczner Jenő: A pártjának se mondja meg, hogy mit akar. (Zaj.)

Tisza István gróf: Mindig azt a vádat halom, hogy ez nem kormányprogram és a kormány nem jöhet házszabálykérdéssel. (Ugy van! a szélsőbaloldalon.) Eppen parlamentáris kormányforma mellett azok a férfiak, akik Öfelségének tanácsot adnak, egyttal a Ház többsége bizalmának letéteményesei is. (Elénk helyeslés jöbbsérel. Nagy zaj a bal- és szélsőbaloldalon.) A parlamentarizmus hazájában, Angliában (Felkiáltások balfelől: Ne beszéljünk erről!) ... Abban már igazuk van, hogy kellemetlen az uraknak az angol példára hivatkozás, ezt már elhizem. (Folytonos zaj. Halljuk! Halljuk! jöbbsérel.)

Szatmári Mór: Az angol nemzet önálló nemzet. (Zaj.)

Tisza István gróf: Mondom, éppen Angliában az annyira kidomorodik, hogy a miniszterelnök a kormányának valamely más, az alsóházban ülő tagja egyenesen kifejezetten az alsóház vezetésével bízik meg. (Nagy zaj a bal- és szélsőbaloldalon.)

Vészi József: Ez így van!

Levászky Márton: Ott nem a király választja a többséget. (Zaj.)

Zborzy Miklós: Vészi! Vészi!

Vészi József: Ez így van. (Hosszan tartó nagy zaj a baloldalon és a középén.) Ezt Angliában minden gyerek tudja!

Tisza István gróf: Igazán azt hiszik a képviselő urak, hogy az ilyen jelenetek becsületet szerzenek a magyar parlamentnek? (Nagy zaj a bal- és szélsőbaloldalon. Zajos helyeslés a jöbbsérel.)

Polányi Géza: A magyar parlamentnek nem kell megszereznie a becsületet, az meg van!

Tisza István gróf: En elfogadom ugyan a magamét mondani, de készséggel elismerem, hogy a képviselő urak most is sokkal ékeesebbeszlő érveket szolgáltatnak, mint amilyeneket én felhozhatnék. (Nagy zaj a szélsőbaloldalon. Elénk helyeslés jöbbsérel.) Szemben egy baráti megkérdéssel most is azt mondom, amint végigszélek a képviselő urakon, hogy arckifejezésükről megmondhatja azt mindenki, aki a komolyabb elemek közé tartozik. (Nagy zaj a bal- és szélsőbaloldalon. Zajos helyeslés jöbbsérel.)

Ugron Gábor: Nevezze ki! Ön nevezze ki a komolyabb elemeket!

Tisza István gróf: Ismét szemtől-szembe megkérdem azokat a képviselő urakat, gyönyörködnek-e ezekben a jelenetekben, helyesnek tartják-e ezeket? (Nagy zaj a baloldalon.) Hiszik-e, hogy így szolgálják a nemzeti politikát? Ha ezt nemzeti politikának tartják, ám tartásuk meg maguknak. (Nagy zaj a bal- és szélsőbaloldalon.)

Menjünk csak vissza a kérdés lényegére. (Halljuk! Halljuk!) Azt mondták, hogy a revízió kezdeményezésére semmi alkalom és ok nra forgott fenn. En nagyon sajnálom, hogy ebben a tekintetben életlen cáfolatban részesült Kossuth Ferenc mikor Olay Lajos közbeszólt, hogy most már nyilvános obstrukció lesz. (Zaj.) Ha ez jelent valamit, ugy csak azt jelentette, hogy a lapangó obstrukció megvolt. (Ugy van! jöbbsérel. Zaj a szélsőbaloldalon.) Megjegyzem, hogy ezel nem is mondott új-ságot reánk néve. Egyáltalában nincs szükség arra, hogy ezen kezdeményezésre bármint alkalmat vagy okot keressünk; ez már megértelt közszükséglet képez. (Helyeslés jöbbsérel. Elöntmondások balfelől. Felkiáltások: Rögzem!)

Polczner Jenő: Önre képez szükségét, más-nak nincs szükség rá! (Zaj.)

Tisza István gróf: Ha hivatalosomat olyan frivól módon fogom fel, hogy mikor és hogyan maradhatok tovább e helyen, bizonyára nem nyultam volna hozzá ehhez a kérdéshez. (Ugy van! a jöbbsérel.) Hozzányultam azért, és hozzá fogok nyulni vagy meg fogom oldani, vagy meg fogok vele bujni ... (Zajos helyeslés, éljénzés és taps a jöbbsérel. Elénk felkiáltások a bal- és szélsőbaloldalon: Ugy van! El fog bujni. Az elnök többször csemet.)

Polányi Géza: Majd hozzásegülünk!

Tisza István gróf: ... azt tartom hogy ennek az országnak nagy érdekei szempontjából erre a reformra oly égető szükség van. (Folytonos nagy zaj a szélsőbaloldalon. Halljuk! Halljuk! a jöbbsérel.)

Mindenesetre teljes hibás uton jár Kossuth Ferenc, midőn azt mondja, hogy ez a kezdeményezés megtörés akar lenni azon nemzeti küzdelemért, amelyet a Háznak egy jelentékeny része a nemzeti nyelvért folytatott. (Ugy van! Ugy van! balfelől. Nagy zaj. Halljuk! Halljuk! jöbbsérel.) 1903. év tavaszán kezdődött az obstrukció olyan javaslat ellen, amely a létszámmellett tartalmazta. Ezen obstrukció folyamata alatt mindjában előtérbe kezdett lépni a jogalkotási és vezényleti nyelv kérdése. Ezentul idegen dolgokért folyt az obstrukció, majd megszűnt, de másfél év múlva egy egészen jelentéktelen, hitvány incidens ürügye alatt folytatódott. Azt a szegénytelen Szapáry-féle esetet, amelyre ma ennek az országnak minden józslói embere igazán szégyenkezve gondolhat vissza, (Ugy van! Ugy van! a jöbbsérel.) használták fel és futták fel arra, hogy az alkalmat és ürügyet szolgáltatson adott szavuk megszégére. (Ugy van! Ugy van! a jöbbsérel. Nagy zaj a szélsőbaloldalon.) Azután szünet állott be a parlament tárgyalásait. November 4-ig nem volt kormány, nem volt parlamenti tárgyalás, tehát nem volt obstrukció sem.

Ugron Gábor: De volt árlejtés! (Nagy zaj és mozgás a jöbbsérel. Felkiáltások jöbbsérel: De nem zabra, meg pókróca! Elénk derűtség a jöbbsérel. Zaj.)

Rakovszky István: Az acetylen se rossz üzemlet! (Folytonos nagy zaj.)

Kubinyi Géza: Tessék nyitlan beszélni! Nem csak egy sutyomkerki módon! (Folytonos nagy zaj. Az elnök többször csemet. Halljuk!)

Tisza István gróf: November 4-én mutatkozott be az új kormány s az ezen kormány elleni obstrukcióban résztvevő az egész közönségi ellenzék november 30-ig, November 30-án hozta meg a függetlenségi és 48-as párt a párttárazatot, amelynek értelmében az obstrukciót abbahagyták s ettől fogva a Háznak 15 vagy 16 tagja folytatta ugy, hogy az ő maguktartását károsnak céltalannak, az országra néve veszedelmek tartotta maga az egész közönségi ellenzék és a többség. (Ugy van! Ugy van! a jöbbsérel.)

Hol van itt az a nemzeti nyelvért folytatott nagy és nemes nemzeti ellentállás, amelyvel szemben megtörli jellegét kívánunk tulajdonítani a ny kezdeményezésünknek? Hogy ennek megtörli jellege nincs azt legjobban bizonyítja az, hogy a házszabály-reform semmi olyan újítást tartalmazni nem fog (Egy hang a baloldalon: Még a tartalmát nem ismerik!) amely lehetetlenné tegye azt, hogy egy olyan törvényjavaslat, amelyet a Ház tagjainak nagy része veszélyesnek itél, obstrukciós jellegű hosszú vitának cdtáblája is ne lehessen. (Folytonos zaj a bal- és szélsőbaloldalon. Halljuk! Halljuk! jöbbsérel. Elnök csemet.) Ha a katonai kérdések könyelmes elintézését akartuk volna biztosítani, (Nagy zaj a bal- és szélsőbaloldalon.) akkor nem lett volna ez a bad ott megállni, ahol meg akartunk. (Helyeslés a jöbbsérel. Zaj a bal- és szélsőbaloldalon. Halljuk! Halljuk!) az akarja a magyar parlamentnek erejét fokozni, aki nem akarja, hogy ismétlődjék az, amit négy vagy öt hónapon keresztül láttunk ebben a Házban. (Zaj a bal- és szélsőbaloldalon.) Az, aki a nemzeti erőt azok alól a mesterséges kötések és nyír alól fel akarja szabadítani, amelyekkel zárukába lehet belevinni ennek a nemzetnek egész politikai életét, egész akcióképességét, s amelyekkel gáncsot lehet vetni a legújdorább nemzeti politikának. (Ugy van! Ugy van! Zajos helyeslés a jöbbsérel. Zaj a bal- és szélsőbaloldalon.)

És ha arra utalnak, hogy lehetnek még olyan sötét idők, amidőn szükség van a nemzeti ellentállásra, (Folytonos zaj a bal- és szélsőbaloldalon. Halljuk! Halljuk! jöbbsérel. Elnök csemet.) nem térek ki ez elől sem. Nem tartom valószínűnek, hogy legyen, de aki a magyar történetet ismeri, nem tagadhatja azt (Nagy zaj és felkiáltások a szélsőbaloldalon. Elárútták! Halljuk! Halljuk! a jöbbsérel. Elnök csemet.) hogy a magyar nemzet össz tudott veszni, adáz pártarcokba tudott elmerülni normális viszonyok között, de nagy nemzeti veszedelmek, a nemzet életét fenyegető merényleteknek idejében mindig egy táborban volt, tudott tömörülni. (Folytonos nagy zaj a bal- és szélsőbaloldalon.)

Ugron Gábor: Mindig voltak érulókl! (Folytonos nagy zaj a bal- és szélsőbaloldalon.)

Polányi Géza: Muszkavezetők! (Folytonos nagy zaj a bal- és szélsőbaloldalon. Halljuk! Halljuk! jöbbsérel.)

Kaas Ivo báró: Böcsből küldök a nyakunkra a mentőket!

Tisza István gróf: Nem volna jó, ha elhíznék a magyar nemzet ellenségét, hogy itt csak egy kis hazafias csapat fogja megvédelmezni a nemzet jogait. (Nagy zaj a bal- és szélsőbaloldalon.) Nagyon hamar meghoznák a magyar nemzet felett a halálharangot, ha az a nagy igazság igazán állana.

hogy nagy veszélyek percelben vállaltva küzdött az egész nemzet és pedig rendszerint nem azonosnak a vezetése alatt. (Hosszantartó zajos helyeslés, éljenzés és taps a jobboldalon.) akik békés időben a színhősok voltak... (Hosszantartó élénk helyeslés, éljenzés és taps a jobboldalon. Nagy zaj a bal- és közélsőoldalon. Elnök csenget.)

Rákosi Viktor: A barrikádokon az udvari táncosok fognak elesni! (Nagy zaj és felkiáltások a jobboldalon: Halljuk! Halljuk!) A részvénytársasági igazgatók, azok fognak elesni! (Folytonos nagy zaj.)

Tisza István, gróf: Olyan időben ennek a parlamentnek minden párta ott lesz, hogy teljesítse kötelességét. Nem kisebb számú kell ahonnan jöveket biztosítani, hanem arról kell gondoskodni, hogy ha ez az erőpróba valaha bekövetkezik, akkor éljen a magyar nemzetben az a tisztelt, a rászokkodás intézményeihez és képviselőihez, amelyet csak méltóságos, jeredményes, az ország javára célzó komoly munkásság biztosíthat. neki. (Hosszantartó élénk helyeslés a jobboldalon.) Mi dolgozunk ezen. (Nagy zaj a bal- és közélsőoldalon. Halljuk! Halljuk! a jobboldalon.) A békés idők számára is, de dolgozunk azon, veszélyes korszak számára is, mert minden csapást elviselhetne a magyar nemzet, csak azt nem, hogy olyan korszak bekövetkezésekor egy szabadelvű eszméből kiábrándult, a szabadelvű eszméket képviselő intézmények iránt hitelt veszített országot találjanak itt az események. (Ugy van! Ugy van! jobbról. Folytonos nagy zaj a bal- és közélsőoldalon. Elnök csenget.)

Polányi Géza: Rendeletekkel való kormányzás csak szabadelvűség!

Tisza István, gróf: Nagy és igaz úgy ez, olyan amely méltó rá, hogy föltétlenül pártkülönbséget kiűzjön, és dolgozék érte minden magyar ember. (Élénk helyeslés és éljenzés a jobboldalon.) Ne higgyék, hogy házzabályt többség útján ne lehessen módosítani. (Nagy zaj és ellentmondások a bal- és közélsőoldalon. Halljuk! Halljuk! a jobboldalon.)

Polányi Géza: Majd meglátjuk!

Kubinyi Géza: Színhősok! (Nagy zaj! Elnök csenget.)

Tisza István, gróf: Többséggel is keresztül lehet vinni a házzabály-reformot. (Folytonos zaj a közélsőoldalon. Halljuk! Halljuk! a jobboldalon.) Minden csak azon fordul meg, hogy abban a többségben legyen meg az a meggyőződés, hogy a haza érdeke követeli, hogy így járjon el. Én hiszem, hogy a parlament többsége a helyzet magaslatán áll és hogy a nemzetnek nagy szolgálatot fogunk tenni. (Szünet. Nem akaró zajos helyeslés, éljenzés és taps a jobboldalon és a közepén. A szónokot sokan üdöztetik.)

Elnök: Megállapítja a hétfői napirendet. A Ház ehhez hozzájárult s ezzel az ülés véget ért.

BELFÖLD

A német kereskedelmi szerződés. Azokat a tárgyalásokat, amelyeket Bécsben a hó 2-án a külügyminiszter elnöklésével és a német birodalmi kormány képviselőinek, valamint a berlini osztrák-magyar nagykövetség részvételével tartott közös miniszteri értekezleten kezdtek meg, előreláthatólag folyó hó 8-án Budapesten folytatják. Eddig ugyanis a két fél szakelődői, illetőleg küldöttjei valószínűleg elkészülnek az értekezlet részéről hozzájuk utalt anyag feldolgozásával. E szerint Goluchowski gróf közös külügyminiszter, dr. Körber osztrák miniszterelnök, báró Call osztrák kereskedelmi miniszter, dró Kosel osztrák pénzügyminiszter és gróf Buanoz osztrák földművelésügyi miniszter Budapestre érkeznek; részt vesznek továbbá a budapesti közös miniszteri értekezleten gróf Posadowsky is, mint a német birodalmi kormány képviselője és Szegény-Márich László berlini osztrák-magyar nagykövet. Mindezek alkalmasint már a hó 7-én Budapesten lesznek. Az értekezletet a miniszterelnökségi palotában tartják meg.

Berlinből táviratozzák: A konzervatív-párt lapjai azan fejegetődnék, hogy a birodalmi gyűlésen el fogják vetni a Magyarország-Ausztriával való kereskedelmi szerződést, ha Posadowsky gróf az állam-egységügyi konvenció dolgaiban enged.

Ankét a törzsen. A magyar textilgyárosok szövetsége gyűlése nemrégiben arra kérte a tözsedezést, hogy mivel a jelentékenyen föllendült textil üzlethez nincsenek megállapított határozományok, vonja be a pamutárakat a tözsdei forgalomba s állapítsa meg a textil árukra vonatkozó tözsdei szokásokat. A tözsedezésben ebben a dologban áttekintésre hívta egybe az érdekelteket tényleg, melyet ma délután tartottak meg Kornfeld Zsigmond elnöke alatt. Az értekezleten, melyen nagyszámú jelenlétek meg a magyar-textilipar és kereskedelem képviselői, elhatározták, hogy a fonál és nyersárakra vonatkozó szokások tervezetének kidolgozására, Kélm-Gyula tözsedeztanácsos elnökelete alatt szűkebb bizottságot küldenek ki, a készárakra vonatkozó szokástervezet elkészítésére pedig a Weisz Berthold által képviselt magyar textilgyárosok országos egyesületét kéri föl.

A pártok forrongása.

Budapest, november 5.

A szabadelvűpárt egészen annak a beszédnek hatása alatt áll, melyet ma Tisza István Kossuth Ferencnek válaszul, a revíziós vitát bevezette. S a párt a miniszterelnök nyilatkozatait után nyugodtan néz az események elé. Tisza azt mondta: áll vagy bukik az indítvány. — a párt tehát tudja kötelességét s úgy létezik, szívesen is vállalja. Erre vall, hogy a többség nem érte be a t. Házban rendezett órációkkal, hanem a pártkörben is bevárta Tisza Istvánt, aki csak későn érkezhetett a klubba, mert ma este minisztertanács is volt, melyen a kabinetnek a fővárosban időző valamennyi tagja résztvett.

Az ellenzék nem a mai beszéddel, hanem a harca való szervezkedéssel foglalkozik.

A Kossuth-párt ma este eszmecsere-re gyűlt össze s az uralkodó felfogás abban domborodott ki, hogy a helyzet annyiban mindenesetre kiforrott, mert ma a miniszterelnök leköthette sorsát az indítvány sorsához. Ez a körülmény mindennél jobban össze fogja tartani az ellenzéket. De azért Kossuth Ferenc a klubban tiltakozott a delután felröppent híresztelés ellen, mintha a negyvennyolcas párt technikai obstrukcióra készülne. Még az obstrukció síncs elhatározva — mondotta Kossuth. És az is csudálatos, hogy bár a Kossuth-párton senkisésem beszél a békés kibontakozás lehetőségéről, sőt Kossuth ezt ma nyílt ülésben is hangsúlyozta: azért külön-külön mindenki meg van győződve, hogy ebből a zsákutcából csak kompromisszum vagy házfelosztás révén lehet kijutni. És el tudnak képzelni kompromisszumot is. A Kossuth-pártnak például ma este márt tudni vélték, hogy Apponyi bizonyos tekintetben már módosította eredeti álláspontját és nem zárkoznék el olyan megoldás elől, hogy a házzabályok revízióját és a választói jog reformját párhuzamosan tárgyalják. Ez pedig, ha a kormány hozzájárulna, már egy kis világosságot jelentene a helyzet végtelen alagútjában. Egyébként a Kossuth-párt a többi ellenzéki párttól függetlenül kíván eljárni s ma este zökön vették a kirendelt vitarendezőktől, hogy a képviselőház folyosóján más pártokból is próbáltak szónokokat toborozni. A Kossuth-párt nem akar szövetségessékről tudni.

A többi ellenzéki párt elébejön a kívánságában. Azok is külön uton járnak és abban fő a fejük, hogy a nemzeti párt, a néppárt, a Bánffy-párt és az Ugron-párt egységes harci szervezettel vonuljon fel. Ezen a koalíción most nagyon erősen dolgoznak s az a kifejezett szándékuk, hogy minden technika nélkül beszédekkel tegyék lehetetlenné a Tisza-indítvány megvalósulását.

A koalíció még nincs meg, de sürű tárgyalások folynak az érdekében. Ugy hiszik, a tervnek s az egész szervezett obstrukciós hadjáratnak fészke a néppártban van. Mint a Bánffy-obstrukció idejében a nemzeti-párt, most a néppárt szövi a szálakat, dolgozza ki a terveket és dirigálja a lépéseket. S Bánffy Dezsőnek megvan az a pikáns kései gyönyörűsége, hogy bepillanthat abba a beszorkánykonyhába, melyben annak idején ellene főttek a különböző halálos mérgeket. Most látja, hogy a konyhat és maga is konyvaszthat a serény mé-

regfőzők között. Egyelőre a nemzeti párt viselkedik még legidegesebben a koalíció gondolatától s gróf Apponyi Albert ma el is utazott Eberhardra, ahonnan csak szerdán tér vissza. A vitában is csak akkor fog részt venni. Hétfőn, ellenben felvonul Rakovszky István, aki a néppárt ma esti összejövetelén már felolvasta és el is fogadtatta azt a határozati javaslatot, melylyel a huszonegyes bizottság kiküldése ellen fellépni szándékozik.

Forr és kavargó az egész ellenzék. — de két táborban. És Kossuthék és a koalíció — a nakvással, rosszindulattal vannak egymás iránt, úgy kell mégis felvonulniuk a kormány és tervei ellen.

KÜLFÖLD

Az inzultált miniszter.

Budapest, november 5.

A francia hadügyminiszter felkötött arc-al jár a durva inzultus után, amelyre a képviselőház többségének újabb bizalmi szavazata mindjárt győzítő balszámot nyújtott. André felpofozása szomorú tünete a francia parlament eldurvulásának és annak az undorító hajszának, amelyet a reakcionárius pártok indítottak a Combes-kormány megbuktatására. A képviselők, akik az inzultusnak tanúi voltak, azt beszélik, hogy Syveton ütése olyan heves volt, hogy a hadügyminiszter arca egészen földagadt. André tábornokot, ki a miniszteri székek előtt állott, a nem is sejtett támadás annyira meglepte, hogy megingott és Combes miniszterelnök karjai közé esett. Ezt általános kavarodás követte. A képviselők össze-vissza kiabáltak és izgatottan hadonásztak. A kamara orvosa, aki a hadügyminiszter sebtét bekötötte, azt állapította meg, hogy a sebesülés nem pusztá kéztől, hanem Syveton pecsétyvűrűjétől eredt.

Jellemző a közvélemény izgatottsága, hogy a nacionalista sajtó nagyrésze még védelmez Syveton undorító támadását. Csak a Figaro-nak van bátorsága beismerni, hogy ez a hallatlanul brutális manifestáció többször használta a kormányt, mint Jaurés és a miniszterium többi védelmezőinek minden ékesszólása.

A francia parlamentben különben a tegnapi botrányos esetre volt már precedens, csak hogy akkor egy miniszter volt az, aki pofára emelte föl kezét. Akkor történt az, amikor Lasies, a mostani véresszájú nacionalista, akkor boulogista, Constans belügyminiszter, a mostani konstantinápolyi nagykövet, azzal rágalmazta meg, hogy erkölcslen házat tart fenn Marseilleben. Magából kikelve rohant föl Constans a székére és a másik pillanatban hatalmas pofontól visszahangzott a terem. Az inzultált ember Lasies volt. Constans a nyílt ülésen bocsánatot kért a háztól, de kijelentette, hogy az aljas rágálom hallatára nem járhatott el más képp és még ellenségei is tapsoltak neki. Ezuttal is a miniszter mellett van a pártatlan közvélemény, annnyival is inkább, mert André egy szóval sem provokálta Syvetont.

A francia képviselőház tegnap ülésén már André beszéde közben puskaporos lett a levegő és a nacionalisták sűrű közbeszólásokkal zavarták a hadügyminisztert.

André hadügyminiszter elmondta, hogy egy tisztet azért vetettek meg, mert protestáns nőt vett feleségül és mert házaságát csak a polgári hatóság előtt kötötte. Vannak ezredek, melyeknél a belépő tisztet valószínűleg vallási vizsgálatnak vetik alá. A tiszt vizsgálatát eddig roppant igazságtalanságnak tartották. A tisztjelöltet vallási állapotát mindig döntő befolyással bírt arra, hogy jó vagy rossz osztályzatot kapjon az illető. Egy ezredes a királyi ház jeleivel hozta a köztársasági helyett. (Láma jobbról. Felkiáltások: Micsoda inszignák voltak azok?)

André: A fehér királyi lobogót bontotta ki a csapatok előtt. (Nagy zaj jobbról.) Jacques tábornok: Hazudik!

Brisson elnök rendreutasítja a közbeszólót. (Viharos felkiáltások jobbról: *Hasudik! Hasudik!*)
Jacques tábornok: Mindaddig állítom, hogy a hadügyminiszter hazudik, amíg meg nem mondja az illető ezredes nevét.

Az elnök ismételt rendreutasítja a tábornokot.

André: Én nem akarok senkit denunciólni. (Lárma jobbról s a centrumban.)

Lesies: Kérveteli az ezredes nevét. (Nagy mozgás.)

Combes miniszterelnök: Amit a hadügyminiszter mondott, az tény. Az illető ezredes meg is büntetett és nyugdíjba küldték.

Marquis de Dion: Itt Quinemont ezredesről lehet szó, de az ezredes nekem rokonom és ilyen cselekedetért képtelen!

André: Pedig megtette és az ezredes azzal végezett, hogy a trikolor javításban volt, nem látott látni benne semmi törvényellenes dolgot, ha a rendes jogát egy régi, történelmi zászlóval helyettesíti. A dolog a hadgyakorlaton történt és így igaz. Halatlan dolgok történtek az ezredesben. Valóságos inkvizíció folyik vallási kérdésekben és a türeklenség még az iskola falai közé is behatolt.

A nagy botrány a szavazás előtt kerekedett. Amikor ugyanis a hadügyminiszter vissza akart térni helyére, Syveton párisi nacionalista képviselő minden provokáló ok nélkül balfelől arcul ütötte. André észereztette és bal arcához kapott. Ebben a pillanathon Syveton jobbfelől is pofon vágta, míg a hadügyminiszter a székbe roskadt. Amikor a képviselők megértették, hogy mi történt, százával robbantak rá Syvetonra, akit Dion marquis és Baudry d'Asson próbált megvédelmezni, de kísérletük nem sikerült. Diont a szocialisták véresre verték és Baudry d'Assonnak csaknem egészen kitépték fehér szakállát. Syvetont is csúnyán megverték és mint-hogy nem akar elhagyni a termet, az óráig vitte ki karhatalommal.

Az elnök rögtön berekesztette az ülést és kiűrtette a karzatokat. Értesítette telefonon Bulot államügyészt is, aki 11 órákor megjelent a Bourbon-palotában és átvette az elnöktől a feljelentést Syveton ellen. A kamara 30 ülésre kirekesztette Syvetont.

Páris, november 5.

A hadügyminiszternek az orvosa rendeletére ágyban kell maradnia. Bár sérülése nem súlyos, mégis könnyű lába esett. A miniszter írt minden párt számos tagja érdeklődött. Combes miniszterelnök és Brisson kamarai elnök meglátogatták. Loubet elnök tudakozódott egészségi állapota iránt. Újabb hírek szerint André hadügyminisztert Syveton képviselő öklösborított kézzel hevesen csapta arcul. Eleinte azt a hírt terjesztették el, hogy Syveton a minisztert kulccsal ütötte meg, de úgy látszik, hogy a vértől aláfutott hely Syveton pécétgyűrűjéről eredt. André a kamara orvosa kötötte be. A hadügyminiszter a minisztériumba ment és nem volt jelen az ülés végén. André azt mondta a miniszterelnöknek, ki meglátogatta, hogy az ütés oly heves volt, hogy az első pillanathon azt hitte, hogy két revolvergolyó találta. Brisson elnök az államügyészséghez juttatta a Syveton támadására vonatkozó jegyzőkönyvet. Syvetont támadása után néhány nacionalista képviselő tüntetőleg üdvözölte.

Páris, november 5.

André hadügyminiszter nem fogja provokálni támadóját. A büntető-eljárás már megindult Syveton ellen. A francia büntetőtörvény 208. paragrafusa szerint Syveton 2-5 évi fogságra ítéltet, sőt még szigorított fogsággal is sújthatják, ha bizonyul, hogy előre mefontolt szándékkal inzultálta a minisztert. De ha csak egy hónapra ítélik is, akkor is elvesztendő mandátumát és öt évre választói jogosultságát. Syveton a párisi második kerület képviselője. Azelőtt gimnáziumi tanár volt és távoznia kellett a katedrálról, mert résztvett a hazafias liga tüntetéseiben. Aztán az *Echo de Paris* szerkesztője lett, de ettől az állástól is meg kellett válnia. Inzultusát súlyosbítja, hogy negyven éves ember léte egy hatvanöt éves embert támadott meg.

Behíányosodott, hogy a nacionalisták tegnap már azzal az elítélő szándékkal jöttek a kamarába,

hogy botrányokat csinálnak. Délután a Palais Bourbonban két katonatiszt összeverekedett. *Letang* őrnagy eljött fával, egy vadászhadnagygal a Palais Bourbonba; apa és fia republikánus érzelműek. Ott egy *Altmayr* nevű, klerikális érzelműről ismert hadnagy inzultálta *Letang* hadnagyot, amennyiben nem viszonzta köszönését és a feljő nyújtott kezét visszautasította. *Letang* hadnagy fölpofozta kollegáját. Dulakodás támadt köztük. Amikor később *Altmayr*nek szemére vetették provokáló viselkedését, azt felelte:

— Nekem meggyőződéseim vannak.

Páris, november 5.

Syveton kiáltványt intézett választóihoz, tudatva velük, hogy ő André hadügyminiszteren a denunciót tisztelték akart boszút állani. Józan megfontolás után követte el tettét s el van készülve rá, hogy kétévi fogságra fogják ítélni, de most sem bánja tettét.

Az orosz-japán háború.

Budapest, november 5.

A táviratok mind megegyeznek abban, hogy a japánok utolsó támadásai is megtörték Stössel vezér katonáinak ellentállását. Borzasztó veszteségeikért egyetlen kárpótás az lett, hogy megszállták a kínai várost, amely csak másfél mérföldnyire van Port-Arthurtól. A japánok földcsináltak emelnek a várostól egy mérföldnyire és ha ez igaz, akkor a helyőrség helyzete nagyon komolyra fordult. De Port-Arthur válságáról még akkor sem lehet beszélni. A japánoknak gyakran vissza kellett vonulniuk már elfoglalt állásukból, miután az orosz gyorstüzelő ágyúk és gépfegyverek előrenyomulását megakadályozták. Kérdés most már, vajjon megtarthatják-e a japánok az erődök és a kínai városrész közt elfoglalt pozíciójukat. A japánoknak mindenekelőtt a vonattól keletre és nyugatra levő erődöt kellene elfoglalniuk, hogy sikerrel szembeállhassanak egy végrezet mészárlás vezedelével. A osifui oroszok azt állítják, hogy a vár még tarthatja magát, de jóslásokba nem mernék belebecsülni, mert a helyőrség a hosszú harcokban kimerült.

Port-Arthur ostroma.

London, november 5.

A Port-Arthur helyzetéről szóló hírek szomorubbak, mint valaha. Ma azt jelentik, hogy a kikötőben már csak a *Pobjeda* mutatkozik, a többi hajó mind elsüllyedt. A *Szebasztopol* és a *Perezsjet* alig két lábnyira emelkedik ki a vízből. A japánok most hatalmas mérnöki munkákat végeznek, hogy Stössel megadásra kényszerítsék; külön gépeket állítottak föl, amelyekkel az orosz árkokat vízzel töltik meg. A japánok mult vasárnap és hétfőn számtalan kísérletet tettek, hogy ezeken az árkokon átjussanak és mindegyik ostromnál körülbelül ezer halottat és sebesültet vesztek, de azt hiszik, hogy a japánok most nem fogják abbahagyni kísérleteiket és hogy mindenáron be fogják venni a várat.

Tokió, november 5.

A Port-Arthur ostromló sereg bombázza a kikötőben levő orosz hadihajókat, amelyek közül három japán gránátoktól találva elsüllyedt. A juszani rakart és a szomszédos erődöt a japánok levegőbe röpítették. A japán utagek elpusztították a Taisan-magaslaton levő rakart, amelyben az oroszok sok élelmiszer-tálmotok fel. A védősereg 2-áról 3-ára virradó éjjel észak felé elrejtotta hadállásait. Az oroszok hat erődíényt, amelyek a japánok vonalán kívül esnek, levegőbe röpítették. A japánok a pejusani erősséget és közletraktárt felrobbantották. A Galamb-öböllet a liaotesani félszigetig a föld alatt alagutat építettek. Az alagutban robbantó aknákat fognak lerakni végső szükség esetére. Hír szerint az ostromló sereg a legutóbbi napokban a keleti oldalon ért el nagyobb sikereket.

A *Daily Chronicle* jelenté szerint: Egy

dalnii futár jelenti, hogy a Port-Arthur előtt október 20-ától november 2-áig folyt küzdelem hevesebb volt minden előzőnél. Az Icsan-erősségnél hír szerint egész japán zászlóaljokat megszálltak és visszaverték az Erhuangsan és más főerőségekre intézett támadásokat. Tokióban azt hiszik, hogy tavasz előtt nem kísérletnek meg újabb rohamot. Az oroszok várják a balti hajóhad megérkezését.

London, november 5.

A nagy roham Port-Arthur ellen, úgy látszik, véget ért. A *Daily Telegraph* jelenti Csifuból, hogy az ágyúdörgés megszűnt, a legutóbbi harcokról azonban nincs semmi biztos hír. A japánok, úgy látszik, elfoglalták az Icsan-erőd előműveit, Erlungsannál azonban semmire sem mentek. A *Daily Telegraph* megállapítja, hogy a legutóbbi Port-Arthur elleni támadás egyetlen eredménye, hogy a japánok a kínai városrész, mely a várostól északi irányban csak másfél mérföldnyire van, megszállták. A japánok most a város előtt nagy sietéssel földcsináltak hányak fel. Ha ez a hír igaz, akkor a port-arthuri helyőrség helyzete komoly, de nem válságos.

A mandzsuri harctér.

Pétěrvár, november 5.

Az orosz távirati ügynökség jelenti a Mukdentől dére lévő Dacsipuból mai kelettel: Minden nap vannak jelentékeny tűzérési harcok. A két sereg közvetlen közelében áll egymáshoz Nangansa falu előtt. A japánok színeli üteget állítanak fel.

A hulli incidens.

London, november 5.

Négy angol sorhajó parancsot kapott az azonnali való indulásra. Azt hiszik, hogy nyugat felé fognak menni.

A *Magnificens* és *Viktor* hirtelen parancsot kaptak, hogy a gibraltári szorosban cirkáljanak. A két hajónak szabadságot legénységét azonnal beletá. A két hajó este tengernek indult. Itt az hírlík, hogy az orosz hajóhad Tangert ma este elhagyja.

Hír szerint holnap reggel indul ki a balti hajóhad. Utja irányát nem lehet tudni.

A balti flotta.

Tanger, november 5.

Ma az egész orosz hajóhad két szemeshajóval és egy ispotályhajóval az Atlanti Óceán felé utazik indult.

HIREK

Budapest, november 5.

— A király Budapesten. A király randes kíséretével ma este 7 óra 30 perckor külön udvari vonattal a nyugati pályaudvaron megérkezett. A király külön udvari vonatát a határtól *Ludvig* Gyula főrendiházi tag, miniszteri tanácsos, a M. A. V. igazgatóságának elnöke, *Décsey* Lajos balparti üzletvezető, *Landvay* Márk, *Steiskál* József és *Vinkler* József főmunkások vezették. A király éhja szerint hivatalos fogadtatás nem volt, s így a nyugati pályaudvaron a király fogadtatására csupán *Daróczy* Rezső felügyelő, a pályaudvar főnöke és *Kolossa* Géza rendőrfelügyelő jelentek meg. A király a vonatról lezállva *Ludvig* Gyulával váltott néhány szót, s főhadseggedével a budai várpalotába hajtott, ahol *József* főherceg fogadta. A király a holnapi napot a fővárosban tölti, s hétfőn délután 3 óra 30 perckor külön udvari vonattal Gödöllőre utazik, ahonnan többször jön be a fővárosba általános kihallgatást adni.

— Gróf Teleki Józsefné kitüntetés. A király megengedte, hogy gróf Teleki Józsefné, szül. apji Szász Juliának a „Baromfityesztők Országos Egyesülete” elnöke ezen minőségében kifejtett hasznos működésért, különös elismerése tudtul adassék. A grófnét melán érte a legfelső kitüntetés, mert évek óta áll a Baromfityesztők Orsz. Egyesülete élén s míg a vezetése alatt felvirágozott egyesületben egyre-énél önzetlen munkásságával rendkívül

sokat fáradozott baromfienyésztésünk emelésén, adig másrészt éppen a legszegényebb és támogatására legjobban rászorult néposztály anyagi gondjainak enyhítésére minden feltűnés nélkül igen sokat tett.

— **Bercsik Árpád kintetése.** A király Bercsik Árpád miniszteri tanácsos nyugalomba vonulása alkalmából a Szent István rend kiskeresztjével tüntette ki. A királyi kézirat így hangzik:

Személyes körüli magyar miniszterem előterjesztése folytán Bercsik Árpád dr., miniszteri tanácsos, a miniszterelnökség sajtó-osztálya főnöke, saját kérelmére történt nyugalmaztatása alkalmából, sok évi kiváló szolgálata elismerésül Szent-István-rendem kiskeresztjét díjmentesen adományozom. Kelt Gödöllőn, 1904. évi október hónap 28-án Ferenc József s. k. Gróf Khuen-Héderváry Károly s. k.

Már napok óta ismeretessé lett, hogy Bercsik Árpád végképp búcsút mond a hivatalnoki pályának, amelyen annyi lelkesedéssel és odaadással szolgált a magyarság ügyeit. Barátai és nagyszámú tisztelői most szívből gratulálnak előkelő kintetéséhez, amely a multak érdemeit jutalmazza. Az ő meleg érzésük inkább buzdítás a jövőre, hogy Bercsik Árpád felszabadult a hivatalnoki pálya terhei alól, még nagyobb szeretettel, még lelkesebb buzgalommal szentelje fényes tehetségét a magyar szépirodalomnak, melynek eddig is ékesége volt.

— **Cassagnac Pál meghalt.** Párisból jelentik, hogy Cassagnac-Granier Pál, az ismert francia politikus és publicista hatvanéves korában meghalt. Cassagnac egész pályája a francia eszázérság szolgálatában folyt le. A eszázérság bukása után a sajtóban és parlamentben fáradhatatlan munkásságot fejtett ki, hogy III. Napoleon fiának megszerezze a francia koronát, de Lulu halála után megszeldült a politikus is, a publicista is. A Dreyfus-affér idején megint akciósá lépett és a Gaulois-ban a régi szenvedéllyel rontott a „likvidáló” kormányra. Elhunyt felidézi a korán elhunyt Fenyvessy Ferenc vozerpremi főispán ellenzéki szereplését, aki mindig büszke volt arra, hogy barátai egykor a „magyar Cassagnac”-nak nevezték.

Cassagnac 1866 óta vett részt a politikai küzdelmekben. Fanatikus ellensége volt a köztársaság eszméjének. Atyja Cranoe-Cassagnac Adolf, a reakcionárius publicista volt, aki 1860-ban halt meg. Atyja 1866-ban a „Pays” című lap főszerkesztője lett és fát munkatársul fogadva, apa és fia együtt küzdöttek a szabadelvűk ellen. A fiatal Cassagnac, hogy tanujelét adja a Bonaparte-csaild iránti hűségének, önkéntesen állt be a szálv ezredhez, Sedanál azonban elfogták és Németországba vitték. Mikor kiszabadult a fogságból, a Pays élére állott és III. Napoleon visszatérése érdekében agitat. 1870-ban bevalasztották a kamarába, ahol féktelen szenvedéllyel és gyűlölettel támadta a republikánusokat. 1877-ben ő biztatta Mac Mahon tábornokot az államesim elkövetésére. Napoleon Lajos hercegnek 1879-ben bekövetkezett halála után azt követelte pártjától, hogy ne Jeromos herceget, hanem enek legidősebb fiát, Napoleon Viktort ismerje el vezérül. Nagyon sok párbajt vívott, mert támadásaiban gyakran személyeskedett.

— **A honvédség köréből.** Ő felsége jelenlegi szolgálati alkalmazásuk alól való felmentés mellett: Gúsz Antal vezérkari testületbeli ezredes, a honvédelmi ministerium I. ügyosztályának főnökét, a honvéd törzstiszti tanfolyam parancsnokává és Hazai Samu vezérkari testületbeli ezredes, a honvéd törzstiszti tanfolyam parancsnokát, a honvédelmi ministerium I. ügyosztályának főnökévé kinevezte.

— **Györy Árpád előléptetése.** A hivatalos lap mai száma jelenti, hogy nánuvvari Györy Árpád hazi, udvari és állami levéltárnoki cím és jelleggel felruházott levéltári fogalmazót hazi, udvari és állami levéltárnokká kinevezte.

— **Kossuth Ferenc és az Egyetértés.** A főváros politikai körében ma sokat beszéltek arról a cikkéről, melylyel az Egyetértés kommentálta Kossuth Ferencnek a lapról való megválását. A cikk szerint Kossuth azért távoznék, mert a meginduló harcban az „ig harsányabb akar lenni, mint esetleg Kossuth. Erre a furcsa bucsuztatásra Kossuth egy komolyas értesítő után csak annyit felel, hogy ki-

lépésének az „Egyetértés” kötelezőből semmiféle politikai nézeteltérés oka nem volt. Már régebb idő óta szándékozott a lap kötelezőből kilépni s már e hónap 1-én értesítette elhatározásáról az Egyetértést.

— **Államtisztviselők bankja.** Az állami tisztviselők Országos Egyesülete ma délután népes értekezletet tartott Vörös László nyugalmazott államtitkár, elnök vezetése alatt. Az elnök azt az örömdöntést hirdatta tudtára az értekezlet tagjainak, hogy a tisztviselők kar hitelviszonyainak rendezése ügyében tárgyalásokat folytatott annak a pénzintézetnek vezetőjével, amelynek feladata lesz, hogy az állami tisztviselőknek, az államvasuti és vármegyei tisztviselőknek oly arányban nyújtson kölcsönt, hogy azok adósságaikat teljesen rendezhessék. Vörös László azt is jelentette, hogy újabb a miniszterelnökkel és a pénzügyminiszterrel is érintkezett ebben az ügyben s sikerült kellő pártfogásukra vonatkozó ígéretüket megvívni. Így remélhető, hogy a bank már a közel jövőben ötven millió koronával létesülni fog s a tisztviselőknek 15—20 évi törlesztésre fogja konvertálni adósságaikat. A választmány közönnel vette tudomásul az elnök jelentését, mely után dr. Detre László főtitkár adta tudtára az értekezletnek, hogy a drágasági pótlék ügyében már átnyújtották a kormányának kérelmüket s hogy a miniszterelnök és pénzügyminiszter is alkalommal szívesen megígérték támogatásukat, de nem drágasági pótlékok, hanem rendkívüli segélyt kívánnak nyújtani az alsóbbrendű tisztviselőknek. Popovics államtitkár arról is értesítette az elnököt, hogy a minisztertanács már legközelebb tárgyalja a kérvényt s így remény van rá, hogy a IX—XI. rangosztályú nős tisztviselők, az altisztek és szolgák, a drágaság tartama alatt rendkívüli segélyben fognak részesülni. A jelentések tudomásul vétele után Strazimir Milán pénztáros ismertetette az egyesület mult havi pénztári állapotát. Spada Gyula, kuriai írodaigazgató és ötven társa rendkívüli közgyűlés egybeihívását kérték, hogy a kisebbségre tisztviselők anyagi helyzetének javítását megbeszélhessék. A rendkívüli közgyűlést december 18-án tartják meg, amelynek tárgya az állami tisztviselők végleges fizetésrendezése a Széll-féle javaslat alapján és a fővárosi és vidéki kisebbségre tisztviselők részére meg a folyó évben engedélyezendő rendkívüli segély kiutaltványozásának kérdése lesz.

— **A konzuli akadémia ünnepe.** A hivatalos lap mai száma egy Gauthsch bárók címzett királyi kéziratát közli. A király köszönetét és legteljesebb elismerését fejezi ki benne Gauthsch bárónak, mint a Thérézianum gondnokának, a melylyel a konzuli akadémia eddig egyesítve volt.

— **A suszter, mint békeközvetítő.** A suszterek, hiába, nem szűnnek meg politizálni. És olykor, mint ezúttal is, nagyon értelmesen politizálnak, bár igaz, hogy nagyon magasban kezdik. Egy becsületes zürichi cipésmesternek az az ambíciója támadt, hogy ő interveniál a cárnál a japánok érdekében s beüzemelt a háborút. A suszter ért ahhoz, hogy kit, hol szorít a csizma s így hosszú és ékes epizottól írt az orosz cárnak, melyben igen udvariasan, de igen sürgős hangon arra kérte, hogy szüntesse meg végre a háborút. Kár azért a sok pénzért, amelyet a háború megemészt, főleg, ha arra gondol az ember, hogy ezzel a kisipart, a cipésmesterséget milyen pompásan lehetne támogatni! És kár az is, hogy olyan sok embert pusztítsanak el olyan nyomorúságos homoksvatagért, mint amióh Mandsuria. Végül, és ebben nagyon igaz van a zürichi suszternek, arra kéri a cárt, gondolja meg, hogy minden katonájának vagy volt, vagy van édesanyja. Ezt a levelet a suszter annak rendje-módja szerint megcimmezte, elküldte a cárnak s most vár a válasza.

— **A dróttalan távíró Fiumében.** Jelentették, hogy a magyar kormány dróttalan távíró-állomást akar létesíteni Fiumében. Az érdekes terv állítólag már annyira megérett a kivitelre, hogy egy római távírtársaság az ottani Marconi-társaság már meg is kapta a megbízást a távíró berendezésére, amely Anconát Fiumével kötné össze. Eredetileg a kormány úgy tervezte, hogy kábelt rakat le Fiume

és Ancona közt, de Hieronymi kereskedelmi miniszter inkább a Marconi-rendszert választotta; miután az olcsóbb és a bari—antivari-i forgalomban bebizonyult a használhatósága.

— **Szerencsétlenség a pályaudvaron.** Kecskeméti távírtársaság. A pályaudvaron tegnap este 7 órakor Pál Lejos forgalmistisz, midőn a vágányon az egyik rendező mozdony előtt állt akart menni, a robogó mozdony elütötte és fejét teljesen elvágta (törés). A szerencsétlenül járt fiatal tisztviselő csak néhány hete bevezették át a kecskeméti állomásra.

— **Milliók alapítvány.** Bécsből jelenti tudósítónk telefonon, hogy báró Rotschild Nánán két millió koronát adományozott az osztrák főváros izraelita hitközségének. Az alapítvány célja az, hogy a Rotschild-körházat ötven ágyval kibővítsék.

— **Főolvasók.** Az Országos Magyar Szövetség ma este tartotta meg első főolvasó- és vitaestjét. Ez a főolvasás mintegy bevezetése volt azon főolvasó-sorozatnak, amelynek tárgyait az erdélyi részek nemzetiügyi viszonyairól egybefüggő kérdések fogják tenni. A sorozatot gróf Esterházy János elnöki megnyitójára vezette be, aki rámutatott a főolvasások céljaira, hangsúlyozva, hogy kell lenni Magyarországon fővárosában olyan helynek, ahol a nemzetiügyi kérdést állandóan szemmel kísérik és szakemberek beható tanulmányai alapján foglalkoznak velük. Az elnöki megnyitót után Balogh Pál, a kiváló író és publicista tartotta meg „A magyarság ereje és helyzete az erdélyi részekben” című előadását, melyet mindvégig nagy figyelemmel hallgattak. A főolvasó konstátálva, hogy az erdélyi részekben a magyarság megfogorított számban és vagyonban, a fogorokozás okait kutatta, majd a segítés módjaival foglalkozott. Főolvasásában élénken hangoztatta, hogy főleg a községi életre kell súlyt helyezni. Ezt a közigazgatás reformja által, jó községi törvény által véli elérhetőnek. A főolvasást hosszas tüsszel jutalmazta a hallgatóság, az elnök pedig halálán köszöntö meg Balogh Pálnak kiváló buzgalomát. A főolvasásra Sándor József országgyűlési képviselő reflektált.

A Nemzeti Múzeumban Mókely Lajos igazgatór költötte le előkelő hallgatóság figyelmét „Az élő világ fejlődési törvénye” című főolvasására, melyben az evolúciós törvényt magyarázta igen meggyőzően és lelkesen.

— **Mimi Pinson palotája.** Ki az a Mimi Pinson? Mimi Pinson a párizsi munkásleány típusa, aki reggeltől estig a varrógép mellett ül, csipkét var, vagy kalapot dizsit, szővel a nagy Párizs csecceléseit gyártja görnyedő háttal, miközben a szerelemre gondol. A töke szép és vidám rabzsolgató ez a Mimi Pinson, akit míg egyfelől kihasznál a munka és megforst az élet örömeitől, másrészt didéget a nagyközönég és egy pár művész, akinek még van szíve. Ezek közül a művészek közül való volt egykor Murger, aki nevet adta neki, ma pedig Charpentier Gusztáv, a hírneves komponista, zene és színdarabokért épített számukra. Most pedig nagy szerencse érte Mimi Pinson. Palotát örökölt. Egy gazdag tórnai földbirtokos, aki örökösként nélkül halt el, Mimi Pinsonra hagyta pompás palotáját és nagykiterjedésű birtokait oly célból, hogy ott helyezkedjen el Mimi Pinson, ha már ráncok mutatkoznak fehér bőrén s kezd kialudni szemének meleg fénye.

— **Elfogott rablőgyilkos.** Temesvárról írja levelezőnk: Stefin Trifu jómódu ezkási parasztagazdát, amint mult héten az országuton hazafelé ballagott, Temes-Széks és Labarines között agyonverték és kirabolták. A csendőrség napokig nem tudott a tettesnek nyomára akadni. Ma reggel azonban egy cigányleány jelentkezett a csendőrlaktanyán, aki sirva beszélt el, hogy Stefin, a fivére: Timaszu Nikolae ütötte agyon és aztán olyan izgatott, hogy a maga életét is félti tőle. Timaszu, kit a csendőrség azonnal elfogott, eleinte tagadott, de mikor megtudta, hogy nővére árulta el, töredelmesen bevallotta bűnét. Elbeszélte, hogy Stefin, abban a hitben, hogy nagyobb pénzösszeg van nála, fűtykőszével ütötte agyon, de mikor aztán ki akarta fosztani, mindössze ötvenkét koronát talált áldozata zsebében. A legveszélyes rablőgyilkos mindössze 22 éves.

— Egy önkéntes öngyilkossága. Teitelbaum Henrik, a csernovici ezred fiatal önkéntese tegnapelőtt fejbőlverte magát. A kis természetű legényke, akinek a puskatus a sarkát verdeste, csodálatos föladat elé került határozatosa korában. Árkot kellett ugrania a rövid kis lábival. Az árok széles volt s a rövid lába katoná sehogys sem tudta megoldani a nehéz föladatot. Utóljára is megkínózták s a kis Teitelbaum agyonlételte magát. Az öngyilkos katonát megmentették el nagy parádával. A katonai kórház udvarában egybegyűltek a tisztok, élükön *Dvorzák* ezredessel s az udvaron vártak, amíg a kóposrót lehozzák. A gyászoló publikum közt volt egy öregebb ur is: dr. Teitelbaum, a szerencsétlen önkéntes édes atyja, aki valamikor ezredorvos volt. A síró öreg ember hirtelen odaállt az ezredes elé s így szólt:

— Ezredes ur! Katona voltam én is talán ismerem annyira a katonaságot, mint ezek a tiszt urak. Ha ezt az önkéntest a betegkönyv utasításai szerint kezeltek volna, megmentették volna számomra a fiamat. Egy napig beteg lett volna, de aztán a haza gazdagabb maradt volna egy hűséges szolgájával. Nem vagyok olyan ember, akit apró kifogásokkal el lehet némitani. Nem fejezőkötöm, de meg fogom találni az igazság útját.

Dvorzák ezredes azt felelte, hogy szigorú vizsgálatot fog indítani és szigorúan meg fogja büntetni a bűnösöket.

Az öngyilkossá lett szerencsétlen önkéntes kitűnő tanulója volt a lemorogó egyetemnek. Összes államvizsgáit és két szigorlatát kitűntetéssel tette le és tanulmányainak befejezéséhez mindössze egy vizsgája volt még hátra. Alapos kilátásai voltak arra, hogy sub auspiciis regis fogják doktorrá avatni.

— A Magyar Nők Közművelődési Köre folyó hó 3-án, szerdán délután 5 órakor tartja megnyitó ünnepségét új díszes helyiségében (VI. Városligeti fasor 26. sz. alatt). E napot kezdve a kör kényelmes berendezést. Otthonát a tagok mindennap délután 4-9-ig látogathatják. Az ünnepély megnyitóját *Tulcsák Bernéfi* Lilly tartja. Azonfelül *Lux* Terka tart előadását. Farkas Imre és Csörgő Hugó költeményeiket adják elő. A megnyitásra vendégeket is szívesen lát a kör és meghívókat, melyek egyszerűsággal és egyszerűséggel is szolgálnak, a kör titkárságához (Fasor 26.) lehet fordulni.

— Merénylet házimester. Krause Izidor háztulajdonos és építőmester tegnap összehívta Zsemba András nevű házimesterét, mert nem akarta teljesíteni a parancsát, sőt feleselgett vele. Ma reggel a háziur a lakására hívatta a házimestert, aki dühösen, köszönés nélkül rogtant be hozzá.

— Nem tud köszönni? Menjen ki és jöjjön be újra! — szólt rá Krause, aki még ágyban felelt.

A házimester hirtelen revolvért rántott elő és közvetlen közelből kétszer rálőtt a háziurra, aki a veszedelem láttára kiugrott az ágyból. Az egyik golyó jobb tenyerén sebezte meg Krausét, a másik pedig a fejébe fúródott, mire eszméletlenül esett el. A lövések hallatára lerobant a háziur fia és kétségbeesett küzdelem után kicsavarta a merénylet kezéből a revolvért. Hamarosan rendőrt hívtak és telefonáltak a mentőkért, akik eszmélere terítették Krausét és elvitték a II. sebészeti klinikára, ahol eltávolították fejéből a kilencmilliméteres revolvergolyót. Krause sebei nem halálosak. A rendőrség még ma délelőtt helyszíni szemlét tartott. Zsemba Andrást a rendőrségre szállították. Kihallgatása során minden felvilágosítást megtagadott.

— Álarcos rablók. Kassáról jelenti egy esti táviratunk: Szonkó István kassai győzöset Sátoraljnyehely és Széphalom között álarcos rablók támadták meg, kocsijáról leverték és azt teljesen fosztották meg. Másnap Szophól az országot közepén találták meg vérbefogva. A csendőrség erősen nyomoz s letartóztatta a környéken barangoló cigánybandát, mert alapos a gyanú, hogy a cigánybanda követte el a rablótámadást.

— Kiértette a családját. Tordáról táviratozták: Káptalan Nagy József tordai nyug. rendőr tegnap reggel 6 órakor agyonlötötte három gyermekét, azután önmagát. Felesége a nyáron szintén öngyilkos lett, ezen Nagy annyira elbusult, hogy folyvást öngyilkosságon törte a fejét. Legelőbb 12 éves Károly nevű fiát, azután 15 éves Miklós fiát és legutóljára

18 éves Anna nevű leányát lötötte agyon. A vizsgálat megállapította, hogy minden egyes lövés után a revolvérből kivette az elhasznált patronokat és újra töltött.

— Narkózis a hátgerinc útján. A bécsi orvosok egyike, a hátgerinc útján köztudottan a narkózist tanár asszisztense. Az előadó a hátgerincen keresztül történő narkózissal beszélt s azt az érdekes dolgot közölte kártyáival, hogy a gyakran veszélyes kloroform-narkózis a sebészet egy igen nagy területén fölöslegessé fog válni azáltal, hogy a narkózist a hátgerinc útján kokain-befecskendezéssel végzik. A kokain-befecskendezés alkalmazásával nem kell elaltatni a beteget s az operáció szinte fájdalom nélkül történhetik meg. A Mosetig-klinikán 166 férfit 23 asszonyt és 11 gyermeket operáltak meg ilyen módon, anélkül, hogy egyetlenegy beteg meghalt volna.

— Halálhír. Sebők Mihály nyugalmazott postafőtiszt, november 2-án, Szabadkán meghalt.

Scharf Sándor, a bécsi *Sonn- és Montagszeitung* szerkesztője és kiadótulajdonosa ma délelőtt hetvennégy éves korában, szívizvélyhűlés következtében meghalt. Scharf Budapesten született és az ötvenes évek végén költözött Bécsbe.

— Orsz. tartalékosok merénylete. Varsóból írják: Mikor tegnap a *teretpoli* vasútállomásról elindultak a harezterre a behívott tartalékosok, a bucsuzásra megjelent *Cserkov* főkörmányzó sok tiszttel és adjutánsal. Már éppen elindult a vonat, a mint az egyik vasúti kocsiból gyors egymásután három lövés dördült el. Egy golyó nem talált, a második megölt egy csendőrt, a harmadik pedig megsebesített egy szármánysejtet, aki a főkörmányzó mellett állott. *Cserkov* annyira megrémült a merénylettől, hogy most ágyban fekvő beteg.

— Kirándulás Sziciliába Cunard-hajón. A Központi Menetgyőzörség egészen új zszerű igen érdekes kirándulást rendez Sziciliába, Délolaszországba és Rómába. A résztvevők november 23-án indulnak Budapestről Fiuméba, a honnét az interparlamentaris konferencia amerikai utjáról nevezetessé vált Slavonia hajó páratlan fényezésű berendezett luxus-osztályában utaznak Palermo, az enyhe éghajlatu, verőfényes Szicilia csodaszép városai és tájai után Nápolyt, Caprit, Pompejót és az örökös nyár földjének többi világhírű tájait látogathatják meg. Visszatérő pedig Róma nevezetességeit is sorra veszik. A részvételi díjban, a mely az utazás páratlan kényelme mellett igen mérsékelt, minden költség befoglalatik és a résztvevőknek semmiféle külön kiadás nem lesz. Részletes prospektus a Központi menetgyőzörségben (Budapest Vigadó-tér 1.) díjmentesen kapható.

— Gázölés. A Budán, a Tavasz-utca 11. számú házban lakott *Schmidt* Ilona anyjával és testvérével. Ma éjjel gázölés támadt a lakásban. A kislány gáz reggelre megölte a viruló, tizenkilenc éves leányt. Anyját és testvérét eszméletlen állapotban találták a lakásban.

— Vidéki hírek. Tamasovácson Heitemann György nagybirtokosra ismeretlen tettesek rálöttek saját udvarát és jelentéktelenül megsebesítették. A tett bosszúüve. — *Székességi hírek.* Szász János 38 éves pénzügyigazgató-sági irodatiszt szívenlötötte magát és nyomban meghalt. Gyógyíthatatlan betegsége kergette a halálba. — Békés-Uszáról írják: *Gyucha* Pál csabai gazda két héttel ezelőtt meghalt. *Gyucha* felesége az éjjeli árt felbontotta, a kóposróból az emeltágyakat kivette, a halottat csokogatta és ismét eltemette. Az ügyet vizsgálat tárgyává tették. — A besztarcsa-naszódvármezői faipar r. t. dombháti fűrésztelepén a kéményből kiröppent szikrától a gépház lángot fogott és leégett. — *Rutkáról* táviratozták, hogy ott *Breuer* vasúti főmehelyi alkalmazott a tegnap reggel Kassa felé robogó szándályvonat elé vetette magát. A mozdony teljesen szétmarcangolta. A vizsgálat megindult.

(x) Gyermekok nevelésénél a Zoltán-féle iz- és szagfűkölű csukamájolaj nagy tápercénél fogva kitűnő. Üvege 2 korona a Zoltán gyógytárban, Bpest, V., Szabadság-tér.

(x) Kétség, rekedtség ellen elismert páratlan szer a világhírű és közkedvelt *Enger-féle mell-pasztillák*, melyek a gyomrot nem rontják és kitűnő ízűek. 1 doboz 1 és 2 korona. (Próbadoboz 50 fillér.) Kapható minden gyógyszerárban és droguériában.

(x) Kiss szerencsése Nagy. Vásároljon osztálysorsjegyet Kiss Károly és Társa bankházánál, Erzsébet-körút 19. szám.

(x) Hol született? E című egész oldal nagysága hirdetésre felhívja t. olvasóink figyelmét a *Kiss Könyv* és *Társas* bankház. E hirdetésben nagyobb városok vannak feltüntetve betűsorrendben és mellettük szerencseszámok. Aki szerencséséjé ki letti sorsjegyet, hátha e véletlen nagyobb nyereményt sorsjegyet, hátha véletlen nagyobb nyereményhez segíti.

(x) Olvasóink különös figyelmébe ajánljuk *Aufrejt* és *Goldschmid* budapesti cég hirdetését.

(x) Egy 20 filléres izgalom története. A pénznek, még ha csekély 20 filléres is, megvan az értéke és így a szerepe is az életben. És ez a kerek kis nikelpénz nemrég egy családot majdnem egy nagy vagyonról fosztott meg. Ugyanis egy bérmentetlen levelet kézbesített a minap a posta egy ismert táblalábó feleségének címre, aki azonban visszautasította a 20 fillér portobüntetéssel terhelte borítékot. Férje unósárlása azonban mégis kifizalta az előszobában utóltól levélhordótól a levelet. Nagyon bosszankodott azonban ő nagysága, midőn a borítékot felbontva, abban egy sorsjegyet és ennek nyugtáját találta. A bíró azután megmagyarázta, hogy előző napon vásárolt egy sorsjegyet felesége születésnapjára és ennek számát nem jegyezte meg és a nyugtával együtt a bankházban felejtette. A bíró né szemrehányással fogadta a születésnapjára ajándékot. A bíró, hogy megzavarodjon a kukli-prédikációját, a klubba akart menekülni. Már éppen az előszoba kilincsét fogta, midőn két uriember becsöngett. Török A. és Társa (Budapest, VI., Teréz-körút 46. alatti) bankházából, hogy az előző napon vásárolt sorsjegyre a 400.000 koronás nagy nyereményt, negyedrészre költözközték. A bíró örömtől reszkelve vette be a kiküldöttet feleségéhez, aki most már halálán borult férje nyakába és megbocsátotta a postának is, hogy a borítékot véletlenül losselt levélbőlyeg hiányzást 20 fillér büntetéspénzt szedett be.

(x) Női fehérneműek divatos, szolid kivitelben mérsékelt szabott árak mellett kaphatók *Kunz József* és *Társas* cégénél (Budapest, V., Deák-tér 1.) Menyasszonyi kelengyek állandóan megtekinthetők.

(x) Az ész és telet mi átalélfjuk a nélkül, hogy megbetegednénk. ha elővigyázatosak vagyunk. Híajlik ön meghűtésekre, mint köhögés, rekedtség, influenza stb. vagy ha ön asztmában, mell-szorultságban, nehéz lélekzésben, tüdő-, égő-, torokhuruban vagy hasonló bajokban szenved, úgy használja az általánosán elismert és kedvelt „Pectora” fűszert, melynek kitűnőségét a nép minden rétegében napról-napra nagyobb elismerésben részesítik. Aki a „Pectora” fűszert valódi, hamisítatlan állapotban akarja megrendelni, az forduljon közvetlenül csak a Diana-gyógyszertárhoz, Budapesti, Károly-körút 5. sz., mely azt 2 koronájával csomagjával szállítja.

(x) Földölt spiritusz-lámpa. Ismét a régi női Halalos veszedelem ért egy úri hölgyet hajszúcska közben. Már lángba kapott a ruhája, mikor szerencsére észrevették s egy vízpiszkóró ráborította által elfojtották a fenyegető veszedelmet. Az urnó azonban elajult az Nagy jédtől s a végzetes veszély, ha nincs kéznél az *első földölt cognac* r. t. által készített cognac, mely elter lehet még a haldoklóba is. Egy pohárkával a szájaiba öntöttek s az urnó — kinek nevét nem akarjuk elárulni — rögtön visszanyerte egészségét! Szinte bámulatos! Orvos ember minden eshetőséggel számol. Kérjen tehát árjegyzéket és mutatóványzatot a *Barack Híradóból*. Mindkettőt bérmentve küldi a gyár vezetősége, Kecskemétről.

(x) A téli fürdőkúra a Szt.-Lukácsfürdőben ebben a forró-meleg kén forrásairól és természetes ásványvizsziáról hírneves gyógyfürdőben nagyon látogatott. Az október hónapjában vendégnevsorból a következőket említhetjük meg: Max Lessong és neje, bankár, Berlin; Mescu Belegradanai földbirtokos, Krajova; Demetre Bogonos földbirtokos, Jassy; Elly Reverta, Melanie Zyka művésznők, Florenca; Milan Jovanovics kereskedő, Sabac; Ladislaus Brach kereskedő, Tarnow; Karl Hyppesroither, Ischl Julius Vollrathné és fia, Beuthen; Dr. Wolafka Nándor püspök, Debreczen; Hajnal Antal miniszteri osztálytanácsos, Fiume; Szunyogh S. né és leánya, Debreczen; báró Heeslova Richárd huszárszázados, Dr. Voerdea Miklós és neje, bankigazgató, Brassó; Kert-hoffer József, bankfőnök, Debreczen; Basa Gábor és neje, m. a. v. felügyelő, Debreczen; Tichy Ferencné, Brassó-Földvár; Pollák Károly és családja, szeszváros, Malaczka; Füzesessy Tamásné földbirtokos, Füzesessy. A vendégnevsor eddig 553 vendég mutató ki s ennélfogva még sok nevet lehetne felmenteni, akiknek tulajdonosai messze országokból jöttek, hogy gyógyulást keressenek és kiváló budai gyógyfürdőben.

Czipőfelsőrészt,

bőráru, talpakat, cipészkelék és szerszámot, czipőfényesítő-cremet és apretourákat, mindent, legjobbat mánt legelőcsöbön szállítja Gyöngy Sándor Bőráru, czipőfelsőrész-áru Budapest, III., Tavasz-utca 1. Képes árjegyzék ingyen.

Az innsbrucki zavargások.

Budapest, november 5.

Tirol szép fővárosában még ma sem állt helyre a nyugalom. A diákság és a német polgárok szenvedélye egy-egy fokozódó hevesseggel tüntet tovább, úgy hogy a katonaságnak és csendőrségnek kellett szétkergetnie a félteken zavargókat. A békés hajló elemek a kormánytól várják, a rend helyreállítását, de Koerber ezerszeresen keze csak növelte az izgalmakat. A miniszterelnökugyanis választott Ebler reichsráthi képviselő és a polgármester távirataira, az olasz fakultás bezárása előtt kitért és a történetet a németek agitációjának tulajdonítva azt ízente, hogy a kormányuk mindenekelőtt az kötelessége, hogy a rendet helyreállítsa.

Persze, ez csak úgy mondva van, mert Koerbernek mégis csak fel kell majd függesztenie az olasz fakultás működését. A zavargásokra már megkezdődött a tüntetést, Schwartzenn báró, tirosi helytartó személyében, aki állítólag a katonaság kivételével okozója volt az éjszakai vérontásnak. Schwartzenn bárót menesztették, sőt arról is beszélnek, hogy az innsbrucki zavargások Koerber állását is megrendítették.

Innsbruck, november 5.

Koerber miniszterelnök az innsbrucki polgármesterhez a következő táviratot intézte:

Nemcsak az áldozatokat sajnálom, hanem magukat a zavargásokat is, amelyeknek a különben békés város vált színhelyévé s a kormány első kötelességének tartom a rendnek mindenekelőtt helyreállítását. Számítok a közegtanácsra és a hűgát, belátásos lakosságra.

A miniszterelnök Erler dr. képviselő táviratára a következő telegrammal felelt:

Az innsbrucki nagyon sajnálatos események a kormányt közzrend fentartására utalják, ami minden eszközzel meg fog történni. A megelőző igazságot sem lehet kellőképpen eltolni, mert kétségkívül való, hogy ez adta meg a zavargásnak szenvedélyes, törvényellenes jellegét.

A miniszterelnök távirata Innsbruckban nagy megdöbbenést keltettek, annyival is inkább, mert a szabon forgó kérdés magrárt azok nem is érintik. Az olaszok viselkedését a miniszterelnök egy szóval sem áll el, ellenben a német agitációnak tulajdonítja a város éjnek eseményeit. Erler képviselő a Bécsbe küldött, hogy a miniszterelnöknek átnyújtsa a közegtanács feliratát, amely az olasz fakultás bezárását követeli. Ez az egyetlen lehetőség elégtételt a kiontott német vért: Német részről hirdetik, hogy a haza addig meg nem szűnik, míg az olasz fakultás Innsbruckban marad és ha másképp nem lehet, hát lerombolják az iskola épületét. Imponáló készülődés történik az agyonszúrt Perzei temetőre, már ma rengeteg sok koszoru érkezett a ravatalos házhoz. A diákság testületileg vesz részt a temetésben. A letartóztatott tüntetők ellen megindított vizsgálatot siettetik, a vizsgálat befejezése után szabadon bocsátják valamennyit, de a külföldi olasz diákokat fogva tartják, ha bebizonyulna rájuk, hogy revolverrel lövöldöztek.

Innsbruck, november 5.

A tüntetések ma délben fenyegető mérvben megismétlődtek. A csendőrség szuronysszerege kergette szét a tüntetőket, de a zavargás más helyen újra kitört.

Bécs, november 5.

Több lap azt írja, hogy ma délután Innsbruckban tüntettek a klerikális „Tiroler Stimme” szerkesztésége előtt. A tömeg viharosan követelte a csendőrség elvonulását. Az egyik városi tanácsosnak sikerült a tüntetőket megnyugtanni, kik a csendőrség elvonulása után szétoszlottak. A helytartó felosztást intéz a hatóságok, melyben sajnálva amaz igazgatóság nagyon sajnálatos következményeit, mely Innsbruck lakosságát egyes olasz tanulók semmiképpen sem igazolható eljárása következtében megsejtta. Bár a vétkeseket átadták a közbiztonság őreinek, a németek mégis elragadtatták magukat és zavarólag hatottak közre a hatóságok eljárására, minek következtében hosszab várakozás után kénytelen volt a karhatalom közbelépni. Inté a lakosságot, törjen vissza józanságra, ne zavarja tovább a rendet és felkéri a családokat, tarták otthon gyermekeiket, családjeiket és munkásikat, hogy megőssanak azok a veszedelemtől. Az innsbrucki egyetem rektora felhívásban szólítja fel a diákokat a

mérsékletre, mert minden megdöbbenés lépés beláthatatlan következzel járhat a diákságra.

Salzburg, november 5.

Az innsbrucki hadtestparancsnok rendeletére ma délután 4 órakor 300 főnyi császárvadász és a Rainer főherceg gyalogezredéből 17 tiszt vezetésével Innsbruckba indult. A legénység német és olasz. Az 59. gyalogezredbeli katonaságnak a vasutállomáson egybegyűlt tömeg azt kiáltotta:

Ne bántátok a németeket!

A csapatokat a közönség hoch- és heilkiáltásokkal bocsátotta utra. Minden katonának töltény-táskájában és borijában 80 éles patron volt.

(Este hét órakor egy lovasosztály ment át a salzburgi állomáson, amelyet Welsből és Emsből rendeltet Innsbruckba.)

Triest, november 5.

Az innsbrucki események híre itt nagy izgalmat okozott. Tegnap este nagy tüntetés volt, de a rendőrség óvatossága folytán komolyabb incidens nem fordult elő. Az olasz közegyekben tiltakozó gyűlést tartottak és Triest számára követelik az olasz főiskolát. A triestti törvényhatóság is tiltakozó táviratot küldött Koerber miniszterelnöknek, amelyben kifejezést adott a triestti lakosság igazgatóságának és tiltakozott az olasz egyetemi hallgatók bántalmazása és fenyegetése ellen. Több triestti egyesület buzdító táviratot küldött az innsbrucki olasz egyetemi hallgatóknak.

Bécs, november 5.

Koerber miniszterelnök ma délelőtt kiballgatáson volt a királlyal, akinek jelentést tett az innsbrucki eseményekről. Hír szerint a kormány el van tökéltve, hogy mindenképpen érvényt szerez a törvénynek és alkalmasint rendeletet fog kiadni, amellyel egyelőre felfüggeszti az innsbrucki olasz jogi fakultást, hogy módot nyíljon az olasz egyetemi hallgatóknak arra, hogy még elég jókor beiratkozhassanak más egyetemekre.

SZÍNHÁZ, ZENE

**** Kemechey Jenő új darabja.** A „Föld” népszerű szerzője, Kemechey Jenő új darabot írt, melynek tárgyát a kiegészítő megelőző nemzeti küzdelem idejéből vette. Az új darab címe *Az emigráns* s bemutatja szombathoz egy hétre, november 19-én lesz a Nemzeti Színházban. Kemechey új darabjában hálás szerep jutnak: K. Hegyesi Mari, D. Ligeti Juliska, V. Molnár Rózi, György, Gyenes, Nádai, Császár, Szacsay, Rózsahegy, Gál Gyula, Gabányi, Molnár László, Pálffy és Pethes. Akik a darabot ismerik, rendkívül dicsérik tiszta magyar levegőjét és színesítését.

**** Szécsi darabja Prágában.** Az „Utazás az örvényesség felé” című vígjátékot, Szécsi Ferenc nagyszerű darabját, most a külföldi több nagy színház színelvete ki előadásra. A darab legközelebb Prágában, a „Königlich Deutsches Landestheater”-ban kerül színpadra.

**** Nóra reprise.** Hosszu pihenés után csütörtökön újra színpadra kerül a Nemzeti Színházban Isen Nóra-ja, a címszerepben P. Márkus Emíliaval. A többi szerepet Szacsayné, Szacsay, Mihályi és Pethes fogják játszani. A drámat utoljára 1902. június 7-dikén adták s a csütörtöki 32-ik előadáson teljesen új betanulással kerül színpadra.

**** A színházak hírei.** A Nemzeti Színház jövő heti műsorán az idei szezon három nagy sikere szerepel. Kedden *Radnóthy*-t, Kampis János társadalmi színművét, szerdán a *Vén lányokat*, Barrie vígjátékát és pénteken Rostand *Cyranóját* adják, mindhárom a bemutatott előadás szereposztásában. Csütörtökön Isen Nóra-ja kerül színpadra, a címszerepben P. Márkus Emíliaval, szombaton pedig hosszú betárgyozás után ebben az évadban először lép fel D. Ligeti Juliska, s ez alkalomra Ferenczy Ferenc vígjátékát, a *Phil-öt* tűzte ki az igazgatóság. A klasszikus előadások során e hó hetedikén a *Bánkban*, a jövő héten pedig az *Elektra* kerül színpadra, mérsékelt helyarákkal.

A Vigaszínház jövő heti műsorát is a *Diákélet* tölti be. Meyer-Förster színművét estóról-estére tett nézőtér előtt játszzák és a közönség minden alkalommal a legnagyobb elismeréssel fogadja a szereplők alakításait. Különképpen Haránt Hedvig, Tanyai Hegedus, Góth és Szerényi játéka részről nagy tetézés. Holnap, vasárnap délután a *Vegre egyedül!* kerül színpadra mérsékelt helyarákkal.

A Népszínház jövő heti műsorát is teljesen betölti Faragó Jenőnek a Jókai regényéből írt énekes színműve: „A löcsei fehér asszony”, amely eddiggi tízen év előadásának mindegyikén nagy közönséget vonzott. A darab poétikus, szép képi pompás kiállítás és az igazán jó előadás nagy sikert hoztak a Népszínháznak, amely ezáltal nyugodtan készülhet legközelebbi ujdonságaira.

A Magyar Színházban a hóten minden este a *Fecskefészék*, Ordongau és Herblay operettje kerül előadásra Anday Blanka, Kornai Berta, Sziklainszki, Ráthonyi, B. Szabó, Hellai, Iványi és Giróth fellépésével. Holnap és jövő vasárnap, november 13-án délután Az *ibolya* kerül színpadra mérsékelt helyarákkal.

A Királyszínházban Sarah Bernhardnak szombaton meginduló vendégjátékát úgy alakul a műsor, hogy Fedák Sári minden este föllep s négy leg-sikeresebb szerepét játssza el. Holnap, vasárnap, este az *Aranyvirág*-ban mint a zsinzszerep személyesítője vesz részt. A *Huska*-Martos operett holnap előadásának ünnepi színt ad, hogy mint a színház megnyitó darabja, a *színház fennállásának első éves fordulóján* is a műsoron szerepel. A törvényszerűen apá-ban, a színház nagysikerű új bohóságában, háromszor, hétfőn, csütörtökön és vasárnap délután játszik Fedák Sári. A *Macranos hölgyek*, amelynek főhajtása telt házat vonzott, kedden és pénteken van műsoron, Lizisztára szerepében Fedák Sárral, aki szerdán az *En, te, ő!* Mitzyt játssza. Holnap, vasárnap délután első délutáni előadás lesz a *Robin Hoodnak*, Bánó Irénél és Mihályi Ernővel a főszerepekben.

**** Négy érdeke hangverseny.** Márkus Lily zongoraművésznek, Márkus József főpolgármester lányának hangversenye iránt igen nagy érdeklődés van a fővárosi közönség körében. Márkus Lily zongoraestélyen, mely hétfőn, november 4-én lesz a fővárosi Vigadó nagytermében Beck, Schumann, Sauer, Schubert, Liszt, Róli, Chopin stb. szerzők műveit fogja előadni.

Köcsen Tilly hollandiai udvari kamaraszenes, a budapesti hangversenyes látogató-közönség kedvence, pénteken, november 18-án a Royal szálló termében hangversenyt rendez, mely nagyon érdekesnek ígérkezik, amennyiben a művész Gries Brauns, Wolf, Schubert, Strauss, Schumann, Massenét dalain kívül még nagy sorozat új dalokat fog előszórni énekeivel.

Sauer Emil zongoraművész zongoraestélyét pénteken, november 25-én tartja meg a fővárosi Vigadó nagytermében és ez alkalommal általános éhaja egész új műsort választott.

Burmester Willy hegődművész egyetlen hangversenye pénteken, november 11-én lesz a fővárosi Vigadó nagytermében. Liborits Selma zongoraművész közreműködésével. — Jegyek mind a négy hangversenyre a „Harmonia” zenemű- és zongorakereskedésben, (Váci-utca 20.) kaphatók.

IRODALOM ÉS MŰVÉSZET.

Strobenz Frigyes.

— Kollektív kiállítás a Nemzeti Szalonban. —

Budapest, november 5.

Strobenz, akinek mintegy nyolcvan munkáját holnap mutatja be a Nemzeti Szalon a magyar közönségnek, mint e távolról sem teljes kiállításból is megítélhető, egyike a legnagyobb modern magyar festőművészeknek. Mégis, ki tudott róla, ki hallott róla, vagy helyesebben: ki vett tudomást róla idehaza? Pedig — sokkal előkelőbb fórumokon, mint a magyar — kapott aranyérmeket, kettőt is, mention honorable-t, meg pénzt a képeiért, nem is magánosoktól, de többnyire múzeumoktól. Láttak önk tőle a mi múzeumunkban képet, hallották nevét a mi kiállításainkon? Nem! Pedig már ugyancsak nem fiatal ember, negyvenéves, pingál vagy negyedszázad óta, lett volna hát idején, hogy megismerkedjünk vele. Mondják ugyan, hogy pályája elején küldött haza néha-néha egy-egy képet *Münchenből*, (ahol állandóan él s ahol a nem éppen lajhán itélkező „Secessio”-nak rendszeres vendége a tárlatok) de azokat a Műsarnok akkori emberei felhúzták a plafonra, meg eldugdosták ajtóik mögötti paravanokra, nehogy a művásárlás tényezői észrevegyék, hogy — megint szaporodtak az eskimók, mikor ugys olyan kevés a foka. Akkor megharagudott a mi máskülönbön ritka széldilekú piktörünk is — és megmaradt a derek bajorok közt Coriolán-nak. Magam is próbáltam éveken keresztül kiengesztelni, hazasábitani, a képet megcserezni, de mindig azzal ütötte el az ilyen felszólításokat: „még nem, majd ha készen lesztek.”

Most — úgy látszik — azt hiszi, hogy készen van. Pedig dehogyan is van készen. Nem is lesz készen sohasem, mint ahogy, nincs vége sehol egy

igazi művész fejlődése utjának. Eppen az ő művészetének evolúciója — ahogy most kiállított képein visszatükröződik — bizonyítja legkésebben, hogy a verszerint való művész pályáján csak etapo-ok vannak, de fűs nincs mindaddig, amíg csak vezétni képes az esztétet az alkotás potenciájára. *Strobenitz* is megjárta a modern művészet szörvényes labirintusának minden ösvényét, a német ízi „Kleinunkst” jegyében készült interieur-tanulmányoktól kezdve a francia pleinairer és naturalizmuson keresztül egészen a Manet kolorizmusáig s ha ma, mint első-rangú kolorista, úgy hat is, mint egy „megérkezett” mester, éppen legújabb munkái, melyeken szinte még a festők is novices, tanuskodnak mellette, hogy a művész lelke sokkal többet fogadott be a hosszú és tanulságos út alatt, semhogy azt eddig alkotott munkáiban kiadhatta volna. Technikája is, éppen mert annyit kísérletezett és tanult, mert egyaránt festett interieur-eket, figurákat, aktot, genret, arc-festet, kosztüm-studiumokat s pleinair-tájképet, nemcsak biztonságban és precízitásban lett oly szörvénnyé, hogy egyaránt ki tud fejezni mindent, amit akar, hanem gazdagodott olyasvalamivel is, amit a mi egyoldalú munkásságban vergődő modernjeinknél hiába keresünk: szelid bájjal, megtisztult erővel, melynek nem kell keresnie a brutális hangsúlyozást, hogy a művészi gondolatot a hatásvesztés minden veszedelem nélkül a kifejezés legegyszerűbb formájára redukálva adhassa elő.

Ez az, ami ely frappsánsul különbözteti őt meg a mi magyar modernjeinktől, akik pedig ugyan-azokat a tisztán festői tendenciákat szolgálnak, mint *Strobenitz*, ugyanazokkal a forma- és színproblémákkal küzdenek, mint ő, ugyanazt a családi fényt, világosságot és levegőt keresik, mint ő s a vonal, forma és szín ugyanolyan harmoniájában gyönyörködnek, mint ő. És mégis, itthon élő legjobb modernjeink is valami bárdolatlan dacossággal keresik a rutint, nehogy meggyanúsítsák őket irodalmi hatás-hajszolásával vagy a közönség iránti féltékeny engedelmességgel, míg odakünn — *Strobenitz* reá a példa — valami európai előkelőség, komoly báj lett urrá a festői igazságot keresők csomagolójára fölt. Ezért riadozik a magyar közönség még ma is a mi modernjeinktől s ezért fog gyönyörködni tapasztalni holnap a *Strobenitz* kiállításán.

Nem akarunk ezáltal belemenni *Strobenitz*-képeinek részletes elemzésébe, majd keressük meg alkalmat reá. De meg nem állhatjuk, hogy legalább a kiállítás chef d'œuvre-jeire ne figyelmeztessük az olvasót. Ittenek: a „Kortársak” (23. sz.), „Magányos kápolna” (24. sz.), a „Tükör előtt”, „Jével”, „Füred nő” (24-26.), estí séta” (38. sz.), „Vetkőző modell” (72.) s a „Siesta” (80. sz.). Ezek mind olyan mesterművek, hogy bármelyik múzeum büszkélkedhetne velük. De a kiállítás a maga egészében is úgy hat, mint ha a *Salvor* termeit véletlenül kicserélték volna. Az ember igazán úgy érzi magát bennök ezuttal, mintha valami előkelő internecináris tárlatot látna — külföldön.

Rózsa Miklós.

© **Vernisszage a Nemzeti Szalonban.** A *Strobenitz* Frigyes műveiből rendezett kollektív kiállítást ma mutatták be a *Nemzeti Szalonban* a saját képviselőinek, míg az ünnepélyes megnyitás holnap, vasárnap délelőtt 11 órakor lesz. *Boroticzky* Albert vallás- és közoktatásiügyi miniszter elnöközte a Szalon igazgatóságát, hogy a kiállításra déli 12 órakor érkezék. A minisztert a kiállító művészek s a Szalon elnöksége fogadja az ünnepélyes megnyitáson.

TÖRVÉNYSZÉK

86 A bécsei nábob kártyaafférja. Sokat foglalkozott annak idején a közvélemény azzal a nevezetes kártyapártival, amelyet *Szacelláry György* országgyűlési képviselő *Dungerszky György*-vel, a bécsei nábobbal a Báthory-kávéház különösajójában játszott és amely *Dungerszky* névre több mint negyedszázalékot veszteséggel végződött. A bécsei nábob atyja nem akarta kifizetni a kártyavesztését, inkább jótékonykezérra fordította az egész összegét fiatal *Dungerszky* leköszönt tiszti rangjáról és szanatóriumba vonult. A rendőrség tiltott szerencsejáték miatt följelentette a két játékost, valamint a Báthory-kávéház tulajdonosát és főpinczéjét. *Baumann* Mór büntetőjársbíró ma tárgyalta ezt az ügyet. A tárgyaláson csak *Szacelláry* és *Seemann* Márton főpincér jelent meg; *Moravay* Ferencz, a kávéház tulajdonosa időközben megérte, *Dungerszky*

pedig külföldön jár. *Szacelláry György* vallomásaiban elmondta, hogy a múlt év november 4-én a Fővárosi Orfeum téliertjében találkozott *Dungerszky György*-vel és ívérével, *Dungerszky* Gedeonna. Társaságukban volt *Halász Béla* tekerékpártári üzletviselő is. A téliertben posztoztak; beszélgetés közben *Dungerszky György* felszólította *Szacelláry*-t, hogy játszsók vele forblit. *Szacelláry* eleinte huzódzott, később azonban elfogadta a fölhevást és *Dungerszky* és *Halász* társaságában a Kálmán-terem levő Báthory-kávéházba hajtottak. A játékok eleinte kis tételen, utóbb azonban már költszer koronás vízzel folyt *Halász Béla* nem játszott, hanem a játékosok nyereség és veszteségeitelleit jegyezte. A játékokkal felöltött tartott és akkor 190.000 korona volt a *Dungerszky* vesztesége. Harmadnap folytatták a játékot *Halász Béla* lakásán. *Dungerszky* egyre vesztett, úgy hogy összes vesztesége 301.000 korondra növekedett. *Seemann* Márton főpincér úgy adja elő a dolgot, hogy a játékosok táblát és kártyát is kérték és ezért ő eleinte nem tudta, hogy bent hazárdjáték folyik. Mikor egyszer bement a játékszobába, *Dungerszky* földhöz vágta a kártyát és másikat kért. Ekkor figyelmeztette a vendégeket, hogy ne játszanak, mert ő elvezeti az állását, ha kitűdődik. *Halász* Béla tanaként idézte meg a bíróség. Ő is azt vallja, hogy *Dungerszky* indítványára fogtak bele a játékba és hogy *Szacelláry* eleinte huzódzott a játéktól. Az ügyészi megbízott kérdésre azt vallja, hogy költszer-pöccszor váltottak kártyát. Az ügyészi megbízott csak *Szacelláry* ellen emelt vádat tiltott szerencsejátékkal elkövetett hazárdjáték miatt. *Dungerszky* ellen az eljárás felfüggesztését kéri, amíg megidézhető nem lesz *Szacelláry* névre súlyosbíró körülményül említi föl, hogy törvényhozó léte követre és a kihágást, sőt alighanem máskor is elkövette és hogy a játék nagy összegben folyt. A járásbíró *Szacelláry* koronás pénzűtőre ítélté *Szacelláry*-t, *Dungerszky* ellen pedig felfüggesztette az eljárást. *Szacelláry* maggyugodott az ítéletben és rögtön le is írtta a kétszáz koronát.

Nyiltér.

Salvator Természetes vasmentes Lithion-forrás kitűnő hatású

vese-, hólyag-, rheuma- és köszvénybántalmaknál, vizelet nehézségeknél, ezüsterbetegeknek, a legelső és emésztési szervek bántalmánál

Budapest, forrárt Edesky T. urnál.

Igazi urino azonnal ápolja a szellemi és testi, mint a *Reiniger*-féle **KAPOXA** expozítorok, u. m. **AKACIA-ARCZKÉRT** 12 kor, **PUER** 1 koron, **SAFFAN** 1 koron, **Kaphat** Európa és Amerika minden nagyobb városában. — Magyarországon 10-11-ig.

Budapest, **KORONA-GYÓGYSZERTÁR** Kálmán-ter.

Dr. SZILASI J.
Szabadalmi ügyvivői irodája.
Nyilvános vegykísérleti állomása.
Budapest, VII. ker. Ezerpesti-ut 32. sz. alatt van.
TELEFON 10-28. TELEFON 10-28

KRISTÁLY
a st. louis vilákiállításán a legmagasabb díjjal a Grand Prix val lett kitüntetve.

KRISTÁLY

SPORT

× **Bécsi löversenyek.** A bécsi pótmeeeting második napja az egyes futások ki dajázása dacára elég jó eredménnyel végződött.

I. *Oreus* (lov. Lawton), második *Teles*, harmadik *Toquado*. Futottak még: *Verdun*, *Sommerfrische* és *Páros*. Tot. 10:58. Helyre: 50:106 és 74.

II. *Kétvések előd handicapja*. Díj 2000 korona. Táv. 1200 méter. Első lett *Trantunnsdorff* L. gróf *Madame Humbert*-je (lov. Krosz), második *Thea*, harmadik *Wunder*. Futottak még: *Leoturer*, *Nevelten*, *Dóra*, *Ginka* *Panna*, *Toriya*. Tot. 10:36. Helyre: 50: 99, 80 és 86.

III. *Eladverseny*. Díj 3000 korona. Táv. 1600 méter. Első lett *Schossberger* L. *Fogoly*-a (lov. Aslin), második *South Star*, harmadik *Ty-*

rann. Futottak még: *Ka'Gall*, *Mindjárt*, *Confrater*, *Camperdown*, *Csevek*, *Nyalka*, *Fruska*. Tot. 10: 108. Helyre: 50:177, 187 és 497.

IV. *Nyeretlen előd handicapja*. Díj 4000 korona. Táv. 900 méter. Első lett gróf *Wenckheim* D. *Tommy*-ja (lov. Barton), második *Vino Tinto*, harmadik *Orlov*. Futottak még: *Nem bánom*, *Sag-lyoh*, *Bázi*, *Biszeke*, *Góhár*, *Trés comique*. Tot. 10: 63. Helyre: 50:85, 77 és 124.

V. *Handicap*. Díj 2000 korona. Táv. 1100 méter. Első lett gróf *Henckel* A. *Maritima*-ja (lov. Walkington), második *Techt-Mecht*, harmadik *Malupri*. Futottak még: *Cipő*, *Dalader*, *Aurelia*. Tot. 10:43. Helyre: 50:107 és 130.

VI. *Abadverseny*. Handicap. Díj 3000 korona. Táv. 3200 méter. Első lett *Aresin-Fatton* fhdn. *Marchaus*-ja (lov. Rosack), második *Rama thari*, harmadik *Hestmann*. Futottak még: *Tokaj*. Tot. 10: 17. Helyre: 50:33 és 53.

VII. *Kétvések elődversenye*. Díj 2000 korona. Táv. 1000 méter. Első lett báró *Herzog* M. *Hoja* (lov. Oleminson), második *Sáfar*, harmadik *holtversenyben* *Sunstar* és *Boite* 4 sororis. Futottak még: *Bibersah*, *Kaper* és *Cake-Walk*. Tot. 10:21. Helyre: 50:34, 50. 52 és 52.

Tippjeink a holnapi napra a következők:

- I. *Tilizöld*—*Thea*.
- II. *Agnes*—*Koma* *Carlinchen*.
- III. *Prater*—*Mephisto*.
- IV. *Forris*—*Dreher* *istálló*.
- V. *Salmé*—*Reclame*.
- VI. *Teles*—*Deli*.
- VII. *Columbia*—*Cipő*.

× **Algi versenyeik.** A második napon jobbra a favoritok győztek. Csapán a főversenyt, a *Siklórti gátversenyt* nyerte meg outsider. *Pillangó* lett az első, amelyhez *Mámor* és *Cipő* jutottak legközelebb. A versenyek részletes eredményei ezek:

I. *Eladik verseny*. Díj 1500 korona. Táv. 1200 méter. Első lett gróf *Bathány* E. *Rendellene* (lov. Rothfus S.), második *Cassandra*, harmadik *Amarra*. Futottak még: *Angsom*, *András*, *Angolia*. Tot. 10:18. Helyre: 50:32 és 32.

II. *Katonai előd handikapja*. Handicap. Díj 1500 korona. Táv. 4000 méter. Első lett *Hagelin* H. százados *Pauszowka*-ja (lov. tulajdonos), második *St-Patrick*, harmadik *Ere*. Futottak még: *Wuncka*, *Bodri*, *Taranis* (elbukott). Tot. 10:38. Helyre: 50:112 és 146.

III. *Tyál-abadverseny*. Díj 3000 korona. Táv. 3600 méter. Első lett *Bartosch* F. főállatorvos *Perkal*-ja (lov. tulajdonos), második *Hogy* volt, harmadik *Bíga*. Futottak még: *Vendél*, *Hors concours*, *Orfrait*. Tot. 10:30. Helyre: 50:34 és 78.

IV. *Siklórti gátverseny*. Díj 5000 korona. Táv. 2800 méter. Első lett *Müller* E. *Pillangó*-ja (lov. Shejbal), második *Mámor*, harmadik *Cipő*. Futottak még: *Gombás* (elbukott), *Székely* (elbukott), *Nikite*, *Orne*, *Kortas*, *Hamar*, *Wigwam*, *Walter* *Scotch* — A *Cipő* lovass által *Mámor* lovass ellen emelt órásmak az igazgatóság helyt nem adott. Tot. 10:33. Helyre: 50:142, 100 és 146.

V. *Kétvések handicapja*. Díj 1500 korona. Táv. 1000 méter. Első lett *Óreglaki* nénes *Gondolat* II.-je (lov. Smejda), második *holtversenyben* *Lilium* és *Páritú*. Futottak még: *Iván bácsi*, *Alcus*, *Szende*, *Mékvirág*, *Magda*. Tot. 10:39. Helyre: 50:78, 125 és 70.

VI. *Katonai előd sikverseny-handicap*. Díj 1500 korona. Táv. 1600 méter. Első lett *Schey* P. százados *Oci*-ja (lov. Eltr), második *Arvalány*, harmadik *Der Izé*. Futottak még: *Catania*, *Pszt*, *France*, *Little Kohn*, *Trefort*. Tot. 10:18. Helyre: 50:70, 113 és 144.

Tippjeink a holnapi napra a következők:

- I. *Rohonyi-istálló*—*Rosette*.
- II. *Felicitas*.
- III. *Göta*—*Matador*.
- IV. *Badacsony*.
- V. *France*—*Catania*.
- VI. *Kortas*.

Legújabb.

London, november 5.

A *Reuter*-ügynökségnek a *Port-Arthur* előtt álló ostromló hadseregrel levő tudósítója jelenti ma délutánról: *Hiro* jár hogy a japánok megszállották *Vang* erődöt, elűzték a több szállítóhajót és felgyújtottak néhány a *port-arthuri kikötőben* lévő hadihajót. E hírek még nem nyertek megerősítést.

KIADOTULAJDONOS:

A MAGYAR HIRLAPKIAADO RESZVENYTARSASAG

A budapesti értéktőzsde árjegyzései 1904 november 5-én.

Útolsó ártoiyaban			Útolsó ártoiyaban			Útolsó ártoiyaban			Útolsó ártoiyaban		
penz	ár	hatalmas	penz	ár	hatalmas	penz	ár	hatalmas	penz	ár	hatalmas
Aranyjárdék adm. 4%	119.	119.60	4% Posti m. keresk. bank.	100.25	101.25	Magy. áll. takarékpénztár.	615.	615.	Elő magy. részvényeseké	3725.	3825.
Koronatérti jar. adm. 5 1/2%	98.10	98.50	4% ugyanaz.	98.15	98.15	Magy. orsz. közp. takarékp.	1708.	1712.	Elő magy. részvényeseké	475.	495.
Koronatérti jar. adm. 5 1/2%	98.10	98.50	4% ugyanaz.	100.	101.	Posti hazai előtakarékpénztár.	16100.	16500.	Elő magy. részvényeseké	500.	510.
1880. évi állam- és községi 4 1/2%			4% ugyanaz.	98.	99.	Hírtőke			Elő pész apódián és csont. gy.	2800.	2900.
1880. évi állam- és községi 4 1/2%			4% Erdélyi m. jelzálogbank.	98.	99.	Bécsi hírtőke	475.	495.	Elő pész apódián és csont. gy.	2800.	2900.
Vaskapu-köcs. az adm. 3 1/2%	210.50	212.50	4% ugyanaz.	98.	99.	Elő magy. részvényeseké	670.	690.	Elő pész apódián és csont. gy.	2800.	2900.
Magy. repüle. har. köv. 4 1/2%			4% Horv.-szlavon orsz. jelz.	100.	101.	Elő magy. részvényeseké	670.	690.	Elő pész apódián és csont. gy.	2800.	2900.
Horv.-szlavon. -bárk. köv. 4 1/2%			4% Nagybányai áll. pénzt.	110.	112.	Elő magy. részvényeseké	670.	690.	Elő pész apódián és csont. gy.	2800.	2900.
Horv.-szlavon. -bárk. köv. 4 1/2%			4% Nagybányai áll. pénzt.	110.	112.	Elő magy. részvényeseké	670.	690.	Elő pész apódián és csont. gy.	2800.	2900.
Horv.-szlavon. -bárk. köv. 4 1/2%			4% Nagybányai áll. pénzt.	110.	112.	Elő magy. részvényeseké	670.	690.	Elő pész apódián és csont. gy.	2800.	2900.
Horv.-szlavon. -bárk. köv. 4 1/2%			4% Nagybányai áll. pénzt.	110.	112.	Elő magy. részvényeseké	670.	690.	Elő pész apódián és csont. gy.	2800.	2900.
Horv.-szlavon. -bárk. köv. 4 1/2%			4% Nagybányai áll. pénzt.	110.	112.	Elő magy. részvényeseké	670.	690.	Elő pész apódián és csont. gy.	2800.	2900.
Horv.-szlavon. -bárk. köv. 4 1/2%			4% Nagybányai áll. pénzt.	110.	112.	Elő magy. részvényeseké	670.	690.	Elő pész apódián és csont. gy.	2800.	2900.
Horv.-szlavon. -bárk. köv. 4 1/2%			4% Nagybányai áll. pénzt.	110.	112.	Elő magy. részvényeseké	670.	690.	Elő pész apódián és csont. gy.	2800.	2900.
Horv.-szlavon. -bárk. köv. 4 1/2%			4% Nagybányai áll. pénzt.	110.	112.	Elő magy. részvényeseké	670.	690.	Elő pész apódián és csont. gy.	2800.	2900.
Horv.-szlavon. -bárk. köv. 4 1/2%			4% Nagybányai áll. pénzt.	110.	112.	Elő magy. részvényeseké	670.	690.	Elő pész apódián és csont. gy.	2800.	2900.
Horv.-szlavon. -bárk. köv. 4 1/2%			4% Nagybányai áll. pénzt.	110.	112.	Elő magy. részvényeseké	670.	690.	Elő pész apódián és csont. gy.	2800.	2900.
Horv.-szlavon. -bárk. köv. 4 1/2%			4% Nagybányai áll. pénzt.	110.	112.	Elő magy. részvényeseké	670.	690.	Elő pész apódián és csont. gy.	2800.	2900.
Horv.-szlavon. -bárk. köv. 4 1/2%			4% Nagybányai áll. pénzt.	110.	112.	Elő magy. részvényeseké	670.	690.	Elő pész apódián és csont. gy.	2800.	2900.
Horv.-szlavon. -bárk. köv. 4 1/2%			4% Nagybányai áll. pénzt.	110.	112.	Elő magy. részvényeseké	670.	690.	Elő pész apódián és csont. gy.	2800.	2900.
Horv.-szlavon. -bárk. köv. 4 1/2%			4% Nagybányai áll. pénzt.	110.	112.	Elő magy. részvényeseké	670.	690.	Elő pész apódián és csont. gy.	2800.	2900.
Horv.-szlavon. -bárk. köv. 4 1/2%			4% Nagybányai áll. pénzt.	110.	112.	Elő magy. részvényeseké	670.	690.	Elő pész apódián és csont. gy.	2800.	2900.
Horv.-szlavon. -bárk. köv. 4 1/2%			4% Nagybányai áll. pénzt.	110.	112.	Elő magy. részvényeseké	670.	690.	Elő pész apódián és csont. gy.	2800.	2900.
Horv.-szlavon. -bárk. köv. 4 1/2%			4% Nagybányai áll. pénzt.	110.	112.	Elő magy. részvényeseké	670.	690.	Elő pész apódián és csont. gy.	2800.	2900.
Horv.-szlavon. -bárk. köv. 4 1/2%			4% Nagybányai áll. pénzt.	110.	112.	Elő magy. részvényeseké	670.	690.	Elő pész apódián és csont. gy.	2800.	2900.
Horv.-szlavon. -bárk. köv. 4 1/2%			4% Nagybányai áll. pénzt.	110.	112.	Elő magy. részvényeseké	670.	690.	Elő pész apódián és csont. gy.	2800.	2900

INGYEN

kapja bárki kívánságra az
„Intressante Universal-Katalog”-ot
 több mint 1500 képpel. Ezen katalogus minden
 érdekessé udonság bevásárlásánál nélkülözhetetlen.
 Egy levelezőlap a pontos cím megadásával ele-
 gendő, amire az „Intressante Universal-Katalog”
 bementve beküldése megtörténik a
HEINRICH KERTÉSZ cég által, Wian, Fleischmarkt 18-310.

 Monogramm-hímzés remek szép kivitelben készült I forintért tucatja, saját hímző- és rajzműtermemben

KLEIN SAMU

Budapest, VIII. ker., Merepesi-ut 51. sz.

A Kalap-király

Eltanított specialista 4. és 5. évfolyamra fordítva az előfoglalt kalap-küldeményeket. BUDAPEST, VI.
Eskü út 6. Klódfal-palota.

M. kir. államvasutak Bpest-Jobbparti üzemvezetőség
68312 1004 szám.

Pályázati hirdetmény
különféle anyagokra.

A legjobb

KÁLYHÁT és KEMENCÉT

szállít: csász. és királyi

HEIM H. .udvari szállító.

Budapest, Thonet-udvar.

Különlegességek: családi házak, iskolák, kaszárnyák, irodák stb. részére. — Szak-
szemnél több van belőle használatban.

Valódi
csak ezzel
a védő-
jeggyel.

MEIDINGER-OFEN
 H. HEIM

Prespektívt és költségvetést ingyen és
érményre. Valódi hapható csak a gyárban vagy
a fióküzletekben.

Bud. Litzowtér kaputól csak a feati helyen, vasy
Bécs, L. Schwarzenbergstrasse 8.

A magyar királyi államvasútak budapest-jobbparti üzletvezetősége az 1905 évben szükséges alábbi anyagok szállítására nyilvános pályázatot hirdet.

A szállítandó anyagok a következők: 1800 kg. ólomzár színeig. Ezen mennyiségek nem fix mennyiségek, hanem csak tájékoztul szolgál és tartozik szállító a teljesítés szükségletét— mely a fentmennyiségeknél lehet korlátlanul több vagy kevesebb— szállítani és pedig az időnként kiadandó megrendelési levelekben kitűzendő határidő alatt.

Az anyagokra vonatkozó részletes kimutatás mely egyszerűságra ajánlati mintául is használandó az üzletvezetőség anyagbeszerzési osztályánál (I.d. Budapest, Külső kerépesi-ut 2-ís házcsoportjában) kapható.

Ugyanazon kimutatásban fel vannak sorolva az egyébb pályázati és szállítási feltételek. Az ajánlat 1 koronás magyar béléssel ellátva, lepecsételve s a borítékra „Ajánlat a 38312—904 szhoz” felíráttal megjelölve legkésőbb 1904 évi december hó 3-án déli 12 óráig perverzett üzletvezetőség anyag beszerzési osztályához beérkeztesendő.

Először beadott, vagy távirattal tett, valamint pótajánlatok figyelembe nem vételnek.

Bánatpénz gyanánt az ajánlott értéknek 5%-át teendő le készpénzben, vagy állami letétekre alkalmas értékpapírokban a pályázati határidő megelőző nap déli 12 óráig a bpest-jobbparti üzletvezetőség gyűjtőpénztáránál.

Budapest, 1904 október hó 26-án.

Az Üzletvezetőség.

(Utánnyomás nem díjazatik.)

Először **Szenzációs**
Európában! **eredmények!**

A természetnek egyik csodája

az „IPE“ kaliforniai hajnövesztő-gumó
 egy szenzációs hajnövesztő-szer, amelyen Európában még nem
 volt. Minden gyermek képes egy csomag „IPE-GUMÓ“-ból
 két liter „IPE-RAJVIZ“-t ön maga elkészíteni, amelynek
 gyerekei eredménye mindenképp meglesz. Már egyszer használt
 után háromszor olyan feltétlenül a haj. Hajja sokkal szebbé
 meg. Hajnövesztő megőrzésű. A fejkörpára eltűnik. Minden
 világosabb hullámok 1 nagy csomag „IPE-GUMÓ“-t 3
 frírt, felecsomagot 1 frírt (az összes előzetesen kezeletlenben,
 vagy levágásokban való beakadályozás, vagy utólagos).
 Hajja csakban áll egy fly csomag valószínű „IPE-GUMÓ“-t
 a szemek megrögzésével. Különben késsz IPE-RAJVIZ-et a kő-
 dőlés és a füvekben nagyság szerint, 2 frt. 50 kr., 1 frt. 50
 kr., vagy 1 frírt. Fessék csak hirtelenre ügyeljen magat
 minden jellem meg, és az ismétlődő a következő címre figyelni:

Erster amerikanischer Parfümerie-Palast „OJA“
Wien. L. Goldschmidgasse 10.

Európában foglalkozás. Igaz
 nagy adagokban 1 frt. 50 adag-
 ban 50 kr.

RIORET, pomvial szappanok, eltávolítja foltokat
 RIORET, inallat a ráncokat, a bőrt barátságosabbá, tiszta-
 ság udvára és hófehérre színe. Eredeti csomag ára 2 frt.
 50 kr. Minicserző 1 frt.

Amerikai körömfényező OJA, a körömmel szem-
 szerű fényt ad, amely 8 napon túl eltűnik. 1 adag ára
 1 frt., — 1/2 adag 50 kr.

INCARNAT, a halvány arcok rózsát színe ad. Abszolút
 a fellékelésnek. Nem arisztokráci 1 adag
 ára 1 frt., — 1/2 adag 50 kr.

TONSOL, a szenzációs amerikai borotváló-Cream, több
 OJA, orra át kellene, hűsítőn hat. TONSOL a
 legcsodásabb szakkészlet a megújítás és a borotválkozást
 kellemessé teszi. Gyereken anatómiájuk. Nélküldetéseket
 a magas kiadás, a férfiak valójában minden intelligens
 ember számára. — Meglesz a eredményt használja. Egy
 nagy üvegteljes TONSOL ára 1 frt.

mexikái földje
TEROL

Dr. Desta
 szenzációs főfodrozás a szépség- és köz-
 apólas körül.

TEROL a tenisz és a legújabbakban teszi a bőrt. TEROL
 nélkülözhetetlen háziértéknek és fürdőnek, orvos-
 soknak és tisztának. TEROL a föld mellett eltávolítja
 a komedonokat, pörpénásokat, bőrvénákat, sejtölés
 és 1 eredeti csomag (1/2 font) Dr. Desta-féle mexikói
 föld TEROL ára 35 kr. (Postaiértékben való beakadályozás
 elcsúszás). 3 csomag TEROL 1 frt.

A nevetség szerzői szerzője vagy az ősszeg előzetes beakadályozás
 vagy utólagos eltávolítás minden háziértéknek beakadályozás
 1) naponta minden világossá kintválasz 1 frt.

Erster amerikanische Parfümerie-Palast „OJA“ által,
Wien. L. Goldschmidgasse 10.

Budapestben Káldi: Török József, ügyvezető igazgató Káldi-átal.

SZÍNHÁZAK

Budapest, 1904. november hó 6.

Nemzeti Színház.

7
órakor.

Cyrano de Bergerac.

Dráma 5 felvonásban. Írta: Rostand Edmond. Fordította: Abrányi E.

Személyek:

Cyrano	Pethes	Montfleury	Horváth J.
De Neuville	Beregi	Bellerose	Molnár
Guiche gróf	Iványi	Jodelet	Gyenes
Le Bret	Mihályi	1-ös marquis	Lalabár
Carbon	Szecsényi	2-ik marquis	Faludi
Lignière	Náday	Egy gárdista	Körösmeszi
Valvert	Dessó	Egy kádós	Hetényi
Cuigy	Gál	Roxán	H. Lenkei H.
Brismalle	Pálfi	Lisa	T. Vízvári M.
Ragueneau	Rózsahelyi		

Döntőn méretekelt helyekkel:

1/3
órakor.

Denise.

Színmű 4 felvonásban. Írta: J. Dumas. Fordította: Paulay Ede.

Személyek:

Berdannes	Mihályi	Thouvenin	Pethes
Mártha	Váradi	De Tournet	Szecsényi
Eriszt	Gál	Pennand	Dessó
Brissot	Holvai	Pontferrand	Hetényi
Denise	Hegyesi	Pontferrand	Paulayné

Hátország:

Hétlőn: Békán. Fénleken: Cyrano de Bergerac.
Kedden: Radnóthy. Grigore. Szombat: Pirt.
Szerdán: Vén leány. Vasárnap: d. n. Vajunk el.
Csütörtökön: Nora. Este. Egyenlőség.

Nagy Kir. Operaház.

7
órakor.

Erkel Ferenc születési évfordulójának előestéjén.

Erkel Sándor sírjének javára.

Rendkívüli béreltszám XI. szám. R. n. és helyek.

Arányi Dezső vendégfellépésével

Hunyadi László.

Dezsd 4 színműben. Zsoltát szerelte: Erkel Ferenc. Szóváltó: ita: Egressy E.

Személyek:

V. László	Kertész	Gara	Ney D.
Csillai	Kornai	Mária	Szoyer L.
Hunyadi L.	Arányi	Erzsébet	W. Krammer T.
Hunyadi M.	Payer	Rozsnyai	Mihályi
		Egy hölgy	Pálcsány

Hátország:

Hétlőn: Nincs előadás. Fénleken: Don Juan.
Kedden: Tucca. Szombat: A walkur.
Szerdán: Nincs előadás. Vasárnap: A denver.
Csütörtökön: Sámson és Delila.

Várszínház.

Nincs előadás.

Hátország:

Csütörtökön: Miss hobbi. Szombat: Alfons or.

Városligeti nyári színház.

7
órakor.

Alpár Irón a Király-színház tagjának fellépésével:

A notredamei toronyőr

és Esmeralda a szép cigánylány.

Regényes dráma 6 színműben. Írta: Hugó Viktor. Fordította: Pály Elek

Döntőn fél-helyekkel:

1/4
órakor.

A molnár és gyermeke.

Népies dráma 5 felvonásban. Írta: Hauptmann. Fordította: Szerdahelyi József.

Eltörhetetlen Precisions

műfogak és fogsorok

Fogak 2 frittól feljebb.

OLSZEWSKY TADEUSZ

Budapest, IV. Váci-utca 23.

Ön öregszik!

Összül hajára a Tábor-féle Hair regenerator az egyetlen szer mely nem fest, ártalmatlan és 8 nap alatt a régi színt szívalatok, hogy visszatér. A 2. kor. Színtörő: Tábor Gy. gyógyszer

Alberti-Ira. — Budapesti raktár: Török J., Király-utca 12.

a világ összes orvosi első helyen ajánlják.

GÚZ- ISCHIAS- KÖSZVÉNY- EXSUDATOK- VERBAJOK-

250 LINA 2te KASSA

ÖSTYÉN FÜRDŐ

WIEN POZSONY 2te BUDAPEST 5te

Egész télen nyitva.

Teljes panzió fürdővel napi 8 K.-tól föl. Prosp. teli és házi kurárról a fürdőigazg.

Hétlőn, november hó 14-én a Fővárosi Vigadó nagytermében

MÁRKUS LILY

zongora-estélye.

Jegyek a 10, 8, 6, 4 és 2 koronáért a „HARMONIA“ zenemű- és zongorakereskedésben Váci-utca 20. sz. kaphatók.

Harisnya-király

Kizárólag Teréz-körut 2.

BUTOR

Készített árakon készpénzért vagy hitelbe is

Hitel-össztály

Kényelmes beosztással

300.— K. 15.— K.

600.— " 30.— "

1000.— " 50.— "

negyedévi fizetésekben

bármely törlesztő 50% ármegtakarítás. Tisztviselőknek különösen ajánlható.

BARTÓK FARKAS

butorkezelő

BUDAPEST,

V. Külső Váci-ut 12. sz.

Albumárjegyek 60 fillér.

Hirdetések felvételnek

e lap

kiadóhivatalában

BERGMANN-féle

amerikai

Schampooing-Bay-Rum

(Védjegy: 2 bányász)

v. Bergmann & Co.

Drezda és Tetschen a/E

Népszerű és hatékony

Kapható üvegként 2 koronára. — Kapható a fürdőházakban Budapesten:

Detsinyi K. dróg. V. Fürdő-u.

Molnár és Moser V. Korona-u.

Népszerű Nándor drogéria

IV. Kossuth Lajos-utca

Kisegér József borbély

IV. Deák Ferenc-utca

Paul Antal borb. V. Sas-u.

Kabakovic György borbély

II. Vigadó-utca

Krucz Péter VI. Teréz-k. 33.

Schrottmann Lipót borbély

V. Széchenyi-utca 10.

Venczel József borbély

VI. Teréz-körut 8.

Veszely K. V. Fürdő-utca 5.

valamint a legtöbb más drogeriákban és borbélyüzletekben.

Van szerencsém a tisztelt közönséggel és nagyrabecsült ve-
vőimmel tudatni, hogy

Kleinoscheg Testv.

csász. és kir. udv. szál-
litók budafoki pezsgő
pinczéinekfőraktárát
átvettem.

Becsés megrendeléseiket kérve

kitűnő tisztelettel

Kintzly Gyula

fűszer- és csemege-kereskedés

BUDAPEST, Fürdő-utca 4. sz.

Téli fürdőkúra a Szt.-Lukácsfürdőben.

Természetes forró-
meleg, kénforrások,
iszapforrások, min-
denemű thermális für-
dők, hydrotherapia,
massage. — Olasz és
gondos ellátás. Canz. köszvény-, ideg-, borbélyok és a téli für-
dők felől kimerítő prospektust küld ingyen a Szt.-Lukácsfürdő
igazgatósága Budapest—Budán.

Közmondás, hogy

Férfi sorsa a nő

s így ki-k szerencsését egy kedves női név állapítja meg. Azon számot
rendelje meg tehát, mely egy Önnek kedves női névvel van
egy kozkán.

Ehhez köti önt sorsa.

B. megrendelést postafordultával kérem, mert csak így küldhetem
a kozkán lévő számot.

37052 Anna	29051 Adél	11502 Blanka	37071 Erzsébet	67037 Etel
67027 Gertrud	11505 Gizella	67048 Henriette	89054 Ida	20499 Judit
89060 Klára	37074 Kornélia	67033 Lucia	89068 Luiza	37055 Magdolna
37062 Mariska	11518 Mária	67040 Márta	20478 Olga	89074 Róza
20481 Sződónia	67043 Teréz	89071 Veronika	37066 Vilma	67030 Zsófia

Ezen szerencsés gondolat, szereteteink nevével kapcsolatban próbálni
meg szerencsénket kizárólag a mi eszménk, s törvényileg védve van.

Huzás november hó 24-én és 25-én.

Egész	Fél	Negyed	Nyolczad
kor. 12.—	kor. 6.—	kor. 3.—	kor. 1.50

KERN bankház

BUDAPEST, Teréz-körut 27. szám.

Hölgyeknek kívánatra táblázatot küldünk férfinevekkel.

„HÖFEHERKE-VÁSZON“
16459. szám a. törv. védve.

15 méteres vág ára	—	—	—	—	kor. 10.80
25	—	—	—	—	16.50
48	—	—	—	—	23.—

HÖFEHERKE-VÁSZON.

6 darab lepedőre 178 cm. széles 14 méteres
vág varrás nélkül — — — kor. 28.20

Höfeherke-vászon vállalat

Ács Jenő — BUDAPEST —
Museum-körut 39.

Minden főhírnemű készítésre kipróbáltam, ajánlható!

SZÍNHÁZAK.

Budapest, 1904. október 6.

Vigszínház.

1/28
órakon.

Diák élet. (Alt-Heidelberg.)

Szüneti előadásban. Irta: Meyer-Förster Vilmos. Fordította: Márton Miksa. A dalszövegeket írta: Heitai Jenő.

Személyek:

Károlyi Henr.	Tanár	Engelbrecht	Győző
Haugh	Bánsa	Kellermann	Szerény
Dr. Passarge	Kozmácsky	Wedell	Tapolczai
Dr. Metzner	Bárdi	Meinhof	Levy
Dr. Breitenberg	Gyarmati	Rüder	Vendrey
Dr. Jüttner	Géth	Rüder	Fábian
Lutz	Hegedűs	Dorleiné	Nisó
Gr. Asterberg	Oczy	Kalitra	Harmat
Elis Károly	Fenyvesi		

Délután mérekezt helyekkel:

3
órakon.

Végre egyedül.

Ebóhat 3 felvonásban. Irta: Kései és Barre. Ford. Heitai Jenő.

Személyek:

László	Hegedűs	Dupont	Nikó
Duclos G.	Tapolczai	Valentine	V. Haraszthy
Sorber	Szerény	Lángoly	Bárdi
Dupont	Szerény	Ormos	Oczy
Henry	Tanár	Dubois	Balassa
Sidonie	Géth	Brédine	Kozmácsky
Simone	Pécsi	Batton	Győző

Műsor:

Egész héten: Diakélet. Vasárnap d. u. Végre egyedül. Este: Diakélet.

Magyar Színház.

1/28
órakon.

Fecsekfészék.

Operett 3 felvonásban. Irta: Ordass. Fordította: Merai Adolf. Zenéjét szerelte: Henry Herbiy.

Személyek:

Sárvai	Ráthonyi	Blanchard	Anday
Brigell	B. Szabo	Pomponette	Kornai
Jean	Szikai	Főnök	Szilágyi
Plantavinc	Géth	C. Grinde	Baltai
Lagrange	Jenny	Cecile	Raskai
Fancsók	Heitai	Margot	Szemegyházi

Délután mérekezt helyekkel:

3
órakon.

Az ibolyás lány.

Operett előjátékkal 2 felvonásban. Irta: Krenn és Lindau. Fordította: Német. - - - - -

Személyek:

Dand	Szikai	Taanádi	Marion
Rovell	Ráthonyi	Mica	Szemegyházi
Magen	Rabus	Frenca	Erdő
Davidoff	Anday R.	Gyuri	Kacsoi
Benedek	Géth	János	Iranyi
Pali	Anday T.	Lina	Szalontai
Percy	Tóth	Kovács	B. Szabo
Az öreg gróf	Géth		

Műsor:

Egész héten: Fecsekfészék. Vasárnap d. u. Az ibolyás lány. Este: Fecsekfészék.

Király Színház.

1/28
órakon.

Király-utca 71.

Fedák Sári felépítével.

Aranyvirág.

Operett 3 felvonásban. Irta: Marjós Ferenc. Zenéjét szerelte: Huska Jenő.

Személyek:

Polymer	Gyöngyi Izso	Gaudi Harry	Ferenccs Károly
Beppo	Vécsei Géza	Egy ifj.	Géth
Silvio	Császár Arthur	Nedőn Lisa	Hidvéghy
Casio	Torma	Diaz Diana	Szemegyházi Gy.
Aranyvirág	Fedák	Fogadós	Körmendi János
Tia	Sipos	Féjenczér	Porányi
Carine	Pálly	John	Cseh Iván
Stoue Elen	Czatal I.	A násztas (er)	Daragó
		A menyecske	Atafy

Délután mérekezt helyekkel:

3
órakon.

Robin Hood.

Operett 3 felvonásban. Irta: Harry B. Smith. Fordította: Pásztor A. Zenéjét szerelte: Reginold de Koren.

Személyek:

William Tealy	Németh	Furor Tuck	Giszer A.
Róbert	Mihályi	Allen a Pale	Császár J.
Little John	Ferenccs	Lady Fitzwalter	Ranó I.
Will. Scarlet	Vécsei	Duden	V. Szalmáry
		Annabel	Bonis M.

Szombaton, november 26-án, a Vigadó nagytérben

CALVÉ

EMMA

a párisi Opera primadonnájának egyetlen dalestélye

Felemelt he'yarak.

Jegyek kizárólag MERY BELANAL Andrassy-ut 12.

NEUMANN M.

cs. és kir. udvari szállító

november 6-án és 13-án egész napon át nyitva.

FÉRFI-, FIU-, GYERMEK- ÉS
LEÁNYKARUHA-TELEPE

Budapest, IV., Múzeum-körút 1.

UJ ARANYOZÓ

melyet mindenki azonnal moshatón újí-
nyozhat kép és tükrök, csillagokat, szí-
részleteket, stb. stb.

Üvegje ecsettel 80 kr. Nyolcadliter frt 1.50

Negyedliter 3 frt. Fél liter 6 frt.

Kertész Tódornai, Bpest, Kristóf-tér.

Készpénzért vagy részletez-
tőre legolcsóbban

Butor

Ehrentreu és Fuchs
testvéreknek
Bpest, VI., Teréz-körút 8.
(Andrássy-ut közelében.)
Képes árjegyzék ingyen.

Ha szép bajuszt, szakállt és haját akar
növesztetni, vagy azt akarja, hogy azok ki ne hull-
janak. Vegy-féle bajusz vagy hajtövestőt vegyen,
melyek nem hasonlítanak össze más hajtálatlan szerekkel,
melyeket az u.s.g.k.h.n. agyon hirdetnek. Rövid idő alatt a
hajuszt és hajat verhetni általuk, mit számos közönség levél-
igazol. Bajusz-növesztő 2 koronáért, a hajövestő
3 koronáért kapható „Angyal” gyógyszerárban.
Szolnok, Laktaany-körút. — Kapható Török József
gyógysz. Bpest, Király-utca 12. és minden gyógyszárban.

Valódi Dr. Jäger-féle tricot alsóruházatok

gyapjú-szövőllárak, teveszőr-harinyák, női, férfi- és
gyermek-harinyák legjobban és legolcsóbban kaphatók

a „Harisnyavilág”-nál

LUKACS M., Budapest, VI., Kigyo-utca 5.

Valódi és eredeti karlbadi női bőrkostyák párja 85 kr.

for 1 frt. Hazai és angol konty-
különlegességek olcsó árakon.

A hangszerek királynője az orgona!

De 117 hár-
orgonát vagy harmoniumot bárki meg-
szereshet magának 75 forint felből minden ár-
ban. Iskolák és dalárdák részére erős, nagy,
nagyhangú európai szerkezet legjavlatosabb. A
magyarharszakra a fényesen bevált amerikai
rendszert, melyek a legfinomabb kivitelben,
kollektív, lágy, mindemmel erős hangkialakítá-
sra az egész zenekedvelő világot meg-
hódították.

Mielőtt harmoniumot vesz, ne ma-
lazzsa el

Reményi Mihály

m. kir. zenekadémiával szállítottatott árjegyzé-
ket kéri.

BUDAPEST, Király-utca 44-56. szám.

As összes hangszerek és áruház. Mindenemű hangszerek javítása
kezeség mellett. Kétféle hurok. Cimbalom 5 évi jótállás mellett.
Kétféle nagyban és kicsinyben.

A K I

OSZTÁLYSORSJEGYET

ohajt vásárolni és elsőrendű, minden
tekintetben a legnagyobb biztonságot
nyújtó összeköttetésre szult fektet, az
forduljon a
Nemzeti Pénzváltó R.-T.-hoz
(BUDAPEST, VI., ANDRÁSSY-UT 9. SZ.)
hol eddig több mint 16 millió
koronát nyertek.

Szines fényképnagyításokat

„Photochromotypia” művészetesen festve 50/70 cmr. nagyságban,
papírral együtt szállít bármilyen fénykép után 6 koronáért
BUCHWALD LAJOS, VI., Vörösmarty-utca 3.b.
Videki képszolet keresetnek.

FOGAK

szápadás nélkül, 3 koronáért. — Az általunk készített és
Párisban első díjat nyert fogorvosi áronál megszokhatók
és ráadásra különösen használatos. Regi fogorvosi atalaktatnak.
Videknek 12 óra alatt kielégítetnek. 10 évi jótállással.

Fogorvosi intézet:

BUDAPEST, VII., Erzsébet-körút 50. l. em.

Fogorvos: LÖFFLER EMIL. Technikai főnök: GROSSMANN S.
Tartós plomák 3 koronáért, foghúzás érsztelenítve 2 koronáért.
Fogad: reggel 8-tól este 8-ig. Vasár- és ünneppokon is. — MÉR-
h. sékelt árak. — Részletezésre is.

Szőrmeárkuk

beszerzésére rendkívül kedvező alkalom.

Több ezer darab colliert csakis valódi szőrme-
ből minden faconban, kivitelben és árban
raktáram túltömötsége miatt beszerzési
áron bocsátok eladásra.

REITMANN KANÓ

szűcs-mester, szőrmeárkú gyár és nagykereskedése
Budapest, Király-utca 4. szám.
Nagy raktár az összes szűcsárkukból. Minden a szakmához tartozó
munkák és javítások teljesítése. Elegáns kiállítás, szolid anyas és
tartós munka!
Alapítási év 1888.

Valódi Roskopf-aranyórak
Savonnet-Anker-Remontoár

a legújabb Roskopf-órak. Ezeknek az
óráknak kiváló és garantált precíz
működésükkel van. duplán vannak
fűző 3 nagyon erős aran-
szűcs-köpenyvel. ugrófékkel.
Az aranyórak aranyból készült
fém, amely az aranyhoz való
hasonlóságát sohasem veszti el.
Ezeket az órákat pompás kiáll-
ványok általánosan megcsodálják
és a valódi aranyórát nem lehet
meghazudolni.

Ára 5 forint.

Roskfa 110 aranyórak kevés-
bére 1 frt 50. Minden órák
3 évi irakból jótállás van mel-
lette. Szétfelbontás csak után-
vetéssel.

Spiering József

Wien, I., Postgasse 2-19.

KÖLTÖZKÖDÉSEKET
vason és hajón, az árapályos és
az összes magyarországi
val, elfogad az első
Szabadalmazott Butorkosítval
Caro és Jellinek szállító,
Budapest, V., Arany Műcs-ut. 34.

NYERHETO

13 húzas
évenkénti!
Legkise-
bbi húzas
már
novemb. 1.
és nov. 15.

400.000 K. nyerhető évenként
ezen 8 db. eredeti sorsjegyzet
3 db. Erzsébet szant. sorsjegy.
2 „ József sorsjegy.
1 „ Erzsébet-sorsjegy.
1 „ Magyar vör.-ker.-sorsjegy.
1 „ Olasz vör.-ker.-sorsjegy.

BEIFELD BANKHAZ
Budapest,
Károly-utca
1. sz.
Alapít. 1874.

KORONA

SZÍNHÁZAK.

Budapest, 1904. november hó 6.

Mépezház.

1/28
órakor.

A lőcei fehér asszony.

Ezenest történeti színmű 7 képmű. Jókai Mór regényéből írta: Faragó Jenő. Zsebkép összeállítás: Barna István.
I. kép: A «Kötterhúshas».

Személyek:

Andrássy	Szirmai	Aladár József	Kiss
Korponai	Füredi	Venczel-János	Földi
Gábor	Szécsi	Kornai és	Kovács
Fabricsz	Dezsi	De Arcus	Rákó
Kristinka	Szabó	De Hortis	Doktor
	Szűcs		

II. kép: Regina me.

Andrássy Istv.	Szirmai	Kristinka	Szűcs
Korponai	Füredi	De Felellé	Pezma
Gábor	Szécsi	Pelarsus	Rákó
	Dezsi	Blumewitz kap.	Rusnyák A.

III. kép: „Zsófia”.

Zsófia	Gárdi A.	Joska	Csáti
Földi	Abelovszki M.	Er Andrássy	Lubinski

IV. kép: „A jégbarlang”.

Fabricsz Antal	Szabó	Julianna	Szécsi
Korponai János	Füredi	Pelarsus	Rákó

V. kép: „Egy halott, aki int.”

Andrássy Istv.	Szirmai	Pelarsus	Rákó
Julianna	Szécsi		

VI. kép: „A várt jutalom”.

Földi János	Bessenyei	Kristinka	Szűcs
Julianna	Szécsi	F. B. B. B.	Szabó
Leifelholtz	Bárony	Korponai	Füredi

VII. kép: „Aki a háttérrel is daczol.”

Földi János	Bessenyei	Pelarsus	Rákó
Julianna	Szécsi		

Döntő mértékű helyekkel:

1/23
órakor.

Blaha Lujza vendégfelléptével

Menyecsokók.

Három egyfelvonásos népszínmű dalokkal. Írta: Verő György.

I. A bíróné.

A bíróné	Kiss	A kisbíró	Ujvári
A bíróné	Baba	Az öreg Bencze	Szabó
A másik esküdt Kovács	Pesti	Egy legény	Szirmai

II. Mária elmen.

Joska	Szabó	Mária	Majthényi
Orbán	Siposné	Rákó	Baba
Földi	Szirmai	Mátyóká	Dezsi

III. A menyország.

Ylter	Kiss	Juli	Bárony
Agoston	Baba	Törő	Kovács
Gyula	Szirmai	Kovács	Siposné
Zoltán	Blahe	Kovács	Ujvári

Időse:

Ezenest három: A lőcei fehér asszony Vasárnap d. u. Székely kalotna.

Uránia.

1/28
órakor.

Magyar Tudományos Színház.

A világ urai.

Döntő mértékű helyekkel:

4
órakor.

Japán.

Dr. FRIM-féle

hülyék és gyengeelméjük

Budapesti Intézet

Budapest, VII., Erzsébet királyné-ut 15-17. sz. a.

Felvez életösszárára is betegeket.

Nehézkesoroknak külön osztály.

Prospektus ingyen.

Díjazás mérsékelt.

FŐVÁROSI ORFEUM

VI., Nagymező-utca 17.

WALDMANN IMRE igazgató

Ma vasárnap d. u. 4 órakor

Nagy Családi Előadás

az új novemberi műsor legjobb számaival.

mérsékelt helyekkel.

Különlegességek és a TARKA SZINPAD nagyszerű ujdonsága, A HELYETTESEK. Esti 8 órakor

nagy előadás a fényes új novemberi műsorral

NAKIRI Lineke páratlan sikerű oporéttje.

A téli kertben reggeli 5 óráig VÖRÖS ELEK színgy. zenekara hangverseny.

Pénteken. november 18-án

a Royal-szálló termében

KOENEN TILLY

egyetlen dalestélye.

Jegyek a 10, 8, 6, 4 és 2 koronáért a „HARMONIA” zenemű- és zongora-kereskedésben Váci-utca 20. szám kaphatók.

STRASSER
Vendéglős
Lipót-körút 23. sz.

STURM PINCZE

Csalás intelligens káprázó táncosnő.
Magyar konyha! * Magyar borok!
Magyar zene! * Magyar zenekar!
Magyar hál. szórakoztatás!
Nyitva este 5 óráig hangverseny
Vasárnap 3 órakor kezdés

NEMZETKÖZI MÚLATO.

Kerepesi-ut 63. szám.

Művezető: Gerő József.

Fővárosunk legelőkelőbb és legelőkelőbb mulatóhelye.

1904. október hó 1-én, szombaton.

nagy megnyitó-előadás.

Feltűnő. Ujdonság.

FRITZ barátunk

Operette Ármintól, zenéjét írta Rosenzweig H. 25 tag közre-működésével.

Vig cimborák

Nagyon mulatózó magyar bohózat

Duettek, solók és ballet előadások.

Szabad bemenet.

Fenntartott hely 40 fillér.

Remek téli kertben előadás után zene.

Előadás kezdete 8 órakor.

BUTOROK.

Háló-, ebédlő- és szalon-butok, ugy képzőmű, mint részlet-ábrákra ábraképek nélkül, olcsóbban mint bárhol, kaphatók

BUCHINGER J. bútorgyársz. n.

VI. Vörösmarty-n. 45. Aradi-utca sarok.

Panteken, november hó 25-én
a Fővárosi Vigadó nagytermében

Sauer Emil

zongora-estélye.

Jegyek a 10, 8, 6, 4 és 2 koronáért a „HARMONIA” zenemű- és zongora-kereskedésben Váci-utca 20. szám kaphatók.

IMPERIAL MÚLATO.

Váci-körút 48. szám.

SCHWARZ MANO tulajdonos.

Ma és mindennap este 8 órakor nagy variété előadás.

Naponta két kitűnő bohózat

!! Aalbach jön !!

Pénztárnítás este 7 órakor.

KÖRÜTI FÜRDŐ
Gőzmosó

Gőz- és
szorakozó-kádfürdő
Földentől uszoda
és 18:10
hidegvíz
nyitva van.
Villamos fürdők.
Izzasztó, konyanyit
kurat.

Erzsébet-körút 51. szám.

A gőzmosoda gyorsan és pontosan teljesíti megbízását.

SZABADALMAKAT,
védjegyeket és mintaképeket
megszerez a
SZABADALMAKAT ÉRTÉKESÍTŐ VÁLLALAT
PÁSZTOR (bej. cég)
BUDAPEST, VII., ERZSÉBET-KÖRÚT 17.
Fővárosi igazgatóság díjtalan. Telefon 24-20.

Minden sorsjegy nyer.

Húzás: 1. november 1. és 2. december 1-én.

JÓSZIV-SORSJEGY
Főnyeremény: 30.000 kor.
Ezenkívül kettő más 1948-ig.
KAPHATÓ
36 havi részletfizetéssel.

Havi befizetés:
5 darabba... 3 kor. 20 fill.
10 darabba... 4 kor. 40 fill.
10 darabba... 3 kor. 80 fill.
Már az első részlet befizetése és 33 fillér postadíj ellenében megküldöm a sorsjegyek sorozatát és számtal tartalmazó részletlevél. 2 részlet egy sorozat való befizetésénél 3 részlet nyugtáztatik, tehát egy részlet ingyen nyugtáztatik.

Fleissig Sándor bankház Budapest,
Erzsébet-körút 2.
AZONNALI JÁTERJOG.

Játékos mellett legyőzünk minden konkurenciát
A legújabb és legjobb gázizzótest,
Játékos 2000 órai égetéssel, darabja 82 fillér.
Gáz-öngyújtó, 1904-1911 modell, felülműltá-
soltan, darabja 76 fillér.
Legelőkelőbb becsüretű forras mindenféle gas-cikkben.
Glasstrumpf-Fabrik V. WAGNER, Wien, IV.,
Favoritenstrasse Nr. 33.

LEGSZERENCSESEBB BANKHÁZ A
HECHT BANKHÁZ
FERENCZIEK TERÉB. FIOK: ERZSÉBETKÖRÚT 32.

Hol született?

Igazán, mily kiszámíthatatlan a szerencse!
Mily véletlentől függ mindenkinek a boldogsága?
Hátba könnyen és gyorsan juthat nagy vagyonhoz!
Próbálja ki szerencsáját az osztálysorsjátékkal!

Itt körülünk betű-sorrendben nagyobb városokat és mellettük szerencseszámokat. Könnyen megtalálhatja születési helyét, rendelje meg a mellékelte levő sorsjegyszámot, mely csak **Kiss Károly és Társa** bankházában BUDAPEST, Erzsébet-körút 19. sz. kapható.

KISS szerencsése NAGY!

A bony 102159	C songrád 90811	H atvan 108782	M agyaróvár 8187	O rosháza 39411	S á. Góthard 39734
A da 8262	C sorba 108755	H éves 68740	M ajsa 106005	O rova 106064	S z. Somló 108084
A lsó-Kubin 58109	C zegléd 94232	H .-M.-Vásárhely 79330	M áso 8198	O -Becse 107226	S zoboszló 79323
A lsó-Lendva 21513	D arda 8251	I gló 109432	M arebegg 8200	O Buda 107243	S zőmek 54432
A patin 46942	D ebreczen 8393	I polyás 108032	M ármáros-Sz. 109983	P aks 24773	S zombathely 63467
A rúd 79843	D ées 108086	J ászapati 103944	M .-Vásárhely 107242	P ancsova 108059	T ata-Tóváros 102178
A ranvos-Maróth 55565	D éva 102354	J ászberény 109457	M edgyes 8251	P ápa 86307	T emesvár gy.-v. 56766
A sz d 107233	D .-Szt.-Márton 90741	K alocsa 86363	M eződr. gyes 108071	P ászto 8273	T emesvár J.-v. 94674
A bauj-Szántó 94230	D rozda 79323	K apcs 109739	M ező-Kövesd 108083	P erjámos 13170	T orda 79310
B aja 8200	D unaföldvár 108787	K árolyváros 106069	M ező-Túr 24757	P écs 8393	T rencsén 64578
B .-Gyarmat 90892	E ger 90661	K erecsúr 90836	M iskolc 93395	P écel 8540	T .-Szt.-Miklós 102192
B arcs 68733	E perjes 103943	K eszthely 80230	M ohács 8256	P écs 8540	T riezt 79303
B ács-Topolya 90731	E rsébetfalva 90724	K ecskemét 80230	M onor 108086	P écs 8540	T .-Szt.-Márton 52620
B ánffy-Hunyad 8392	E szék 105993	K eszthely 80230	M ódos 23166	P écs 8540	T urkovo 23217
B ataszék 73312	E sztergom 105983	K étegháza 107241	M unkács 8535	P écs 8540	U jpest 78246
B elgrád 102157	E rmihályfalva 108033	K .-Vásárhely 84608	M ünchen 39766	P écs 8540	U jvidék 68021
B eregcsász 108004	E rsekújvár 102268	K irályháza 40665	N agybánya 90669	R ákospalota 108086	U ngvár 83190
B erlin 102169	F ehérlételek 80209	K isbér 108057	N .-Becskerek 739	R ákospalota 108086	U jszász 108113
B eszterce 79310	F élegyháza 23124	K is-Czell 108068	N .-Enyed 5960	S algó-Tarján 78346	V arad 607
B esztercebánya 90859	F iuma 108038	K ispest 8534	N .-Káló 93668	S árbogárd 79350	V áz 78382
B écs 103942	F ülel 84606	K isújszállás 5222	N .-Károly 52618	S árospatak 8276	V ághely 78370
B ékás-Csaba 105989	F el-6-Eör 108056	K isvárd 91940	N .-Káta 22175	S .-A.-Ujhegy 20650	V érce 8271
B rássó 106057	F üzes-Abony 108067	K olozsvár 730	N .-Kikinda 108082	S egesvár 493	V eszec 79302
B rezsnóbánya 23107	G ráz 108088	K omárom 4959	N .-Kőrös 94247	S écs 493	V eszprém 99097
B ruca 102170	G ar.-Borzenze 99990	K örmend 58540	N .-Maros 98512	S écs 493	V illány 192931
B udapest I. 107239	G ödöllő 32097	K örmöczbánya 52617	N .-Szalonta 8267	S elmeczbánya 65746	V inkovce 105976
B udapest II. 108110	G yékényes 33948	K rákó 23164	N .-Szeben 495	S .-Szt.-György 90756	V örösvár 86717
B udapest III. 108054	G yoma 108463	K .-Szt.-Márton 108078	N .-Szt.-Miklós 90813	S opron 106027	Z ala-Egerszeg 106052
B udapest IV. 82124	G yöngyös 4958	K .-Szt.-Miklós 5224	N .-Szombat 68743	S oroksár 8393	Z ágráb 39500
B udapest V. 108066	G yőr 22157	L ajosmizsa 8256	N .-Székes 32057	S ármeg 107250	Z enta 106066
B udapest VI. 108058	G yula 108414	L écs 20050	P .-Tapolcsány 103928	S zabadka 26580	Z ilah 107234
B udapest VII. 89988	G yulafehérvár 90829	L écs 20050	N .-Tapolcsány 103928	S zabolcs 86713	Z imony 89936
B udapest VIII. 108471	H amburg 102300	L écs 20050	N .-Tapolcsány 103928	S zarvas 106065	Z ombor 24800
B udapest IX. 32063	H .-Bözörmény 94237	L écs 20050	N .-Tapolcsány 103928	S zatmár 39446	Z olom 108062
B udapest X. 58144	H .-Nádas 103170	L écs 20050	N .-Tapolcsány 103928	S zeged 107249	Z olna 89955
C ákertanya 102708		L écs 20050	O rocsó 108989	S zeghalom 108061	Z ombolya 102159
C ákszereda 4857		L écs 20050		S zentlőrinc 108075	

A szíves megrendeléseket posta fordultával kérjük, hogy a kívánt szám időközben el ne adassék.

Az eddigi húzásoknál szerencsénk volt már

kétszer a jutalmat **600.000** koronát = **1,200.000**

és a nagy nyereményt **400.000** koronát = **400.000**

összesen 3 sorsjegyre 1,600.000

koronát **vevőinknek** kifizetni.

A XV. sorsjáték első osztályának húzása már november 24. és 25-én lesz.

Az I. osztályú sorsjegyek árai: Egy nyolcad 1 korona 50 fillér. Egy negyed 3 korona. Egy fél 6 korona. Egy egész 12 korona.

KISS KÁROLY és TÁRSA

a magy. kir. szabad. osztálysorsjáték főelárúító helye
Budapest, Erzsébet-körút 19.

TELEFON 436. — Sürgőnyezim: KARKIS, BUDAPEST.

Több ezer főt nyert a MOST lefolyt XIV-dik sorsjátékban nagyobb nyereményeket **KISS-nél.**

Minden egyes húzás után közzétesztük a nagyobb budapesti hírlapokban a nálunk nyert sorsjegyek jegyzékét, úgy, hogy mindenki meggyőződhetik, miszerint **vevőinknek** különösen kedvez a szerencse.

Kísérlelje meg tehát szerencsét mindenki **KISS BANKHÁZÁBAN**, mert

KISS szerencsése NAGY.

Tessék levágni és címünkre beküldeni.

Megrendelés.

Kiss Károly és Társa bankháza

Budapest,

VII., Erzsébet-körút 19.

Szíveskedjek nekem a XV. sorsjáték I. osztályára sorsjegyet, hivatalos tervet és húzás után hivatalos nyereményjegyzéket küldeni.

A sorsjegy árát kor. fillért, mellékelve bérletekben küldöm.

egyházi postautalványon küldöm, kérem utóvetéletem.

(A meg nem felelő módot szíveskedjek átadni).

Pontos

cím:

Név: Lakhely, utca, házszám:

Utolsó posta, (megye):

Kiadóhivatal:
V., Honvéd-utca 10. sz.
Fiók: Kerepesti-ut 34.

Kiadóhivatali telefon-szám: 54-39.

DOHANYTÖZSDEI	UST.	ZONGORA
---------------	------	---------

GORA
 an olcsón elad
 804

ONIUM
 olcsón eladó Jó
 tó 6. 8044

MERLEG

TEGEK,
szenvetsek o
, kérjenek pros
abb elektromo
fúlben alig lát
kizárólag Né
gyváraddon, Kos
8. 800

vizek, lámpák
nyen. Ivánko
geden 801

ENALT	801
eműt, bútorokat	
kat vesznek Kis	
Schwarz.	107
SZETT	
évre szóló mun	
fekezte börtárca	
nyugta és étkez	
n a megtalálór	
rtéktelen, küldj	
6., hol jutalom	500
CSMA	
mas helyen az	

652
RÜZLET

rgalommal árú
 l együtt 350 fo
 eladó. Huszári
 ecske-utca 34
 105
SAT
 delmező irodám
 . Nem szakértő
 latokat „Társ
 kérek. . 802
irtokok
 lefedésével

100 holda
gyep és ka
zláron és Bu

UHUS!
frissen szállít
frt 30 kr. franc
fosztott 5 kg
fosztatlan 7 fr
olnizer Podwopo
801

DEKET
ó Bresány elbe
Ullői-ut 5. v
652

FIZETÉSRE
 néműek olcsó
 kül Grünberge

GÖZGÉP
szes alkatrészei
adó. Marossán
szám. 3197

KALYHA
e alkalmas, fél
rossán Rákos-ú

vasutállomástól
10 hold föld egy
1000 hold...

08-
k 1-2 évi
n és tervraja
Valemint sa.
készített szolid

Budapest, Do-
(Hársfa-utca)

garnitúra,
3000 kor.-ért
Balla Boma-
terepesi-ut 40.

6 K-tól fell.
8 " "
10 " "
4 " "

6 5 5
4 5 5
1 5 5

AKAB - nál,
2. sz.
OR
en lesz ALL-
an
eladó.
ané butor-
körút 40)

skolai

szki-u. 22.

Nyomatott a kiadótulajdonos Magyar Hírlapkiadó részvénytársaság körforgógénén. V. Honvéd-u. 10 Gleitsman E. T. vez. irod.

KÖZGAZDASÁG

As új szövetkezési törvényjavaslat. A Magyar Gazdaszövetség mára nagyobb értekezletet hozott össze a Nagy Ferenc által kidolgozott szövetkezési törvényjavaslat megvitatása végett. A földművelésügyi minisztériumot Teresz Imre miniszteri tanácsos, az igazságügyminisztériumot Lányi Bertalan miniszteri tanácsos képviselték.

Az értekezlet elnöke dr. Darányi Ignác kifejtette az új szövetkezési törvényjavaslat létrejöttének előzményeit és kijelenté, hogy az értekezlet határozathozatalra nincs hivatva, a tanácskozási anyagot átteszik a Magyar Gazdaszövetséghez, a szövetség fog ezután előterjesztéssel élni a kormányhoz.

Az általános vita első szövege, dr. Suhajda István kötelezően kívánja tenni, hogy minden szövetkezet valamely központihoz tartozzon. A tapasztalat igazolja, hogy csak a központihoz csatlakozott szövetkezetek ellenőrzésük kellőképpen. Simonffy Sándor általánosban nem tartja kiemeltnek a javaslatot. — Seidl Ábrám aggodalmát fejezte ki, hogy a javaslat orvoslást hoz-e az uszoriszövetkezetek ellen, ami végett tulajdonképpen alkotották. A kereskedelmi törvény párhuzamos revízióját tartja az okból szükségesnek. — Mandel Pál általánosban jónak tartja a javaslatot, annyival is inkább, mert a kis-üzemesség, a kisgazdák érdekében, amelyekről a szövetség oly sokat fáradozott, igen rövid intézkedéseket tartalmaz. Összeszerint tartja, hogyha a földművelésügyi vidéken földművelésügyi szervezeteket alakítunk és a kis földművelőknek helyet, az illetékeseknek lennének. — Bernáth István kiemeli a javaslat érdemeit, de sajnálattal látja, hogy abban a szövetkezetek erkölcsi oldalán nincsenek kidomborítva. Pallavicini Ede ögről egyetért Bernáth az értékelési oldal tekintetében, mindazonáltal a szövetkezetek lényegét a gazdasági vállalat. Készen látja. Fenntartani kívánja a jelen szövetkezési jog alapvető: a szabad társulást. (Helyeslés.) Gróf Károlyi Sándor legnagyobb hiánának tartja a javaslatban, hogy a szövetkezetek közt nem tesz különbséget. A törvényben csupán hitel- és fogyasztási szövetkezetekről van szó. Legelőszóba kerül tartan, ha minden szövetkezet valamely központihoz tartozzon és ezeket a központiokat kellene szigorú bírói felügyelet alá venni.

As iparfelügyelők tevékenysége. Az iparfelügyelők 1903. évi működéséről Hieronymi Károly kereskedelemügyi miniszter az idén is teljesítményét a tavalyinál terjedelmesebb jelentésben számolt be. A jelentésből mindenképp az tűnik ki, hogy iparfelügyelőink tevékenysége felülmulta mult évi tevékenységet s bár az egyre szaporodó sztrájkok nem egyszer hátráltatták működésüket, mégis 6388 iparfelügyelő, tehát 130-át többet vizsgáltak meg 1903-ban, mint 1902-ben. Örvendhetnek ki mondanunk a jelentés azon közlését is, hogy az iparfelügyelők gondja egyre intenzívebben terjed ki a kisebb, tehát motor nélkül dolgozó ipari telepekre. Az egyes telepeken észlelt hiányok pótlására 13.775 esetben kellett intézkednie az iparfelügyelőnek. A hiányok a munkarend munkásjegyzék, munkakönyvek hiányában jelentkeztek s a legtöbb esetben a védőkészletek eltávolítása miatt kellett intézkedéseket tenni. Az ipari balesetekre is kiterjeszkedik a jelentés s konstataja, hogy halálos baleset 149 volt s hogy a munkagépek körül előforduló balesetek száma évről évre csökken. Az első segélynyújtás tanítására a kereskedelmi miniszter mentő-tanfolyamokat vezetett felfe a budapesti önkéntes mentőegyesület által. Szomorúbb adata a jelentésnek az, hogy a munkásjóléti intézmények száma nem gyarapodott a mult év óta, ellenben nagyon felszokott a sztrájkoké. Egyedül a fővárosban 24 nagy sztrájk, a vidéken pedig 118 sztrájk volt.

Előadás a japán üzletvilágról. Komor Siegfried, aki husz év óta él Japánban, november 12-én d. u. 6 órakor a m. kir. Kereskedelmi Múzeum könyvtári termében a kelet-ázsiai piacok iránt érdeklődők tájékoztatására előadást tart Japánország üzleti életéről. Komor Siegfried mint a japán viszonyok alapos ismerője, előadása kapcsán felvilágosítókkal fog szolgálni az importkereskedelemben összes viszonyaira vonatkozólag, nevezetesen arról, hogy mely cikkeknek van importra szorulva, melyeknek az üzleti szokások, minő szerepe jut az import körül a benschülleteknek és minő a külföldieknek, minő eredményekkel telepedtek meg a külföldi cégek, minő az eljárás a közszállítások odaítélésében, minő az általános hitelviszonyok.

Vasuti díjazások publikálása. A budapesti kereskedelmi és iparkamara üzleti köréből arról értesült, hogy osztrák vasúti vállalatok kezdeményezésére az osztrák vasutügyi minisztérium a magyar

kormányval egyetértéssel megváltoztatni szándékozik a vasuti díjazások publikálására vonatkozó rendelkezéseket oly módon, hogy amíg eddig a díjazások érvényessége az állomásokról való kifüggesztéssel, a hírlapokban való közzétételével és a kereskedelmi és iparkamarák által közzétételével függött le, — ezennel azok érvényességéhez elegendő legyen a hivatalos lapban való közzététel. A kamara utalással arra, hogy ez a rendelkezés rendkívüli nehézségeket okozna a kereskedőknek, akik nincsenek abban a helyzetben, hogy állandóan a hivatalos lapot tanulmányozzák, és nélkül pedig a szükséges tájékozással nem bírhatnak, felterjesztést intézett a kereskedelemügyi miniszterhez az iránt, hogy a fuvarszámítás megnehezítő s ezért a forgalom megakasztására alkalmas eme javaslatot ne járuljon hozzá.

Szállítások. A budapesti kereskedelmi és iparkamara irodájában a következő pályázati hirdmények tekinthetők meg: A budapesti m. kir. honvédelmi főosztály körhírá: körhírá felhívás és ágy-neműk három éven át való mosása és javítása (november 12. délelőtt 9.); Szerb királyi államvasutak igazgatósága Belgrádon: hid- és korongépítéshez való 608 köbméter tölgfa (nov. 23.). A szerb királyi hadügyminisztérium mérnök-műszaki osztálya Belgrádon: 25 véső, 1 mérőeszköz (libella), 20 gyalu, 250 reszelő, 11 vaságé, 10 sáru, 10 borkötő (nov. 10.). Szerb királyi államnyomda: 1. irodai szerek, 2. gyarmatúra, 3. vasárk és szerszámok, 4. villamos világítási anyagok, 5. festékek, 6. asztalosárk, 7. droguériák (nov. 12.). A közelebbi feltételek a belgrádi szerb királyi államnyomda igazgatóságánál megtekinthetők. Budapest-angyal földi magyar királyi állami elmeigazgatóság igazgatósága: három bunda és három szür a szolgálati részre (nov. 14. délelőtt 10.). A kaszai VI. hadtest hadbiztonsága: a kaszai, miskolci, eperjesi és nyíregyházi élmezési raktárak zab-, kukorica- vagy takarmányárpa-, lenese- és bikkonyószilánctelenek bevétele (nov. 10. délelőtt 10.). A budapesti IV. hadtest hadbiztonsága 7000 kg szirtalan gypot, 4000 kg közönséges gypot, 120.000 méter kálidó, 3000 kg fagyapot, 200.000 méter szirtalan organin, 60.000 méter keményített organin, 150.000 méter nyers organin, három ezer gummi-ágyazóvet és 5000 méter vízhatlan köcsér (dec. 6. délelőtt 10.). A m. kir. államvasutak aradi üzletkezelője: pályafentartási fa-anyagok és hidfák (nov. 24. déli 12.). Szegedi üzletkezelője: pályafentartási fenyőfa (nov. 15.). Budapesti posta- és távirátgátszolgálat: 10 körleku levélbeosztó szekrény (nov. 12. déli 12.).

A budapesti munkásbiztosítási intézet legújabb kimutatása szerint 5757 munkás keres foglalkozást, kik közt majdnem minden iparág képviselve van. Hiányzik azonban és munkát kapni helyben: 3 ércnyomó, 2 műtőre, 3 műszerez varrógép javítás, 2 fűtés, 5 bronzműves. Vidéken: 2 kovács uradalmi részre, 3 kékfűtő, 3 mészalkalmas, 1 szűcs, 2 cipész férfi és női munkára, 8 csizmadia, 8 szabó magyar munkára, 3 faforgómozgó gépmunkára, 138 asztalos, 17 faasztalos, 17 kádár, 10 bogár, 15 kosárfűtő, 2 paplanos, 18 kárpitos, 5 könyvkötő. Keresnek továbbá helyben: 1 politurázó, 2 fehérneművasaló, 2 nádkészítő, 9 könyvkötő, 1 dobozkészítő, 4 amerikai és két schindlerkerék, 2 fémernyő és 4 felerőhöz varrónő, 1 cipőbőrkészítő, 1 kutyavarrónő és 2 női szűtő, 1 inszultat felvasznak: asztalos, bádogos, cipész, szabó, hentes, mészáros, kőműves, mesterek, könyvkötők, nyomdák és gyárak. Leánytanulókat felvesznek: harisnyakötők, könyvkötők, nyomdák és mosodák. Sütőmunkások elhelyezésére az intézet d. e. 8-2 és d. u. 4-8 óráig van nyitva.

Üres hordók eladása. A budapesti kereskedelmi és iparkamara irodájában a m. kir. államvasutak igazgatóságának mintegy 3600 db. kátrányos és egyéb tisztátalan hordó eladására vonatkozó hirdetménye megtekinthető. A versenytárgyalás napja 1904. november 23. déli 12 óra.

Liszt. A „Budapesti Napló“ tudósítójától. Az elmúlt héten vásárlási kedv híjján a lisztüzlet nem élénkült meg. Nyomástól hat az üzletre azon körülmény, hogy a második felmondott első lisztjeit akárvan elhelyezni, a malomjegyzékek jóval előbbban dobják a piacra lisztjeit. A rendelkezések korábbi kikötéseire emélfogva nagyon gyengék és így a malomok készletei napról-napra szaporodnak. Ez arra bírta malmainkat, hogy részben 36 és 48 órási tűzmozdulatokat léptettek életbe. Korpa mérésüket kereslet mellett megartotta árárt. Mai átlagos budapesti árak 50 kg-nt zsákosítól Budapest szállítás

Mai átlagos jegyzések Budapestén:

0	1	2	3	4	5	6
15.30	15.—	14.60	14.10	13.70	13.40	12.90
7	7 1/2	7	8	F	G	
12.40	11.—	8.80	6.75	5.70	5.90	

Vásárcsarnok. Vámos és Brüst hatósági közvetítői üzleti jelentése november 6-áról. Jelentésünk tárgyát képező hétnek forgalma mindvégig élénk volt. Áru bőven érkezett és simán volt elhelyezhető, mert az idő is hidegebbre fordult és így különösen huszművekben és vadban a verők hátrában szerezték be nagyobb készleteket is. — Tartós

az áruhiány friss tojásban, melynek ára ládánként immár megüti a 100 koronát, úgy hogy most már nagyobb tömegben fog piacra kerülni a konzervált áru. — Burgonya megmaradt olcsónak és az ország egyes részei még oly bőségesen rendelkeznek áruval, hogy az az aggodalom is csöföfölni, mintha a tavasza megdrágulhatna e fontos fogyasztási cikk. — Az árak alakulásáról és változásáról a következőkben számolunk be: Húsfelekben élénk üzlet folyik és az árak megjavultak, ma vidéki marhahús eleje 66—80, hátulja 76—98 fillért jegyzett kg-ként minőség szerint. Vidéki borjúk bőrien, hosszán súlylevonás nélkül 90—110 fillért találtak azonnal vevőre. Sertésekben nagyok a hozatok, az árak változatlanok. Ma elsőrendű sertések szalonnával 104—110, másodikrendű 90—104, lehozott sertés-hús 96—108 fillért kg-ként minőség szerint. Tiszán kezelt szopós malacok elsőrendű 120—140, másodikrendű 100—110 fillért kg-ként, minőség szerint. Süldőknek kgja 100—130 fillér. Juhus elsőrendű 60—70, másodikrendű 40—50 fill. kgja, hazai sonka 170—180, lapocka 150—170, külföldi sonka 180—200 fill. kg-ként. Vadfelekben szilárdabb az üzlet, a hozatalok megjavultak vételük mellett változatlan áron találnak vevőre. Mai árak: Szarvas 66—70, dmadvad 50—60, vaddisznó 70—90, sz 100—120 fillér kgja. Fogoly párja 200—220, fácán párja 3—5 koronát jegyzett. Nagyobb vadászatok eredményét készlek vagyunk fix árban ab löhely megvásárolni. Első baromfiban a mult hetinél valamivel élénkebb az üzlet, rántani való csirke 1.00—1.20, sütni való 1.20—1.60, tyúk 2.00—2.20, lud 4—5, kacsa 2.00—2.80 fillért jegyzett. Péronként minőség szerint. Vágott baromfiban szilárd az üzlet, a hívősebb időjárási különösen teljesen hízott vágott libákra kedvező befolyással volt, a bérkező tételek azonnal készséges vevőkre találtak emelkedett árak mellett. — Mai árak prima hízott libák 1.10—1.16, gyengébb minőségű 1.06—1.08 fillér kg-ként, minél tömegesebb felkúldést ajánljunk. Jénes pulyka 1.30—1.40, nagy pulyka 1.10—1.16 fillér kgja. Apró vágott baromfiban a készletek elfogytak, hízott szép áru keresett, azonban silány minőségű áru csak nehezen talál vevőre. Ma csirke 1.40—2.—, teljes poulard 2.00—2.60, káppan 3.60—4.— korona párja minőség szerint. Tojásban rendkívül élénk üzletmenetet jelezhetünk: az árak, a keresletnek megfelelő hozatok hiányában maximumra feleltek, úgy hogy ma friss tojás prima árúrt 96—100 korona érhető el eredeti ládánként, a készletek azonnali felkúldését ajánljuk. Mész tojás 77—78, apadt áru 34, foltos 36—40, törött 1089 drb. 52—54 korona ládánként. — Tejtér-művekben is áruvárlásról számolhatunk be, ma elsőrendű friss szövetkezeti tea-vaj 2.10—2.40, jó friss főző vaj 1.50—1.60, friss tehén túró 18—24 kg-ként minőség szerint. — Gyümölcsfelekben nagyok a hozatok és csak szép, válogatott árúrt érhető el jobb ár, ma üzemeltet kevert alma I. 9—10, II. 7—8, ládában csomagolt, osztályozott áru I. 20—28, II. 10—12, bírsalma I. 12—16, II. 7—8 korona méterműszámként minőség szerint. Finom, válogatott asztali körte kevés kerül a piacra és ezért magasabb árakat igényel. Ma I. válogatott körteért 60—60, II. 30—36, dióért I. 32—40, II. 24—38 koronát fizetnek 100 kg-ért. — Burgonyának az ára alacsonyabb, ma válogatott, egészséges nagy gumós rózsaburgonya 6.80—7.60, sárga 7.00—8.20, fehér 4.80—5.20 korona 100 kg-ért minőség szerint. Hibás és apró csak olcsón és nehezen értékesíthető. Csurgatott méz igen keresett, máj ára 90—96 korona 100 kg-ért hordóval együtt. Szép kemény, nagyfejű káposzta 100 drb 7—8 korona, 100 kg. 4.20—4.40 korona. Délgyümölcsben is már megkezdődött az üzlet, 360-as citrom és 300-as 6 korona ládánként. — Vidéki megrendeléseket készséggel eszközünk.

Donnatúrli szesz. (Kalmár Sándor cég jelentése). A kései tőrszén egy spekuláns cég forcizott előadásai folytán a kontingens szesz ára csökkent és noha a fogyasztás, mint az időben rendszerint, gyenge, mégis a donnatúrli szeszpiacra barátságos hangulat. Ugyanis exkontingens szeszt mezőgazdasági gyárak egyáltalában nem ajánlanak már, a tengeriárak pedig oly magára szöktek föl, hogy a mostani donnatúrli szeszárúknál a gyárosnak csak vesztesége lenne. Több hazai ipari gyár máris beüzemeltette az exkontingens termelőket és így nagyon valószínű, hogy már a közel jövőben áruhiány áll be és ezzel kapcsolatosan jobb árak lesznek elérhetőek. Mai nagytani jegyzésünk K. 51—51.50 pr. 10.000 liter szárazkő, hordóval együtt, készpénzfizetés mellett, a budapesti államokokra szállítva. Egyes barrok 1 koronával drágábbak.

Petroleum. (Hesz Izidor és társa cég jelentése a Budapesti Napló részére). A petroleum ára, mint azt már a mult héten jeleztek, tényleg 1 koronára és 10 fillérré drágább lett. Jegyzésünk: 1 keresztes petroleum 45 K. 60 fillér, 3 keresztes petroleum 41 K. 60 fillér. Elsőrendű standard petroleum 41 K. 60 fillér. Amerikai eszázalékos ottani snomitis 64 K. Beiföldi eszázalékos 53 K. Az árak 100 kilogrammonként készpénz fizetés mellett, 20 százalék köggyűsly az itteni állomáshoz szállítva értendők. Kőgyőlye I-60 rendű vasmentes 40 K. Zöldgőlye 4 K. Carbolium I. 4 K. Carbolium II. 4 K.

Eredeti KELETI SZÖNYEGEK

nagy választékban, legolcsóbb árakon.

Továbbá minden egyéb nemű szőnyegek, futószőnyegek, kokusz-futók, kokusz-lábtörölők, kerevet-
átvetők, angora-kecskebőrök és erdélyi pokróczok.

BUTORSZÖVETEK

ugymint: szalon-, uri-, ebédlő- és hálószobáknak legújabb stíl szerint. Ágy-, asztal-, flanel-, kocsis- és utazótakarók, függönyök és portierek minden minőségben és árban.

PAPIRKÁRPITOK

a legelegánsabb, valamint a legegyszerűbb kivitelben jutányos árak mellett.

H A A S F Ü L Ö P és F I A I

gyárosok, magyar királyi udvari szállítók.

Főüzlet: Budapest, V., Gizella-tér 1. Fióküzlet: Budapest, IV., Kossuth Lajos-utca és Ujvilág-utca sarok. (Gentry-kaszinó palota).

Biztos nagy jövedelem!

kinálkodik intelligens uraknak, kik az „Erzsébet-szanasztorium” sorsjegyek terjesztésével foglalkozni hajlandók. — Bővebbet:

Mercúrbank és váltó-üzlet r.-t. Budapest, IV., Váci-utca 37.

Nagy butoreladás

készpénz és hitelre

DÓSA KÁLMÁN BUDAPEST, KEREPESI-UT 28. (félemelet).

Arjeggzék ingyen és bérmentve.

0 csász. és Apost. kir. Felségének legfelső elhatározása folytán
A polgári jótékony célokra szánt
XXXVI-ik csász. kir. államsorsjáték.

Ezen az Osztrák birodalomban egyedül törvényesen engedélyezett pénzorszjáték 18.435 nyereményt tartalmaz készpénzben 512.980 korona összegben. A főnyeremény

200.000 koronára rug.

A nyeremények kifizetéseért a cs. kir. lottóvédők kezébe kerülnek.
A húzás visszavonhatatlanul 1904. évi decz. 15-én fog megtartatni.

Egy sorsjegyének ára 4 korona.

A sorsjegyek Bécsben a cs. kir. államsorsjátékok osztályánál, III. ker. Vorderer Zoltán-strasse 7. sz. a., továbbá a lottógyűjtődégekben, dohánytörzsdékben, adó-, posta-, távirat- és vasúti hivataloknál, váltóüzletekben stb. kaphatók. Játéktervek sorsjegyvétők részére ingyen adatnak ki.

A sorsjegyek portómentesen küldetnek szét.

A cs. kir. lottójövedéki igazgatóság államsorsjátéki osztálya.

Agulár Ignác

Budapest, VII., Kerepesi-ut 30/a sz.

a Rákus-kórház templomával szemben.

Magyarország legnagyobb saját készítésű cipő-gyára.

Feltalálója a világhírű GUZIK-kenőcsnek, mely az egyedül, ami a bőr repedését megóvjaa.

Minden vevő egy pár elegáns cipő-gámfát kap ingyen. — Feltűnést kelte- nek kitérő garázsa csiz- máin, melyek halálhűgyaggal teljesen vízmentesítettek.

Miután elkészítés előtt 24 órával vízpróbát állanak ki. — Minden csizmáért 2 évi jótállást vállalok.

Munkácsipő vízbőrtől egy darabból, erős frt 2.50
Strapa-cipő erős vízbőrtől, fűzős frt 3.—
Elegáns gavalier vix vagy zerge, fűzős frt 3.50
Feltűnő elegáns box fűzőscipő frt 4.50
Női erős borjúbőr csizma frt 2.50
Női elegáns zerge bőr fűzős vagy csizma frt 3.—
Elegáns box női fűzős vagy csizma frt 4.—
Elegáns női oroszlekk fűzős- vagy csizma frt 3.50

Garázsa-cizma, valódi bagarinbőrből, egy darabból, hal- hólyaggal vízmentesítve, jótállás mellett, erős dupla- talpjal frt 7.50

Borjúbőr nyelvése csizma, finomabb kivitelben, vízmentes, elől erős talppal, elegáns frt 9.50

Gyermek-cizmák erős vízből, szeges dupla talppal, lak- k- v. bőrszárral, saját készítmény. 8 évtől 7 évig frt 2.20, 8 évtől 10 évig frt 2.50, 11 évtől 13 évig frt 3.50

Mindenki, ki címét velem közli, egy tégely Guzik-kenőcsöt és több száz fényképpel elatott árjegyzékem küldöm ingyen és bérmentve. Nem megfelelő kérésre nem vagy a pénzét visszavonom. Postaköltség csupán 30 krajczár. Legújabb mérték, ha barátságba egy papírtápra állva a lábtalp körvonala- tát lerajzoljuk és csizma- és váltó-üzletbe lementjük.

BURBERRY

(eredeti angol, vízmentes).

Ulszter " " " " " 36.— kor.

Slipon " " " " " 50.— "

Vadászöltöny " " " " " 36.— "

Kizárólagos képviselete és árusítás
ROTHBERGER JAKAB cs. és kir. udvari
szállító Budapest, Váci-utca 6. sz.

TÁVBESZÉLŐ 44-54

BOGDÁNY S.

FŐVÁROSI SORSJEGY IRODÁJÁBAN
BUDAPEST, V. ALKOTMÁNY-UTCA 25.
1904. OKT. 24. 200.000 KOR. NYERTEK;

KORÁBBI SORSJÁTEKOKBAN:

2szer	602.000	Kor. jut. nyeremény,
1 "	400.000	" főnyeremény,
2 "	200.000	" "
3 "	100.000	" "

AZ ALACSONY SZÁMOK
1-30019
csak nálunk
kaphatók

1/8 K. 150
1/2 K. 6
1/4 K. 3
1/1 K. 12

XY.
SORSJÁTEK
KEZDETE:
NOVEMBER
24-25

HECHT BANKHÁZNÁL

FERENCZIEK-TÉRÉ 6. FIÓK: ERZSÉBET-KÖRÚT 32.

VÁSÁROLJON OSZTÁLYSORSJEGYET
EGÉSZ 12-14 KÖR. FÉL 6-8 KÖR. NYOLCAD 150 KÖR.

Sorsjegy-ügynököket

koros elsőrangú bank-részvénytársaság
Új könyvt. eladási mód-
szer. Nagy jövedelm. bizo-
sítatlak. Mollékfoglalko-
zásoként is. Ajánlatok
intézőndők.
Főpostafiók 21. szám.
BUDAPEST.

Vesünk zálogházi cédulákat

régi aranyat, ezüstöt és drá-
gákot eladunk legelőbb árak
mellett, 6 és 12 személyre való
évkönyveket, arany és ezüst-
neműket a legelőbb árak
mellett.

Köpes árjegyzék ingyen és
bérmentve.
Grünberger Armin Béla
örököséi

ár- és ékszerkereskedők
IV., Váci-utca 30. sz.
I. em. El. Maribazs.

Kiszereti

a gyöngy, szép németül,
tisztá arcot, puha, sima
bőrt és rózsás arcot? Az
arcokodók, napkenő, az
ismert módok

Bergmann-féle

Liliomtoj-szappannal
(Vedőjegy: 2 bárány.)
V. Bergmann & Co.
Dresden és Tetschen a/B
Török József gyógyszerár-
tár, VII. Király-utca 12.
Dr. L. Egger V. Váci-körút 17.
Molnár és Moser drogéria
V. Korona-utca.
Lex Mihály drogériájában,
Museum-körút 7.
Néradó Nádor drogéria,
IV., Kossuth Lajos-utca,
valamint a legelső gyógyszer-
árban és filatelistakereske-
dében.

Elsőrendű Singer varrógépeket

milyen lezártított, egészen az
eredeti gyári árakon szállítottunk
havi 8 és 10 koronás rész-
letek 6 évi jótállással, vidékre
is bérbe.

Láng Jakab és fia

varrógép nagyraktára
Bpest, József-körút 41.
Fiók-büfé:

Baross-tér 4. sz.

Nagy árjegyzék ingyen!!
Cégünk kizárólag elsőrendű új
Singer gépeket tart raktárunk,
melyek össze nem tevész-
kendők holmi kécsi tucat gé-
pekkel, melyeket egyes különösen
becsi kereskedők különféle cífre
nevek alatt árulnak.

Házassulandók figyelmébe.
Valódi 14 karátos hitelesített
tömör jeggyűrűk domboru
vagy lapos idoloizásban,
szabadosi munka, darabja
8, 12, 16, 20 és 30 korona
nyban, egyedül
SCHÖNWALD IMRE
ékszergyárosnál FÉCS.
Véset ingyen eszközöztetik.
Árjegyzék ingyen és bérmentve!

Fiatalítsd hajadat SLOO-val!

„SLOO” a megújult s z őszbe vegyült hajnak visszaadja
eredeti színtét. — „SLOO” sohasem fakul meg, az eredmény
valóban szenzációs, az Ágyrnemő egyáltalán nem fogja meg.
„SLOO” a város és világos haját megújítja, a megújított
természetesen ellentét a fejmosásnak és g. zürdősnek. „SLOO”
fenn, eljuttatja a fokozatos egymástutásban működik,
ugy hogy használatát még a közvetlen környezet sem veszi
észre; s a haj egyezre csak jukori friss üdőségben pompázik.
Ugyanez áll a szálkára s a szemöldökre nézve is. Az alkalmazása
a lehető leggyorsabb s egy kefé elpendülő. agontika rámtalan
elismert nyilatkozat érkezik be. „SLOO” ólom és rémentes,
márt 2000 koronáért kezkeskedni. „SLOO”-a császári királyi
élelmiszer-vizsgáló állomás 1904. január 28-án az egész égre
átalattatnak találta. Egy nagy üveg ára 4 kor. 6 üveg 10 kor.
6 üveg 18 korona. Szétküldés utánvétel, vagy előleges pénzbe-
küldés mellett.

M. FEITH, WIEN.

VI., Mariahilferstrasse 45. sz. által

Villamos zseblámpák

újnan javított szerkeszettel.
Schwarz-féle szerkeszt 1906. Világít
szel és zivatar, erő és bálkával
is. Teljesen vezeték nélküli
Egy üjnyomásra világos vil-
lamfényt kap!
Naponként többször használat
után is legálább 3 óráig állat,
amelyki, hogy pótbaterákra lenne
szükség.
Egy villamos zseblámpa Schwarz-féle
1905. ára darabonként 3 korona.
3 darab 8 kor. 10 fill. — 5 darab
15 kor. 30 fill. Fényerővel dar-
abonként 1 koronával több.
Schwarz-féle pótbaterák, dar-
abonként 1 kor. Ne legyen más gyár-
mányt vásárolni! A zseblámpa után-
vétel mellett ártanak.

Exporthaus F. Schwartz,
WIEN, IX/V. Sechshundmeisgasse 23.

TARJÁN A.

angol posztó-áruháza

Bpest, IV., Deák Ferencz-u. 23/B.

Újdonságok valódi angol ural ruhakel-
mekben olcsó szabott árak mellett. Minták ingyen
és bérmentve.

Teljes minta-gyűjteményem minden jobb ural-
szabónál rendelkezésre állanak.

FÉRFI és NŐI

nemi betegségek,
férőgyengeség (impotencia) alapos gyógykezelésre leg-
jobban ajánljuk

D. KAJDACS

v. os. és kir. orvostudor és kórházi főorvost.

Rendel: 9-4-ig, este 7-8-ig.

Budapest, IV., Kilyó-u. 5. (Klotild-pal. I. em.)

Levél utján is lehet gyógykezelni.

Neustein Viló

Cukrozott hashajtó labdaccai

melyek évek óta beváltak és előkelő orvosok által
gyengéd hashajtó, vértisztító és feloldó szer-
gyanárát melegen ajánljatnak.

Rendelést nem sajnáljuk: teljesen ártalmatlanok. Cukrozott lab-
dókat mindkét meg gyermeknek is szivesen veszek. — Egy 16 pa-
lást tartalmaz doboz 30 fill., egy tolevar, mely 8 dobozt,
több 120 -t tartalmaz, csak 3 korona.

Csak „Philipp Neustein” hashajtó labdaccai
használnak. Valódi, ha minden egy-
doboz hűtőszekrényben: bejegyveztetett lab-
dókat „Szent Lipót” van elismerés, piros-fehér ny-
mathat. Törvényes-ileg bejegyzett dobozok,
használat utániértanak és csomagolásnak „Apo-
stol”-ban Philipp Neustein” aláírásával legyenek.

PHILIPP NEUSTEIN

gyógyszerárta „Szent Lipót”-ban Bécs, I. Pina-
leugrassze 6. Póstkai Magyarországi részle:
Török József gyógyszerárta Budapest, VI.
Kilyó-utca 12. és Andrássy-ut 26. szám.

SZERENCSEGYÜJTŐDE

Ajánl
az I. osztály

november 24 és 25-én megtartandó húzásához

Budapest, Kossuth Lajos-utca 11.

egész fél negyed nyolczad sorsjegyeket

12.— 6.— 3.— 150

koronáért.

GAEDICKE A.

BUTOR

egy kézpénstört mint
résztőlzetésre
a leggyorsabbtól a leg-
szélesebb kivitelig
legelőcsöbbsen
EHRENTREU és FUCHS
Tessékértek a K. és
Budapest, VI. Erzsébet-körút 2.
Andrássy-ut közepén. Képes
kéjgyék ingyen és bérmentve

Vilamos zseblámpa.

Megbiztatás
és szösz
gyártmány.
Egy új által
nyomára gy-
nyörű fény sa-
kárak. Töl-
nyomócsatlak-
zó, a zseblá-
mpában és ké-
nyelmesen ber-
dozható. Az ele-
mek kicserél-
hetők. Egy
töltesen föl-
szerezhetők
Ára 3 K.,
főnyárgó-
val együtt 4
K. - Fét-batteria drókként
1 K. A szösz és utóvétel me-
retek.
J. König, Wien, VII., Westbahnstr. 36/p.

Tisztelt Nagyság! On tudja legjobban, hogy csak nálunk lehet jól és olcsón vásárolni,

1 gyönyörű havelcs angol kelméből minden méret és hányg. - - - - - frt 4.50 és felj.
1 remek havelcs fekete vagy kék szom szomszól. - - - - - frt 3.50
1 gyönyörű finom posztókrók dús díszszel. - - - - - frt 6.00
1 legújabb szabású angol szövet. - - - - - frt 4.00
1 legfinomabb kungara- vagy lüster. - - - - - frt 5.00
ezredet újdonad. - - - - - frt 3.50
nyalcs és lezöldölőszel. - - - - - frt 1.80
remek selyemfényű elcső alószönya. - - - - - frt 2.50
széles finomabb és díszes. - - - - - frt 1.50
1 finom cloth reform nadrág. - - - - - frt 2.00
1 a legfinomabb (mely bőlése). - - - - - frt 1.20
1 gyönyörű női ing díszítve. - - - - - frt .95
1 finomabb minőségű. - - - - - frt 1.20
1 a legfinomabb anyagból remek díszszel. - - - - - frt 2.00
1 ruhára való 120 cm. széles legfinomabb ruhakelm minden elköp-
szelhet színeben, 5 méter. - - - - - frt 4.50
Valódi szörme nyak-bóis. - - - - - frt 1.25, 1.50, 2.50, 3.50
Minden 5 frtos rendelés után kap a vevő ingyen 1 szirma-szőnyegot.

Herzog és Horvát áruháza Budapest, VII., Kerepesi-út 52. a.

500 koronát

szétek annak, aki Kóthe szö-
vize után ismét forrást kap,
vagy akinek szája rossz szaga.
Egy csomag Ára 74 fillér. Joh.
Giesinger Kóthe Nachf. H.
GRITTER, Berlin. Pórárt Budapest
Török József, Király-
utca 12. Dr. Egger Leó & Egger
J. és J., gyógyszerár a Nádor-bor,
Váci-körút 17. valamint minden
gyógyszertárban, és drogeriában.

Férfit gyengeség, idegbajok, titkos ifjúsági bűnök és kicsapongások.

== Dr. WRUN ==
PERUIN-SCHUTZ-MARKE-PORA.

Dr. Wrün peruin-pora egyseggyedti alkalmas arra, hogy a
nemző- és szülőszervek mindenféle gyengeségét; egy férfiak
nál az impotenciát (férfi gyengeséget), mint nőknél a ter-
mekeléséget megszüntesse, egyenesen pótolhatatlan gyógy-
szer nedv- és vérvettség által előidézett elgyengülésnél,
énforrtás és éjjeli magömlés, mint az impotencia (férfi
gyengeség) egyedül okai által előidézett gyengeségi állapo-
toknál, továbbá minden idegbajnál.

Mik az idegek? - kérdnek számosan. Az idegek minden-
nemű érzelmek tulajdonképen külsővel, minden külső benyomást,
mely örömet, bánatot, fájdalomat bosszúságot okoz, azok
érzelmek és külsővelnek legelőbbi 1 mint egy távirati hálózat tar-
jednek el az egész testben. Ahányféle az ok, annyiféle az ideg-
betegség jelensége.

Első sorban gyengeségi állapotok. Általános
lesoványodás, sápadt arc, becsüdt, hék karok, a
széteszt szemek, gyöngye emelkedéshettség, lehangolt
kedélyállapot, álmatlanság, derék- és gerincfájdal-
mok, hisztérikus görcsök, sekedésgyal, ok nélküli
rettegés, vig társaságok, kegyettség, elcsúsztatás,
női bajok, kéz- és lábremegés, vérzeggyesség stb.

ÓVÁS!

Hogy biztosak legyünk, hogy a valódi Dr. Wrün-féle peruin-
port hajgik a ne eregyük össze hasonló nevetek viselő mások
számtalanok. Egyezgük meg vevőgyűgyünk meg a ne fogadjunk el
valamint sejtkezűn alárú, mely egy a dobozon, mint a has-
sálú utasításon felalálható.

Egy doboz ára használati utasítással 3 korona 60 fillér.

Főraktár:
TÖRÖK J. gyógyszerár
BUDAPEST,
Király-u. 12. Andrássy-ut 20.

6 hónapi próbaidőre

küldöm mindenkinek a világért, egy-
ezredet! **AMERIKAI**
Roskopf-Patent remontoir órákat,
eredeti plomával,
amelyek 36 órához tartoznak, emeli-
rozott órával, fekete lümitál acél-
vagy nickel órátkal és kötelesem
megadni azokat 6 hónap
belül visszatenni és az
árat levonás nélkül vissza-
küldeni

Ezrekremonó oltmörd-
lovel bizonyítja utra
Roskopf-órán világít,
3 évre frásbéli jótál-
las. Eredeti árak lüccal
és tartóval együtt:

Gyári árban darabonként 2
frt. Kétes fódell 3-40
frt. A király körút 2.
Magyarország emével ol-
láva 3-40 frt. szép va-
dász- vagy tájképpel 10
král drágább.

Roskopf-órát a
J. N. Roskopf-óragyár forrátként a
Max Böhméi órák, a ca. kir. Államvasutak szállí-
tása esközök, WIEN IV/28. Marga-
rethen-Strasse 28.

A legnagyobb és legelőbb cég. Alapítástól 1840-ben.
Legnagyobb kftmestern Grand Prix és a nagy arany-
erem Párisban 1854.

Óvás! óvakodj a kis órák és kereskedők által földi-
cset hátr-Roskopf-órát és ne engedjék magunkat
az öntözés reklámoktól félrevezetni. Figyeljünk a már 64 év
óta fennálló cégre.

Schmidt M.
szögyártó, nyerges és bőrdoboz
Budapest, VIII., Kerepesi-ut 25. sz.
Ajánlja saját gyártmányú kocsik és
lovagló-szacsakmányt, minden
nemű szöszes-szöszök, pénz, szö-
vany- és etim-erő stb. fészélt.
Megrendelés és javítások pontosan
és jutányosan eszközölnek. Árjegyzék bérmentve.

Melyik évben született?

Mindenki kísérelje meg szerencséséjét azon
számmal, mely saját vagy családtagjainak
születési éve mellett áll.

Születési év	Szerencseszám
1824	82407
1825	85476
1826	73076
1827	32403
1828	42303
1829	32420
1830	73077
1831	85479
1832	32402
1833	73078
1834	32408
1835	42301
1836	32423
1837	73083
1838	42308
1839	32421
1840	42304
1841	32406
1842	73079
1843	85480
1844	32404
1845	42321
1846	32419
1847	42305
1848	73080
1849	32405
1850	42306
1851	73081
1852	85478
1853	32409
1854	42322
1855	73091
1856	73098
1857	32410
1858	85477
1859	32401
1860	42303
1861	32411
1862	73083
1863	42307
1864	73084
1865	42313
1866	32423
1867	42304
1868	32416
1869	73090
1870	42311
1871	73097
1872	32417
1873	42320
1874	73099
1875	32413
1876	42310
1877	73094
1878	32418
1879	73092
1880	42318
1881	73095
1882	42308
1883	73085
1884	42323
1885	32425
1886	42319
1887	73086
1888	32424
1889	73093
1890	42318
1891	32415
1892	42324
1893	73087
1894	42317
1895	32414
1896	42325
1897	73088
1898	42316
1899	73100
1900	32412
1901	73089
1902	42315
1903	73096
1904	73086

Az I. osztályú sorsjegyek árai
1/2 sorsj. 1/2 sorsj. 1/2 sorsj. 1/2 sorsj.
12 kor. 6 kor. 3 kor. 1.50 kor.

Török A. és Tsa
bankház Budapesten
legnagyobb és legszerencsésebb osztálysorsjegy-üzlet
Központ: **Teréz-körút 46/g.**
Fiókok:
V. Váci-körút 4. — IV. Múzeum-körút 11.
Erzsébet-körút 54.
Gyöngyöcím: **Törökbank.**

Titkos betegségek

biztos gyógyítására ellenszert radikális gyógymóddal
folytán legjobban ajánljuk

Dr. CZINCZÁR J.

v. körházi orvos, specialistát.
Rövid idő alatt alaposan gyógyít bágyasvéri és hólyagbajokat,
torzába minden bőr-, ideg- és vértelenségeket, korai elgyen-
gült és bármily női betegségeket.
Budapest, VII., Károly-körút 5.
(Dob-utca sarkán, 1. emelet). — Bejárát a lépcsőházból.
Rendel: délután 10-1 és este 6-8 óráig.
Leltekre szakorvosi tanácsokat és gyógyszerrel a pos-
ténködik, utóaktáris mellett. — Nőknél külön váróterem.

Egy próba által mindenki meg-
győződhetik, hogy az egyedül valódi
használatos zseblámpa csak az
ujjonnan javított vilamos

Brazda-féle zseblámpa

Nincs kellemetlen utóvétel, hosszabb
ideg tartó tenntartással. Ellenszert
kifűző gyártmány. Ezerszer jobb
szállás. Minden más gyártmány csak
jávász és értéketlen tárgy, mely
daczára olcsóságának még nagyon drága.
Teljesen veszélytelen. Igen kényelmesen
zsebben hordázható. Fűlőmhatatlan fű-
szárral tartós világosság. Szél és viharból
teljesen független. Ára egy teljesen fel-
szerezett zseblámpának K. 3. Ugy-nez
nagyváltott lenesével K. 4. Egy kettőszerejű tartalék-
batteria keszkenedik 3. 4 havi tartóssággal K. 1. Minden
másminden vilamos csizók a legnagyobb elválasztásban.
Utóvétel vagy elővétel mellett küld.

Elektrische Manufaktur V. Brazda u. Co.
Wien V 2 Schönbrunnerstrasse 113.
Ezen szöszmában a legnagyobb és legelőbb el-
köszölésű áruház.

Olcsóbb mint bárhol!
Több 100 szoba asztalos és kárpitozott
BUTOR
leggyorsabbtól legfinomabbig, mind-
annyi a legelőbb és drágább kivitel-
ben, a legelőbb munkásoktól kivétel-
től, több évi jóllás mellett, hogy jó mun-
kaságunkat állandó munkát szöszünk,
bámulatos olcsó árban eladunk.
Varga Mihály és Társai
magyar butoripar-társaság
Bpest, Kerepaherzeg-utca 2.
1. emelet (Kigyó tor sarkán).
A legújabb butoralbumunkat több
mint 500 képpel kívánunk 60 fillér
ellen bérmentve küldeni.

